తెలంగాణ ప్రభుత్వం
పశు సంవర్ధక శాఖ
తెలంగాణ రాష్ట్రం, హైదరాబాదు.

2016 – 17

సమాచార హక్కు చట్టం - 2005

సమాచారాన్ని క్రియాశీలకంగా ప్రకటించడం

(4 (1)(బి) వ విభాగం)

పశు సంవర్ధక శాఖ డైరెక్టరు, టి.ఎస్., హైదరాబాదు.

శాంతినగర్, మాసబ్‌ట్యాంక్, హైదరాబాదు - 500028

ఫోన్.నెం.040-23300179/ 23314579,

ఫ్యాక్స్040-23322253.

విషయ సూచిక

క్రమ సంఖ్య	అధ్యాయము	పేజి నెం.
1	ఆ అధికార యంత్రాంగానికి సంబంధించిన వివరాలు, విధులు	1 నుండి 11
2	దాని అధికారులు, ఉద్యోగులకున్న అధికారాలు విధులు	12 నుండి 16
3	పర్యవేక్షణ, జవాబుదారీతనానికి సంబంధించిన మార్గాలతో పాటు, నిర్ణయ ప్రక్రియలో అనుసరించే విధానాలు	17 నుండి 25
4	కార్యానిర్వహణలో పాటించే సూత్రాలు	26 నుండి 27
5	దాని దగ్గర ఉన్న లేక నియంత్రణలో ఉన్న కార్యనిర్వహణలో దాని ఉద్యోగులు పాటించే నియమ నిబంధనలు, ఆదేశాలు, మాన్యువళ్లు, రికార్డులు	28 నుండి 31
6	దాని దగ్గర ఉన్న లేక నియంత్రణలో ఉన్న పత్రాల రకాలకు సంబంధించిన ప్రకటన	32
7	దాని విధానాల రూపకల్పన కోసం, లేక వాటి అమలుకోసం పౌరులతో సంప్రదింపులు జరిపేందుకూ లేక వారి ప్రాతినిధ్యం స్వీకరించేందుకూ ఏదైనా పద్ధతి ఉన్నట్లయితే ఆ వివరాలు	33
8	దానిలో భాగంగా గానీ, లేక సలహాలు ఇచ్చేందుకు గానీ ఇద్దరు లేక అంతకన్నా ఎక్కువమంది సభ్యులతో బోర్డులు, కౌన్సిళ్ళు, కమిటీలు, ఇతర సంస్థలు ఏర్పాటయి ఉంటే వాటి వివరాల ప్రకటన, ఈబోర్డులు, కౌన్సిళ్ళు, కమిటీలు, ఇతర సంస్థల సమావేశాలకు ప్రజలను అనుమతిస్తున్నదీ లేనిదీ, ఆ సమావేశాల వివరాలు ప్రజలకు అందుబాటులో ఉన్నదీ, లేనిదీ	34
9	దాని అధికారుల, ఉద్యోగుల సమాచార సంపుటం	35 నుండి 49
10	దాని అధికారుల, ఉద్యోగులు పొందే నెలవారీ వేతనం, దాని నిబంధనల ప్రకారం ఉన్న పరిహారం చెల్లింపు వ్యవస్థ వివరాలు	50 నుండి 54
11	అన్ని ప్రణాళికలు, ప్రతిపాదిత వ్యయాలు, జరిపిన చెల్లంపుల వివరాలు విడివిడిగా పేర్కొంటూ దాని క్రింద ఉన్న అన్ని ఏజెన్సీలకూ కేటాయించిన బడ్జెట్ వివరాలు	55 నుండి 65
12	సబ్సిడీ పథకాల అమలు తీరు. వాటికి కేటాయించిన నిధులు, ఆ పథకాల లబ్ధిదారుల వివరాలు	66 నుండి 106
13	అది మంజూరు చేసే రాయితీలు, పర్మిట్లు, అనుమతులను పొందుతున్న వారి వివరాలు	107 నుండి 108
14	దానికి అందుబాటులో ఉన్న లేక నియంత్రణలో ఉన్న సమాచారాన్ని ఎలక్ట్రానిక్ రూపంలో కుదించి ఉంటే ఆ వివరాలు	109
15	ప్రజల కోసం ఏదైనా గ్రంథాలయం, లేక పఠనాలయం నిర్వహిస్తూ ఉంటి ఉంటే వాటి పనివేళలతో పాటు, సమాచారం పొందేందుకు ప్రజలకున్న సదుపాయాల వివరాలు	110
16	పౌర సమాచార అధికారుల పేర్లు, హోదాలు, ఇతర వివరాలు	111
17	నిర్ణయించని తీరుగా ఇతర సమాచారం ఏదైనా, ఆ తర్వాత ఈ ప్రకటలన్నీ ప్రతి ఏడాది తాజా సమాచారం తో సరిచేసి మళ్ళీ ప్రకటించడం	112

1వ అధ్యాయం

సంస్థ, నిర్వహనాలు, విధుల వివరాలు

ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో పౌర పశు వైద్యశాఖ పేరులో 1920 సంవత్సరంలో పశు సంవర్ధక శాఖ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

పశువైద్యులు శాఖ నేపద్యం

స్వాతంత్ర్యానికి అనేక సంవత్సరాల ముందుగానే అంటే 2,3 దశాబ్ధాల పూర్వమే ఇది వరకు సివిల్ పశు వైద్య శాఖలుగా పేర్కున్న పశు సంవర్ధక శాఖలు భారత దేశపు వివిధ ప్రాంతాలలో నెలకొని వున్నాయి. ఆ సమయంలో ఇది వరకటి హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో పశువులకు, గొర్రెల విషయమై ఎటువంటి ప్రాధాన్యత ఉండేది కాదు. అప్పుడు మద్రాసు, బొంబాయి పశు సంవర్ధక కళాశాలలోని పట్టభద్రులు రాష్ట్రంలో పని చేసేవారు.

అయినప్పటికి పరిమితమైన సంఖ్యలో కళాశాలలు, తక్కువ మంది పట్టభద్రుల కారణంగా ఈ రంగంలో పశుసంవర్ధక సిబ్బంది కొరత ఉండేది.

ఈ అంతరాలను పూరించడానికి తాత్కాలిక చర్యగా భారత దేశమంతటా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రాజ్ ంద్రనగర్, వైజాగ్‌లో 1955 సంవత్సరంలో ఐ.సి.ఎ ఆర్ ఆదేశాలు ప్రకారం పశు వైద్య పశుగణన ఇన్స్పెక్టర్ల డిప్లమా కోర్సును ప్రారంభంచడమయింది. పశుసంవర్ధక వెటర్నరీ సైన్స్‌లలో ఈ డిప్లమా కోర్సు 1964 సంవత్సరం వరకు కొనసాగింది. ఆ తర్వాత ఇంటర్మిడియట్‌లో ఉత్తీర్ణత సర్టిపికెట్ ఉన్న కుదించిన కొంత మంది డిప్లమా పట్ట భద్రులను బి.వి.ఎస్ సి మరియు ఎ.హెచ్ కోర్సును ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ కోర్సును విజయ వంతంగా పూర్తి చేసిన పిమ్మట వారిని వెటర్నరీ సహాయక సర్జినులుగా నియమించడం జరిగింది. ప్రస్తుతం దీనిని నిలిపివేసి హైదరాబాదులోని రాజేంద్రనగర్ కరీంనగర్ జిల్లాలో కోరుట్ల లో వున్న రెండు వెటర్నరీ కళాశాలల నుండి పట్ట భద్రలు అయ్యో వెటర్నరీ వైద్యులను శాఖలో నియమించడం జరుగుతున్నది. తెలంగాణా రాష్ట్ర ఏర్పాటు తర్వాత శ్రీ వెంకటేశ్వర వెటర్నరీ విశ్వ విద్యాలయాన్ని పునర్ వ్యవస్థీకరించి, పి.వి. నరిసింహారావు తెలంగాణ రాష్ట్ర వెటర్నరీ, పశువైద్య, పశు, మత్స్య శాస్త్రాల విశ్వ విద్యాలయంగా ఏర్పటు చేయడంమయింది.

శాఖ పరిణామం

1. 1892 సివిల్ వెటర్నరీ శాఖ ఏర్పాటు.

2. 1944 సెరమ్ ఇన్ స్ట్యూట్ (విబిఆర్ఐ) ఏర్పాటు.

3. 1948 సి.వి.డి కి తిరిగి పశుసంవర్ధక శాఖ అని పేరు పెట్టడమయింది.

4. 1949 ప్రీమియం బుల్ పథకం క్రింద బ్రీడింగ్ బుల్స్ సరఫరా

5. 1955 కీలక గ్రామ పథకం & కృతిమ గర్భధారణీకరణను ప్రవేశ పేట్టడం

6. 1959 సంకరజాతి సృష్టి కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశ పెట్టడం

7. 1961 వీర్య కణాల బ్యాంకుల ఏర్పాటు.

8. 1964 శీఘ్ర పశు అభివృద్ధి బ్లాక్‌లను ప్రవేశ పెట్టడం.

9. 1971 వరద నిర్వహణ-1 భారీ పాడిపరిశ్రమభివృద్ధి ప్రాజెక్టును ప్రారంభించడం.

10. 1974 శీఘ్ర గొర్రెల అభివృద్ధి ప్రాజేక్టును ప్రారంభించడం.

11. 1975 ఇండో-స్విస్ ప్రాజెక్టు నిర్వహణ.

12. 1976 పశు సంవర్ధక శాఖ పునర్వ్యవస్థీకరణ

13.1976 బలహీన వర్గాల కోసం పశుగణ ఉత్పత్తి కార్యక్రమలను ప్రవేశపెట్టడం.

14. 1977 ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర మాంస మరియు కోళ్ళ పరిశ్రమభివృద్ధి సంస్థ ఏర్పాటు

15. 1981 వరద నిర్వహణ - II

16. 1981 పాడి పరిశ్రమభివృద్ధి సహాకార సమాఖ్య ఏర్పాటు.

17. 1984 శీతలీకరించిన వీర్యకణాల శాస్త్ర, సాంకేతికతను ప్రవేశపెట్టడం.

18. 1985 తాలుకా స్థాయి ఆసుపత్రుల స్థాయిని పెంచడం.

19. 1985 వరద నిర్వహణా- III

20. 1988 పాడి పరిశ్రమభివృద్ధి శాఖ సాంకేతిక పరమైన మిషన్

21. 1991 రెండవ పెస్ట్ నివారణ పై జాతీయ ప్రాజెక్టు ప్రారంభం.

22. 1992 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గొర్రెల మరియు మేకల అభివృద్ధి సహాకార సంస్థ ఏర్పాటు

23. 1995 సాముహిక టీకాల ద్వారా రిండర్ పెస్ట్ వ్యాధి నియంత్రణ.

24. 1998 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పశుగణాభివృద్ధి ఏజెన్సి ఏర్పాటు

25. 2014 తెలంగాణ రాష్ట్ర పశుగణాభివృద్ధి ఏజెన్సీ ఏర్పాటు

26. 2015 తెలంగాణ గొర్రెల మరియు మేకల అభివృద్ధి సహకార సమాఖ్య లిమిటెడ్ ఏర్పాటు.

శాఖను ఏర్పాటు చేయడం.

1. శాఖ అనగా పశుసంవర్ధక శాఖ అని అర్ధం.
2. డైరెక్టరేటు అనగా హైదరాబాదులోని తెలంగాణ పశు సంవర్ధక శాఖ డైరెక్టరు కార్యలయం అని అర్ధం.
3. డైరెక్టరు అంటే హైదరాబాదులోని తెలంగాణ రాష్ట్ర పశు సంవర్ధక శాఖ డైరెక్టరు అని అర్ధం శాఖ వ్యవస్థీకృతి ఏర్పాటులో అయన అధిపతిగా వుంటారు.
4. నియంత్రణాధికారి అంటే పై హోదా వలన గెజిటెడ్ అధికారి ఈయన కార్యలయాధికారిగా ఉంటు డ్రాయింగ్ అధికారిగా ఉండాల్సిన అవసరం లేదు.

పశు సంవర్ధక శాఖ సంయుక్త సంచాలకుల కార్యాలయలలో 25-11-1991 తేది గల ఎఫ్ మరియు ఎ (ఎహెచ్2) శాఖ జి.ఓ.యం ఎస్ నెం.1028 ద్వారా కార్యాలయ సూపరింటిండెంటు పదవిని కార్యాలయ మేనేజరు (గెజిటెడ్) గా స్థాయిని పెంచుతూ డ్రాయింగ్ అధికారులను ఇవ్వడమయింది.

పశు సంవర్ధక శాఖ సంయుక్త సంచాలకుల కార్యాలయములను మినహాయించి ఇతర కార్యాలయలు సంస్థలు / క్షేత్రాలు /శిక్షణా కేంద్రాలు మున్నగు వాటిలో, డివిజన్, తాలుకా వెటర్నరీ ఆసుపత్రులలో పాటుగా పశు సంవర్ధక డిప్యూటి సంచాలకులు / పశు సంవర్ధక సహాయక సంచాలకుల హోదాలలోని సంబంధిత నియంత్రణాధికారులు / కార్యాలయ అధిపతులు డ్రాయింగ్ ఆఫీసర్లుగా వ్యవహరిస్తారు.

వెటర్నరీ డిస్పెన్సరీలు పని చేస్తున్న వెటర్నరీ సహాయక సర్జన్ల పర్యవేక్షణ నియంత్రణ క్రింద వున్న సంస్థలలో వారికి డ్రాయింగ్ అధికారాలను కూడా ఇవ్వడమయింది.

10-01-1969 తేదిగల ఎఫ్ మరియు ఎ (ఎ హెచ్ 1) శాఖ జి.ఓ.యం ఎస్ నెం.1850 ద్వారా వెటర్నరీ సహాయక సర్జనుల కేటగిరిని గెజిటెడ్‌గా ప్రకటించడమయింది.

5 వెటర్నరీ సహాయక సర్జన్ అనే హోదా ఇతర శాఖలకు డిప్యూటేషన్ పదవిలో మార్పును అనుమతించడమయింది. అయితే వ్యహారికంగా శాఖలోని వెటర్నరీ సహాయక సర్జన్ హోదాగానే చూడటం అవుతుంది. శాఖలోని ప్రభుత్వంలోని ఇతర విభాగాలలో, ఇదే తారహ సరి సమాన ఇతర హోదాను, పశుగణ అభివృద్ధి కార్యాక్రమాలలో పని చేస్తున్నట్లయితే ప్రాజక్టు అధికారిగా అనుమతించడమవుతుంది.

6. 9-9-1982 తేది గల ఎఫ్ మరియు ఆర్‌డి (ఎహెచ్1) శాఖ జి.ఓ.యం ఎస్ నెం.370 ప్రకారం వెటర్నరీ పశుగణ ఇన్‌స్పెక్టర్ అనే పదాన్ని జూనియర్ వెటర్నరీ అధికారిగా మార్చడమయింది. ఐసిఎఆర్ శిక్షణలు 24 నెలల శిక్షణను పూర్తి చేసుకున్న వెటర్నరీ పశుగణ ఇన్‌స్పెక్టర్లను పై ప్రభుత్వ అదేశాల ప్రకారం జూనియర్ వెటర్నరీ అధికర్లుగా వున్న హోదాను కల్పించిన వారికి 19-11-1991 తేదిగల ఎఫ్ మరియు ఎ (ఎహెచ్-1) జి.ఓ.యం ఎస్ నెం.1004. ద్వారా వారిని సీనియర్ వెటర్నరీ అధికర్లుగా హోదాను యివ్వడమయింది.

7. పశుగణ సహాయకుడు అంటే సంబంధిత శిక్షణా కేంద్రాలలో 8 నెలల శిక్షణా కోర్సును విజయవంతంగా పూర్తి చేసిన వెటర్నరీ సహాయకుడు వారి ప్రాంతానికి చెందిన సంబంధిత జోనులలో లభ్యంగా వున్న ఖాళీలల ఆధారంగా పధోన్నతి పై బదిలీద్వారా నియమించడమవుతుంది.

8. 30-06-1982 తేది గల ఎఫ్ మరియు ఆర్‌డి (ఎహెచ్-2) శాఖ జి.ఓ.యం ఎస్ నెం.289 లో ఆదేశించినట్లుగా వెటర్నరీ కాంపౌడర్ అనే పదాన్ని వెటర్నరీ సహాయకుడిగా మార్చడమయింది.

సర్వీసులు

శాఖలోని సర్వీసులు ప్రధానంగా ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

ఎ. ఆంధ్రప్రదేశ్ పశు సంవర్ధక సర్వీసు ప్రత్యేక నియమవళి

బి. ఆంధ్రప్రదేశ్ పశు సంవర్ధక సర్వీసుల సబార్డినేట్ సర్వీసు

సి. ఆంధ్రప్రదేశ్ సాధారణ సబార్డినేట్టు సర్వీసు

డి. ఆంధ్రప్రదేశ్ మినిస్టీరియల్ సర్వీసు

ఇ. ఆంధ్రప్రదేశ్ లాస్ట్‌గ్రేడ్ సర్వీసు

పరిపాలక ఏర్పాటు

దిగువ పేర్కొన్న విధంగా శాఖ పరిపాలక ఏర్పాటులో రాష్ట్ర స్థాయి కార్యాలయాలు, జిల్లాస్థాయి కార్యాలయాలు, డివిజన్ స్థాయి కార్యాలయాలు చేరి వుంటాయి.

పశు సంవర్ధక శాఖ

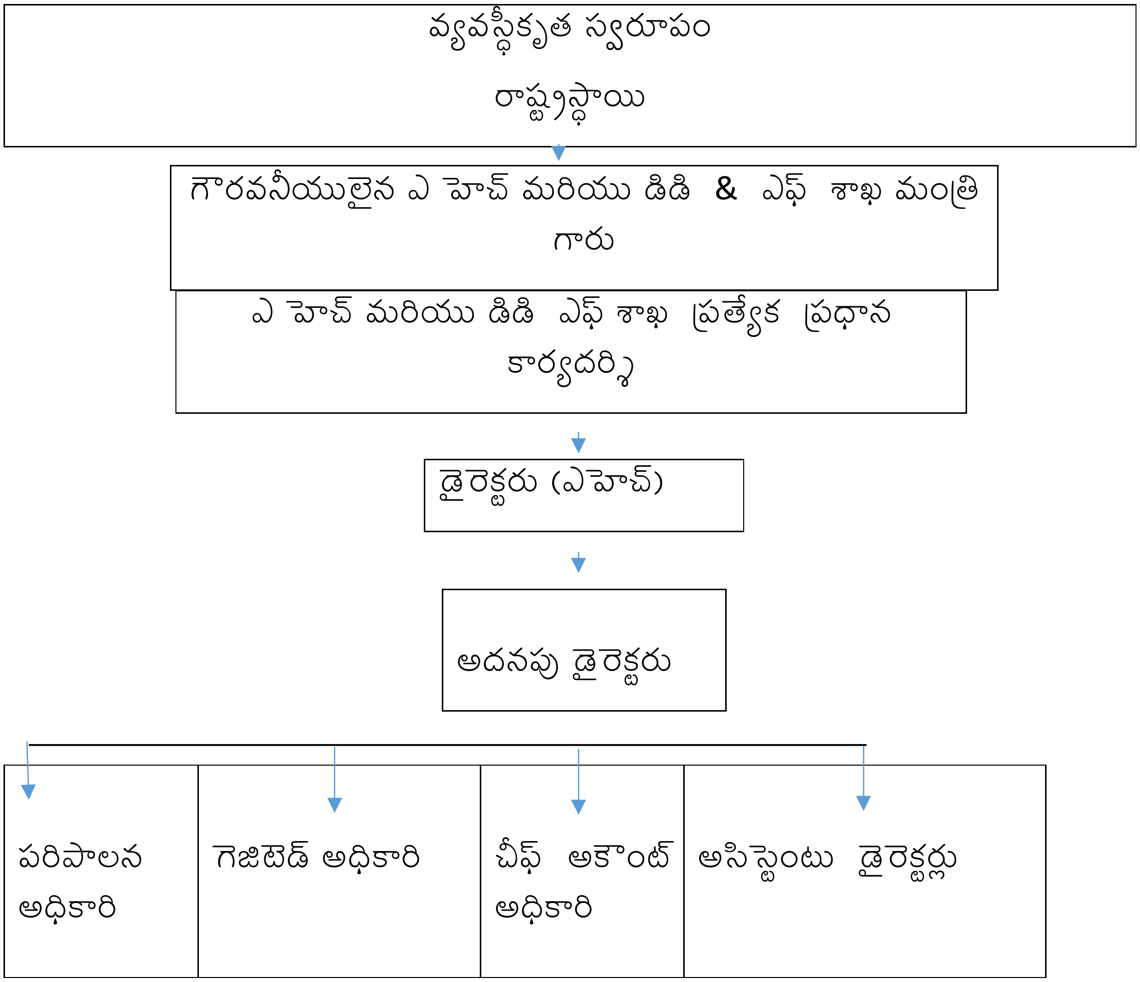

మొత్తం శాఖ పరిపాలనను ప్రధాన నియంత్రణ అధికారి అయిన పశుసంవర్ధన శాఖ డైరెక్టరుకు అప్పగించడమయింది.

అన్ని ఆరోగ్య కార్యక్రమాలు, పశుగణ ఉత్పత్తి కార్యక్రమాలు, ప్రణాళిక పథకాలలో డైరెక్టరుకు ఒక అడిషనల్ డైరెక్టరు సహాయ పడుతారు.

అంతేగాక, పశుసంవర్ధన శాఖ డైరెక్టరుకు సహాయ సంచాలకులు వంటి సాంకేతిక అధికార్లు సహాయ పడతారు. వీరు సాంకేతిక విషయంలలో మరియు పశుగ్రాస విత్తనాలు, ఔషధాలకు సంబంధించిన టెండర్లను ఖరారు చేయడంలో సయహాపడతారు.పూర్తి శాఖీయడేటా నిర్వహణా మరియు కంప్యూటీకరణలో అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు (గణాంకాలు) సహాయపడుతారు.

పశుసంవర్ధన శాఖ డైరెక్టరు కేటాయించిన విధంగా కొన్ని విభాగాల పర్యవేక్షణకు ఒక పరిపాలన అధికారి మరియు ఒక కార్యాలయ మేనేజరు ఉన్నారు.

శాఖలోని ప్రత్యేక అకౌంట్స్ విభాగాన్ని ప్రధాన అకౌంట్స్ అధికారి చూస్తున్నారు. ఆ అధికారిని ట్రేజరీలు మరియు అకౌంట్స్ శాఖ నుండి తీసుకోవడం జరుగుతున్నాది. ఆయన శాఖ యొక్క అకౌంట్స్ మరియు బడ్జెటు మున్నగు వాటిని చూస్తారు.

జిల్లాస్థాయి వ్యవస్థ (జిల్లా పరిపాలన)

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ప్రతి జిల్లాకు , జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి.

జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి ప్రధాన సాంకేతిక పరిపాలన అధికారిగా ఉన్నారు. ఆయన జిల్లాలోని అన్ని పశుసంవర్ధక పథాకాలకు ఇన్‌ఛార్జీగా ఉన్నారు. ఆయన పశుసంవర్ధక శాఖ డైరెక్టరుకు అలాగే జిల్లా కలెక్టరుకు జవాబుదారిగా ఉంటారు.

జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి కి అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు (ఎహెచ్) సహాయ పడుతారు.

ఈ క్రింద తెలుపబడిన జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి కార్యాలయాల వివరాలు

క్రమ సంఖ్య	జిల్లా పేరు	జిల్లా ఆఫీస్	ప్రభుత్వం వారి జి.వో.
1	ఆదిలాబాదు	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి కార్యాలయము, ఆదిలాబాదు	జి.వో.ఆర్టి నెం.179 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
2	కోమురం భీమ్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి కార్యాలయము, కోమురం భీమ్	జి.వో.ఆర్టి నెం.168 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
3	మంచిర్యాల్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి కార్యాలయము, మంచిర్యాల్	జి.వో.ఆర్టి నెం.182 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
4	నిర్మల్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి కార్యాలయము, నిర్మల్	జి.వో.ఆర్టి నెం.162 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
5	మెదక్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి కార్యాలయము,	జి.వో.ఆర్టి నెం.163 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్

		మెదక్	తేది: 11.10.2016
6	సంగారెడ్డి	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, సంగారెడ్డి	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.160 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
7	సిద్దిపేట్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, సిద్దిపేట్	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.176 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
8	హైదరాబాదు	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, హైదరాబాదు	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.187 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
9	రంగారెడ్డి	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, రంగారెడ్డి	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.185 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
10	మేడ్చల్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, మేడ్చల్	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.186 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
11	వికారాబాదు	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, వికారాబాదు	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.180 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
12	సుర్యాపేట	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, సుర్యాపేట బోనగిరి యదాద్రి	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.170 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
13	బోనగిరి యదాద్రి	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, బోనగిరి యదాద్రి	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.169 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016
14	నల్గొండ	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, నల్గొండ	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.161 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేది: 11.10.2016

15	జగిత్యాల	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, జగిత్యాల సిరిసిల్ల రాజన్న	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.178 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
16	కరీంనగర్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, కరీంనగర్	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.165 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
17	పెద్దపల్లి	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, పెద్దపల్లి నిజామాబాద్	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.173 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
18	రాజన్న సిరిసిల్ల	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, రాజన్న సిరిసిల్ల	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.184 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
19	నిజామాబాద్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, నిజామాబాద్	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.159 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
20	కామారెడ్డి	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, కామారెడ్డి	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.164 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
21	వనపర్తి	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, వనపర్తి	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.157 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
22	మహబుబ్ నగర్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, మహబుబ్ నగర్	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.166 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
23	నాగార్ కర్నూల్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, నాగార్ కర్నూల్	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.158 ఎహెచ్, డిడి ౖ ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
24	జోగులాంబ	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు	జి.వో.ఆర్‌టి నెం.181

	(గద్వాల్)	సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, జోగులాంబ (గద్వాల్)	ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
25	ఖమ్మం	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, ఖమ్మం వరంగల్ అర్బన్	జి.వో.ఆర్టి నెం.167 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
26	కొత్తగూడెం	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, కొత్తగూడెం	జి.వో.ఆర్టి నెం.177 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
27	వరంగల్ రూరల్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, వరంగల్ రూరల్	జి.వో.ఆర్టి నెం.172 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
28	వరంగల్ అర్బన్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము,, వరంగల్ అర్బన్	జి.వో.ఆర్టి నెం.175 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
29	మహబుబాబాద్	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, మహబుబాబాద్	జి.వో.ఆర్టి నెం.174 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
30	జయశంకర్ భూపాలపల్లి	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, జయశంకర్ భూపాలపల్లి	జి.వో.ఆర్టి నెం.171 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016
31	జనగాం	జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి కార్యాలయము, జనగాం	జి.వో.ఆర్టి నెం.183 ఎహెచ్, డిడి & ఎఫ్ (ఎహెచ్) డిపార్ట్ మెంట్ తేదిః 11.10.2016

శాఖ నియంత్రణ క్రింద పని చేస్తున్న వివిధ రకాల సంస్థలను క్రింది విధంగా వర్గీకరించడమయింది.

1. పశు వైద్య ఆరోగ్య సంస్థలు.

2. పశు వైద్య పరిశోధన, రోగ నిర్ధారణ, జీవ సంబంధ ఉత్పత్తి సంస్థలు

3. పశుగణ ఉత్పత్తి, అభివృద్ధి సంస్థలు.

4. శిక్షణ సంస్థలు

5. ఇతర సంస్థలు.

శాఖ కర్తవ్యాలు-

పశు సంవర్ధన శాఖ ప్రధాన ఉద్దేశాలు క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

1. పశు వైద్య సహాయం ద్వారా పశుగణా ఆరోగ్య రక్షణ

2. రాష్ట్రంలలో ప్రధాన పశుగణ, పౌల్ట్రీ వ్యాధులకు సంబంధించి రోగ పరిశోధన మరియు నివారణ.

3.ఫ్రోజన్ సెమెన్ టెక్నాలజీ ద్వారా క్రాస్ బ్రీడింగ్ మరియు బ్రీడ్ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

4.మెరుగైన పోషకాహారం మరియు ఉత్పత్తి పెరుగుదల కోసం దాణా మరియు పశుగ్రాసం అభివృద్ధి.

5.శిక్షణా కార్యక్రమాలు, విస్తరణ, ప్రచార కార్యకలాపాలు

6.పశుసంవర్ధక రంగానికి సంబంధించివివిధ పేదరిక నిర్మూలన కార్యక్రమాలు

పశుగణాభివృద్ధి మరియు ఉత్పత్తి కార్యక్రమము

పంచవర్ష ప్రణాళికలను, పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టడంతో ప్రచారం మరియు పరిశోధన ప్రయోగశాలలు అందించిన శాస్త్రీయ పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా పాలు, మాంసం, గుడ్లు వంటి జంతు ప్రోటీన్ల ఉత్పత్తి అభివృద్ధి నిమిత్తం అభివృద్ధికర కార్యకలాపాల వేగాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని శాఖ ఉద్దేశాలను విస్తృతం చేయడమయింది. ఈ శాఖ యొక్క పశుఆరోగ్యడివిజను పశుగణ అభివృద్ధి మరియు ఉత్పత్తి కార్యక్రమాలకు వెన్నుముకగా రూపొందింది. ఆరోగ్య సంరక్షణ లేకపోతే ఏ పశుగణా పథకం గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థపై ప్రభావం చూపదు. అందువల్ల దేశ పశుగణా వనరులను అభివృద్ధి చేసే బాధ్యతను పశువైద్యులకు అప్పగించడమయ్యింది.

శాఖ చేసిన గట్టి కృషితో మరియు వివిధ ప్రణాళిక పథకాలను అమలు చేయడం ద్వారా యావత్ దేశంలో పౌల్ట్రీ ఉత్పత్తిలో మన రాష్ట్రం ప్రధాన స్థానంలో ఉంది. అంతేకాక గేదెలు, గొర్రెలు, మేకల ఉత్పత్తిలో ప్రథమ స్థానంలో ఉంది. పశుగణం మరియు వ్యవసాయం ఒక దానితో మరొకటి ముడిపడి ఉంటాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రెండవ అత్యంత ముఖ్యమైన వృత్తి పశుగణ ఉత్పత్తి.

ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణంలో పశుగణాన్ని పెంచి పాలు, మాంసం, గ్రుడ్లు ఉన్ని ఉత్పత్తిని మెరుగు పరిచే బాధ్యతను శాఖకు అప్పగించడమయ్యింది. అంతేగాక చర్మాలు, తోళ్లు అమ్మడం ద్వారా రైతులకు అనుబంధం ఆదాయం వస్తున్నది.

పాలు, మాంసం, గుడ్లు ఉత్పత్తిని పెంచడం కోసం పశుసంవర్ధక శాఖకు ప్రభుత్వం ఆదేశాలను కూడా ఇచ్చింది. ఈ శాఖ తన విస్తృతి వ్యవస్థ ద్వారా తన ముందున్న లక్ష్యాన్ని సాధించడంలో చురుగ్గా వ్యవహరిస్తున్నది.

పశుగణ ఆరోగ్యం, వ్యాధుల నియంత్రణ క్రాస్ బ్రీడింగ్ ద్వారా మెరుగైన బ్రీడింగ్ మెరుగైన పౌష్టికాహారం కోసం పశుగణ దాణా అభివృద్ధి, విస్తరణ సేవలు, బలహీన వర్గాల వారికోసం శిక్షణా కార్యక్రమాలపై శ్రద్ధ తీసుకోవడం కోసం ఈ శాఖ వివిధ రకాల వెటర్నరీ సంస్థలను ఏర్పాటు చేసింది. అవి లేదంటే రిఫరల్ అసుపత్రులుగా సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులు, వెటర్నరీ పాలిక్లినిక్‌లు, మునపటి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో వెటర్నరీ ఆసుపత్రులు, మండల హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో ఇతర ముఖ్యమైన గ్రామాలలో వెటర్నరీ పాలీక్లినిక్‌లు, మునపటి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో వెటర్నరీ ఆసుపత్రులు, మండల హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో ఇతర ముఖ్యమైన గ్రామలాలో వెటర్నినీ డిస్పెన్సరీలు మారుమూల గ్రామాలు గ్రామీణ పశుగణ యూనిట్లు, అంతేకాక సుదూర మారుమూల గ్రామాలలో రైతులు పశుగణ అవసరాలను తీర్చేందుకు మొబైల్ వెటర్నరీ క్లినిక్‌లను ఏర్పాటు చేయడమయ్యింది. రాష్ట్రంలొ (1) సూపర్ స్పెషాలిటీ వెటర్నరీ ఆసుపత్రి (8) వెటర్నరీ పాలి క్లినిక్‌లు (102) వెటర్నినీ ఆసుపత్రులు (100) వెటర్నరీ డిస్పెన్సరీలు, (1103) గ్రామీణ పశువైద్యశాలలు మరియు మొబైల్ వెటర్నినీ క్లీనిక్‌లు పనిచేస్తున్నాయి. అవి శాఖకు వెన్నుముకగా ఉన్నాయి. పశుగణ క్షేత్రాలు, పశుగణ వ్యాధి నిర్ధారక ప్రయోగశాలలు, తెలంగాణ వెటర్నరీ బయోలాజికల్ రిసెర్చి సంస్థ, గొర్రెలు, పందుల అభివృద్ధి సంస్థల శిక్షణా కేంద్రాలు, ప్రచారం, విస్థరణ విభాగం వంటి మరికొన్ని సంస్థలు ఉన్నాయి. ఇవి రాష్ట్రంలోని ఆసుపత్రులకు, డిస్పెన్సరీలకు అలాగే రైతులకు అవసరమైన ఇన్‌పుట్లను అందిస్తున్నాయి. శాఖ కార్యకలాపాలలో ప్రస్తుత రోజులలో రైతుల స్పందన చాలా అధికంగా ఉంది.

2వ అధ్యాయం

అధికార్లు, ఉద్యోగులయొక్క విధులు

శాఖలో ప్రతి కేటగిరిలోని కార్యనిర్వాహకుల పాత్రను దిగువ పేర్కొనడమైనది.

1. పశుసంవర్ధక శాఖ డైరెక్టరు

పశుసంర్ధక డైరెక్టరు శాఖాధిపతిగాను ముఖ్య సాంకేతిక, పరిపాలన అధికారికగాను ఉంటారు. సమగ్ర పర్యవేక్షణలో పాటూ ప్రభుత్వ పాలసీలను అమలుకు సంబంధించి శాఖలోని మొత్తం కార్యకలాపాలు నియంత్రణలు పశుగణ రైతుల ఉన్నతి కోసం కార్యక్రమాలు, పాలు, మాంసం, గ్రుడ్లు మొదలైనటువంటి పశుగణ ఉత్పత్తిని మెరుగు పర్చడాన్ని పర్యవేక్షించి, దిశానిర్ధేశం చేసి మొత్తం కార్యకలాపాలను నియంత్రిస్తారు. పశుసంవర్ధక సబార్డినేటు సర్వీసు, ఆంధ్రప్రదేశ్ మినిష్టీరిల్ సర్వీసు, ఆంధ్రప్రదేశ్ జనరల్ సబార్డినేట్ సర్వీసు, ఆంధ్రప్రదేశ్ చివరి గ్రేడ్ సర్వీసులలో కొంతమంది గెజిటెడ్, నాన్ గెజిటెడ్ ఉద్యోగుల కోసం నియామక, క్రమశిక్షణ అధికారాన్ని డైరెక్టరు కలిగి ఉంటారు. వివిధ స్థాయిలో శాఖ యొక్క ఇతర కార్యనిర్వాహకులు ఆయనకు సహాయపడతారు.

2. అడిషినల్ డైరెక్టరు

ప్రభుత్వ పథకాలను, పరిపాలన మొదలైన వాటిని అమలు చేయడంలో పశుసంవర్ధకశాఖ డైరెక్టరుకు సహాయపడతారు.

3. అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు (గణాంకాలు)

వివిధ శాఖల కార్యకలాపాలపై లక్ష్యాలు, సాధించిన విజయాల సమాఖ్య వార్షిక పరిపాలన నివేదికలు మొదలైన వాటిని రూపొందించడంపై డాటాను సేకరించి, సంకలనం చేయడానికి ఆయన బాధ్యులుగా ఉంటారు. రిపోర్టింగ్ సిస్టమ్, కంప్యూటరైజేషనుకు ఇన్ చార్జిగా ఉంటారు.

4. జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి జిల్లా పరిపాలన

జిల్లాస్థాయిలో, పశుసంవర్ధక శాఖలో పరిపాలన సాంకేతిక పనికి సంబంధించి ముఖ్య సమన్వయ కర్త, నియంత్రణాధికారి జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి జిల్లా పరిపాలన వ్యవహరిస్తారు. జిల్లాలో పశుసంవర్ధకశాఖ కార్యకలాపాలన్నింటిని అమలు చేయడానికి బాధ్యత కలిగి ఉంటారు. పశుసంవర్ధకశాఖ డైరెక్టరుకు, జిల్లా కలెక్టరుగారికి ఇద్దరికి జవాబుదారిగా ఉంటారు. జిల్లాలోని పశుసంవర్ధకశాఖ పథకాలన్నింటికి ఇన్‌చార్జ్‌గా ఉంటారు.

5. జాయింట్ డైరెక్టరు తెలంగాణ (పశువైద్య జీవ సంబంధ పరిశోధన సంస్థ, హైద్రాబాదు)

తెలంగాణ పశువైద్య జీవం సంబంధ మరియు పరిశోధన సంస్థ ఒక సంస్థగా పనిచేస్తున్నది. దీనిలో రెండు విభాగాలు ఉన్నాయి. అవేమిటంటే వాక్సిన్ ఉత్పత్తి, వ్యాధి పరిశీలన విభాగం వాటికి జాయింట్ డైరెక్టరు అధిపతిగా ఉంటారు. పశుగణా వ్యాక్సినేషన్ మరియు వ్యాధుల నియంత్రణ కోసం క్షేత్ర సంస్థలకు సరఫరా చేయడానికి వీలుగా బాక్టీరియల్ మరియు వైరల్ వ్యాక్సిన్ల తయారీలో వ్యాక్సిన్ ఉత్పత్తి విభాగంలోని వివిధ సెక్షన్లు నిమగ్నమయ్యాయి. జాయింట్ డైరెక్టరు (బయోలాజికల్ ఉత్పత్తులు) ఈ సంస్థకు సమగ్ర ఇన్ చార్జిగా ఉంటారు. వ్యాక్సిన్ ఉత్పత్తిని నియంత్రిస్తారు. క్షేత్ర సిబ్బందికి వ్యాక్సిన్ల సరఫరాను క్రమబద్ధీకరిస్తారు.

6. అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు (వెటర్నరీ పాలి క్లినిక్కులు)

వెటర్నరీ పాలీ క్లినిక్‌కు పూర్తి ఇన్‌చార్జిగా అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు(ఎహెచ్) ఉంటారు. అసిస్టెంట్ డైరెక్టరుకు వెటర్నరీ అసిస్టెంట్ సర్జన్ మరియు ఇతర పారా వెటర్నరీ సిబ్బంది సహాయపడతారు. ముఖ్యమైన క్లినికల్ కేసులకు మరియు అత్యవసర కేసులకు అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు హాజరుఅయి ఆధునిక, శాస్త్రీయ పద్ధతులలో వైద్యాన్ని అందిస్తారు. పెద్ద, చిన్న జంతువులకు ఇన్‌పేషెంట్ సదుపాయాలను కల్పిస్తారు. అవసరమైన చోట తగు చికిత్సచేసే ముందు అనేక ప్రమాణాలను పరిశీలిస్తారు. అన్నీ ఆరోగ్య, గైనకాలాజికల్, సర్జికల్ కేసులలో తన నియంత్రణలోని సాంకేతిక సిబ్బందికి మార్గ దర్శకం చేస్తారు. ఎక్స్-రే ఇతర రోగ నిర్ధారన సదుపాయాలను ఏర్పాటు చేస్తారు. అవసరమైన చోట, జిల్లాలోని ఇతర సంస్థల రిఫర్ చేసిన క్లిష్ట కేసులను ఆయన చూస్తారు.

7. అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు, వెటర్నరీ ఆసుపత్రులు

ఆయన తన పరిధిలో పశుగణ ఆరోగ్యం, అభివృద్దికి పూర్తి ఇన్‌చార్జిగా ఉంటారు. క్లినికల్, సర్జికల్ కేసుల చికిత్సకు హాజరవుతారు. నివారణ వ్యాక్సినేషన్ల ద్వారా అంటువ్యాధుల నియంత్రణకు చర్యలు తీసుకొంటారు. ఏఐ ద్వారా పశుబ్రీడింగ్ కార్యక్రమాన్ని చేపడుతారు. తన ప్రాంతంలో పశుగణ అభివృద్దికి మరియు బలహీన వర్గాల కార్యక్రమాలు రైతు శిక్షణా క్యాంపులు వంటి ఇతర అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఇన్ చార్జిగా ఉంటారు. మునపటి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో అన్నీ వెటర్నరీ ఆసుపత్రులు రెఫరల్ ఆసుపత్రులుగా పనిచేస్తాయి.

8. అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు పశువ్యాధి నిర్ధారణ ప్రయోగశాల

జాల్లాలోని వ్యాధి పరిశీలన పనికి పూర్తి ఇన్‌చార్జిగా ఉంటారు. ఆయన మరియు సిబ్బంది పేడ నమూనాలు, మూత్ర నమూనాలు, రక్తం, చర్మం చీము నమూనాలు పాల నమూనాలు మున్నగున్నవి తీసుకుని పరిశీలిస్తారు. కల్చరల్ పరీక్షలు జీవ సంబంధ

పరీక్షలు, సెరోలాజికల్ పరీక్షలు, హిస్టో- పాథోలాజికల్ పరీక్షలు చేస్తారు. అంతేగాక, వ్యాధులు ప్రబలి మరణాలు సంభవించినపుడు అసిస్టెంటు డైరెక్టరు, సిబ్బంది హాజరై పోస్టుమార్టంను నిర్వహిస్తారు. ఆయన వ్యాక్సిన్లను సేకరించి జిల్లాలోని అవసరమైన సంస్థలకు వాటి సరఫరాను క్రమబద్ధీకరిస్తారు.

9. వెటర్నరీ డిస్పెన్సరీలలో పని చేస్తున్న వెటర్నరీ అసిస్టెంట్ సర్జన్లు

తన నియంత్రణలో గల వెటర్నరీ డిస్పెన్సరీలు, గ్రామీణ పశుగణ యూనిట్ల విషయంలో ఆయన డ్రాయింగ్ మరియు పంపిణీ అధికారిగా ఉంటారు. పశుగణ చికిత్సకు హాజరవుతారు. రైతు శిక్షణ కార్యక్రమాలతో పాటు సర్జికల్ కేసులు, వ్యాక్సినేషన్లు, స్క్రబ్ ఎద్దుల విత్తు తీయడం, కృత్రిమ గర్భధారణ, పశుగ్రాస అభివృద్ధి, బలహీన వర్గాల కార్యక్రమాలు, ఇతర పశుసంవర్ధక కార్యక్రమాలలో వ్యవహరిస్తారు. తన ప్రాంతంలోని గ్రామీణ పశుగణ యూనిట్ల నుండి అన్నీ రిఫరల్ కేసులకు హాజరవుతారు.

డిప్యూటీ డైరెక్టరు, అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు, విపిసి కోసం పేర్కొనబడిన కర్తవ్యాల నిర్వహణలో వెటర్నరీ క్లినిక్‌లను అనుబంధం చేయబడిన వెటర్నరీ అసిస్టెంట్ సర్జన్ సాంకేతికంగా అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు వెటర్నరీ పాలీ క్లినిక్‌కు సహాయపడతారు.

క్షేత్రాలకు నియమితులైన వెటర్నరీ సహాయక సర్జనులు క్షేత్రంలోని పశువుల నిర్వహణ, వాటి దాణా, సంతానోత్పత్తి, పాల సేకరణ కార్యకలాపాలతో పాటుగా ఆరోగ్య సంరక్షణ, దాణా అభివృద్ధి కార్యకలాపాలు నిర్వహించడంతో పాటు సహాయ సంచాలకులు లేదా క్షేత్రాల అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు, కాలానుగుణంగా అప్పగించిన పనిని వారు నిర్వహించాలి.

వ్యాధి నిరోధకాల ఉత్పత్తులు, వ్యాధి నిర్ధారణ విభాగాలకు జత చేయబడిన వెటర్నరీ సహాయక సర్జన్లు వారి విభాగపు అధికార్లు కేటాయించిన సంబంధిత సాంకేతిక విధులను నిర్వర్తించడంలో సహాయపడతారు.

ఇతర సంస్థలలో వెటర్నరీ సహాయక సర్జన్లు కాలానుగుణంగా సంబంధిత శాఖల ద్వారా వారికి అప్పగించిన విధులను నిర్వహిస్తారు.

10. వెటర్నరీ లైవ్‌స్టాక్ ఆఫీసర్ / జూనియర్ వెటర్నరీ ఆఫీసర్ / లైవ్‌స్టాక్ అసిస్టెంట్ / వెటర్నరీ అసిస్టెంట్

వీరు శాఖలోని ప్యారవెట్లు, గ్రామీణ పశువైద్యశాలలకు ఇన్‌చార్జిగా లేదా వెటర్నరీ డిస్పెన్సరీలు / వెటర్నరీ ఆసుపత్రులు / సూపర్ స్పెషాలిటీ వెటర్నరీ ఆసుపత్రులు / వెటర్నరీ పాలీక్లినిక్‌లలో పని చేస్తూ పశుగణానికి ప్రథమ చికిత్స, అంబోతుల విత్తు తీయడం, టీకాలు వేయడం కృత్రిమ గర్భధారణ, దాణా అభివృద్ధి వంటి పనులలో నిమగ్నమయి ఉంటారు. వెటర్నరీ సహాయక సర్జనులు చికిత్స చేసిన కేసులను వారు

ఫాలోఆప్ చేస్తారు. 1984 ఐవీసి చట్టం ప్రకారం ఒక అర్హత గల రిజిష్టరు అయిన వెటర్నరీ వైద్యుని పర్యవేక్షణలో బలహీన వర్గాల కార్యక్రమాలలో కూడా తోడ్పడతారు.

ఇతర అన్ని పథకాలలో సంస్థ / పథకం అధిపతి వారికి కేటాయించిన విధులను వారు నిర్వహిస్తారు.

ప్రధాన చట్టాలు

1. 1899 (1899 లోని XIII వ చట్టం) గ్లాడర్స్, ఫార్సీ చట్టం
2. 1960 లోని పశువులపట్టల క్రూరుత్వ నివారణ చట్టం (కేంద్రచట్టం)
3. 1898 పశుగణ రవాణా చట్టం 1953 పశుగణ రవాణా చట్టాన్ని 1961 నమూనా పశుగణ రవాణా నియామవాళిని సవరించినట్టుగా
4. 1921 పశుగణ అక్రమ ప్రవేశ సవరణ చట్టం
5. 1977 లోని 2వ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని గోవధ నిర్మూలన, పశువుల పరిరక్షణ చట్టం
6. 1950 లోని 32 వ /1970 వరకు సవరించిన విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్, పశువుల పక్షుల బలినిర్మూలన చట్టం
7. 1984 లోని ఆంధ్రప్రదేశ్ గాలికుంటు వ్యాధి నియంత్రణ ముసాయిదా (28-2-1984 తేదీగల అడవులు, గ్రామీణాభివృద్ధి (ఎహెచ్ 2 విభాగం) శాఖ, జివోయంయస్ పాలసీ నెం 321)
8. 1914 నాశనకర క్రిమికీటకాల చట్టం (3-2-1914 తేదీగల 1914 లోని 2 వ చట్టం)
9. 1919 విషపదార్థాల చట్టం (3-9-1919 తేదిగల 1919 లోని 12 వచట్టం) 1-1-1960 నాటికి సవరించినట్లుగా
10. 1910 డౌరీన చట్టం (1910 లో 5వ చట్టం) (1-1-1957 నాటికి సవరించినట్టుగా)
11. 1930 ప్రమాదకరా ఔషధాన చట్టం(1-3-1930- లోని II వ చట్టం)
12. 1950 (1950 లోని VII వ చట్టం) హైద్రాబాదు జంతు వధ శాలల చట్టం

13. 1959 మద్రాసు పశువ్యాధుల చట్టం (ఆంధ్రప్రదేశ్) (1966 లోని II వ చట్టం) 1959 ఆంధ్రప్రదేశ్ విస్తరణ సవరణచట్టం 30-1-1961 తేదీగల వ్యవసాయ శాఖ జి ఓ యం యస్ నెం 176) డి డిఎస్ నెం 112154-సి3 తేది 9-2-1966

14. 1940 మద్రాసు పశుగణ అభివృద్ధి చట్టం (1940 లోని XV వ చట్టం)

15. 1940 మద్రాసు రెండర్‌పెస్ట్ చట్టం (1940 లోని XIX వ చట్టం (17 వ తేదీ డిసెంబర్ 1940)

16. 2009 పశువులలో ఇన్‌ఫెక్షన్స్ అంటువ్యాధుల నివారణ, నియంత్రణ చట్టం

17. భారత శిక్షాస్మృతి కోడ్ (పశుసంవర్ధకశాఖ సంబంధించిన కొన్ని సంబంధిత కోడ్‌లు)

విభాగం 44 విభాగం 47 విభాగం 51 విభాగం 52 విభాగం 53 విభాగం 80, విభాగం 81,విభాగం 172, విభాగం 173 విభాగం 178 విభాగం 192 విభాగం193 విభాగం197 విభాగం 204 విభాగం 269 విభాగం 270 విభాగం 271 విభాగం273 విభాగం274 విభాగం 275 విభాగం276 విభాగం284 విభాగం289 విభాగం304 విభాగం326 విభాగం377 విభాగం415 విభాగం427 విభాగం428 విభాగం429 విభాగం 430.

3వ అధ్యాయం

ఛానళ్ళ పర్యవేక్షణ, జవాబుదారితనంతో పాటు నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియలు అనుసరించే విధానం

వరుస సంఖ్య	కార్యకలాపం	వివరణ	నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియలు	తుది నిర్ణయం తీసుకునే అధికారి హోదా
1	లక్ష్యాలను ఏర్పాటు చేసుకోవడం ప్రణాళిక రూపకల్పన	1. పశుసంవర్ధకరంగం అభివృద్ధి, దాని మదింపు కోసం పథకాలు ఏర్పాటు 2. పశుగణ ఆరోగ్య నిర్వహణ 3. ఉత్పత్తి మెరుగుదల ఈ దిగువ చూపిన ఏర్పాటులో జిల్లాలలో పై అంశాలకు సంబంధించిన పనులను చేపట్టడమవుతుంది **<u>రాష్ట్రస్థాయిలో ఏర్పాటు</u>** ముఖ్య నియంత్రణ అధికారి అయిన పశుసంవర్ధకశాఖ డైరెక్టరు ఆధీనంలో శాఖ మొత్తం పరిపాలన ఉంటుంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి అయన తన విధులన్నింటికి జవాబుదారిగా ఉంటారు.	రాష్ట్రస్థాయిలో తీసుకొన్న నిర్ణయం ఈ క్రింది విధంగా ఉంది ఎ. పరిపాలన సంబంధిత సూపరిటెండెంట్, జిఓఎం / ఏఓ / అదనపు డైరెక్టరుద్వారా మరియు డిఎహెచ్‌కు జెఎ /ఎస్ ఎ ద్వారా ఫైలును ప్రారంభించడం జరుగుతుంది. బి. ఆర్ధికపరమైన డిటిఎ నుండి సిబ్బందిని తీసుకోవడమవుతుంది. జెఎఓ /సిఎఓ మరియు డిఎహెచ్ ద్వారా ఫైళ్ళను	ప్రభుత్వ పథకాల రూపకల్పనలు, అన్నీ ఇతర విషయాలలో నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం పశుసంవర్ధక శాఖ సంచాలకులకు ఉంటుంది.

		ఆయనకు ముగ్గురు అదనపు డైరెక్టర్లు మరియు డైరెక్టరేటులు ఉన్న ఇతర శాఖాపరమైన అధికార్లు, పశుసంవర్థక శాఖ నిర్మూలనలను అమలు చేయడంలో ఇతర రాష్ట్రస్థాయి అధికార్లు సహాయంగా ఉంటారు. ఎ) అదనపు డైరెక్టరుః- పశుగణ ఆరోగ్య కార్యక్రమాలన్నింటికి, వ్యాధి నియంత్రణ చర్యలు (అంటే) వివిధ పశుగణాల కోసం వ్యాధి నిరోధకాల టీకాల ఉత్పత్తి వంటి వాటికి ఆయన హాజరవుతారు. క్రిందిస్థాయి అధికార్ల సహాయంతో పశుగణాంక కార్యక్రమాలన్నింటికి ఆయన హాజరవుతారు. మార్పులు చేర్పులకు హైద్రాబాదు లోని తెలంగాణ పశుసంవర్ధకశాఖకు, ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ముఖ్య కార్యదర్శికి వారు జవాబుదారిగా ఉంటారు. ఈ క్రింది అధికార్ల సహాయంతో ప్రణాళికలు, పథకాలన్నింటికి ఆయన హాజరవుతారు. ఈ దిగువ పేర్కొన్న అధికార్ల సహాయంతో అన్ని ప్రణాళికలు పథకాలను అమలు చేస్తారు. మార్పులు చేర్పులకు హైద్రాబాద్‌లోని తెలంగాణ పశుసంవర్ధకశాఖ సంచాలకులలు, ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ముఖ్యకార్యదర్శికి వారు జవాబుదారిగాఉంటారు,	పంపించడమవుతుంది. సి. సాంకేతిక సంబంధిత విఎ యస్ /ఎడి ప్రణాళిక, అదనపు డైరెక్టర్లు సాంకేతిక అంశాలకు చెందిన ఫైళ్ళు అన్నింటిని జెఎఓ /ఎఎఓ రూపొందించడమవుతుంది. డి) గణాంకాలు కంప్యూటర్, ఎస్.ఐ/విఎఎస్/ ఎడి (గణాంకాలు) అదనపు డైరెక్టర్లు, డిఎహెచ్ నుండి ఫైళ్ళను రూపొందించడమవుతుంది. అన్ని విభాగాలు ఇంచార్జ్‌లు అధికార్లందరు వారి ద్వారా వెళ్ళే ఫైళ్ళకు బాధ్యత వహిస్తారు.	

		ఈ క్రింది అధికార్ల సహాయంతో 1 డిప్యూటి జాయింట్ డైరెక్టరు (ఎహెచ్) హైద్రాబాద్‌లోని టిఎస్ విబిఆర్ఐ వ్యాధి నిరోధక టీకాల ఉత్పత్తికి, వాటికి రాష్ట్రంలోని క్షేత్ర వెటర్నరీ సంస్థలకు సరఫరా చేయడానికి బాధ్యత వహిస్తారు. 2. జాయింట్ డైరెక్టరు (ఎహెచ్) టి ఎస్ విబిఆర్ఐ హైద్రాబాదు వ్యాధి నిర్ధారణకు వ్యాధులను నియంత్రించడంలో నివారణ చర్యలను సూచించడానికి బాధ్యత వహిస్తారు, 3. డిప్యూటి డైరెక్టరు (ఎహెచ్) ప్రమాణీకరణ విభాగం, రాజేంద్రనగర్, హైద్రాబాదు హైద్రాబాదు సామర్లకోటలోని విబిఆర్ఐ వద్ద ఉత్పత్తి చేసిన జీవ సంబంధిత ఉత్పత్తులపై నాణ్యత, సామర్థ్యాల పరీక్షలను నిర్వహించడానికి ఈయన బాధ్యత వహిస్తారు. 4. అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు (ఎహెచ్) కోళ్ల పరిశ్రమః రాష్ట్రంలోని అనావృష్టి చర్య ప్రణాళికల తయారీ / పశుగణానికి సంబంధించిన అంశాలు, గొర్రెల క్షేత్రాలు, పశుగ్రాస అభివృద్ధి		

		కార్యకలాపాలకు సంబంధించిన విషయాలలో ఆయన సహాయం చేస్తారు. రాష్ట్రంలో కోళ్ళ పరిశ్రమ అభివృద్ధి కోసం పథకాల రూపకల్పనలో సహాయపడతారు. 5. అసిస్టెంటు డైరెక్టరు (ఎహెచ్) గోశాలః రాష్ట్రంలోని గోశాల అభివృద్ధికి, పశువుల సంక్షేమ కార్యకలాపాలకు సమగ్ర ఇన్‌చార్జిగా ఉంటారు. 6) అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు (ఎహెచ్) గణాంకాలుః శాఖాపరమైన పూర్తి డాటాకు, దానిని కంప్యూటకరించే బాధ్యతను తీసుకుంటారు. 7. **డిప్యూటి డైరెక్టరు (ఎహెచ్) అదనపు టిఎస్ యం ఎల్ డి ఎ :** నైపుణ్యాల అభివృద్ధి కోసం శాఖలో పనిచేస్తున్న వెటర్నరీ వైద్యులు, సిబ్బందికి అవసరమైన శిక్షణను గుర్తించడం ఆయన భాధ్యతగా ఉంటుంది. పైన పేర్కొన్న సాంకేతిక అధికార్లతో పాటుగా పరిపాన, ఆర్ధిక అంశాలలో దిగువ పేర్కొన్న అధికారులు హైద్రాబాదు లోని ఎపి పశుసంవర్ధకశాఖ సంచాలకులకు సహాయ పడతారు. **8. పరిపాన అధికారి, ఒక కార్యాలయ మేనేజరు**		

		హైద్రాబాదులోని తెలంగాణ పశుసంవర్ధకశాఖ డైరెక్టరుకు అప్పగించిన కొన్ని పరిపాలన విభాగాలను పర్యవేక్షిస్తారు. **జిల్లాస్థాయిలో ఏర్పాటుః** జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి ప్రతి జిల్లాకు అధిపతిగా ఉంటారు. ప్రధాన సాంకేతిక, పరిపాలక అధికారిగా ఉంటూ జిల్లాలోని పశుసంవర్ధక పథకాలన్నింటికి ఇన్‌చార్జిగా, కలెక్టరుతోపాటు, జిల్లా పశుసంవర్ధకశాఖ డైరెక్టరుకు జవాబుదారిగా ఉంటారు. దిగువ పేర్కొన్న అంశాల నిపుణులు ఆయనకు సహాయ పడతారు. **1.అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు (ఎహెచ్) విపిసి (ఎహెచ్) ః** జిల్లాలో రిఫరల్ ఆసుపత్రిగా పనిచేస్తారు. **2. అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు (ఎహెచ్) ః పశు ఆరోగ్యకేంద్రం ః** క్షేత్ర స్థాయి సంస్థలకు వ్యాధి నిరోధక టీకాల సేకరణ పంపిణీతో పాటుగా వ్యాధి నిర్ధారణ పనులకు బాధ్యుడుగా ఉంటారు. జిల్లా పరిపాలన ఇన్ చార్జి	జిల్లా స్థాయిః 1. పరిపాలక ఆర్థిక సూపరింటెండెంట్, జిఓఎం మరియు జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి ద్వారా జెఎ /ఎస్ఎ ఫైలును రూపొందిస్తారు.	

		అయిన జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారికి, హైద్రాబాదులోని తెలంగాణ పశుసంవర్థక సంచాలకులకు పై అధికారులు జవాబుదారిగా ఉంటారు.	2. సాంకేతికః జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి ఒక కార్యాలయ ఉత్తరువు ద్వారా పనిని అప్పగించిన ఎవరేని వ్యక్తి నుండి అంశం ప్రారంభమై జిఓఎం ద్వారా పంపడమవుతుంది. గణాంకాలుః కార్యాలయంలో ఎక్కడయితే గణాంకాల విభాగం లభ్యంగా ఉందో ఎస్ఐ ఎడి ఎస్ నుండి జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి ద్వారా ఫైళ్ళను కంప్యూటర్ సహాయముతో పంపడమవుతుంది. ఇన్చార్జి జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి అన్ని అంశాలతో	

			నిర్ణయం తీసుకునే అధికారిగా ఉంటారు ఫైలు ప్రొస్సెసింగ్‌లో నిమగ్న మైన వ్యక్తులందరు బాధ్యత వహిస్తారు డివిజన్‌ల్ స్థాయి సూపరింటెండెంట్ ద్వారా ఎడి (ఎహెచ్) కుపంపడమవుతుంది. ఇన్‌చార్జి ఎడి (ఎహెచ్) అన్ని అంశాలకు సంబంధించి నిర్ణయం తీసుకునే అధికారిగా ఉంటారు. ఫైళ్ళు ప్రొసెసింగ్ నిమగ్న మైన అధికార్లందరు బాధ్యతవహిస్తారు.	
2	బడ్జెటింగు	ముఖ్య అకౌంట్ల అధికారిః అతను శాఖ అకౌంట్‌ను బడ్జెట్‌ను పర్యవేక్షిస్తారు. ఇరువురు అధికార్లు హైద్రాబాదు తెలంగాణా రాష్ట్ర ట్రెజర్‌ల అకౌంట్ల సంచాలకులకు హైద్రాబాదులోని తెలంగాణా రాష్ట్రపశుసంవర్ధకశాఖ అధికార్లకు జవాబుదారిగా ఉంటారు. నిమగ్న మైన వ్యక్తులందరు బాధ్యత వహిస్తారు	డివిజన్ స్థాయి సిబ్బందిని డిటిఎ నుండి నియోగించచమవుతుంది. ఎఎఓ / సిఎఓ ద్వారా డిఎహెచ్‌కు ఫైళ్ళను పంపడమవుతుంది. అకౌంట్ల విభాగంలో పనిచేస్తున్న సంబంధిత సిబ్బంది అధికార్లు ఫైళ్ళ ప్రొస్సెసింగ్ తమ పర్యవేక్షణకు డిఎహెచ్‌కి బాధ్యులుగా ఉంటూ	డిఎహెచ్ / ప్రభుత్వం

			జవాబుదారిగా పనిచేస్తారు. డిఎహెచ్ వరుససంఖ్య నాల్గవ గదిలో పేర్కొన్నట్టు సంబంధిత సిబ్బంది అధికార్లు ఫైళ్ళ ప్రొసెసింగ్ పర్యవేక్షణకు డిఎహెచ్‌కు బాధ్యులుగా ఉంటూ జవాబుదారిగా పనిచేస్తారు.	
3	కార్యక్రమాలు, పథకాల ప్రాజెక్టుల రూపకల్పన	పశుగణాభివృద్ధి / ఆరోగ్య సంరక్షణ	సంబంధిత జిల్లా (డివిఎహెచ్ఓ) జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి ప్రత్యేక విభాగాల సంయుక్త సంచాలకులు డిఎహెచ్ / సిఎఓ అకౌంట్ల విభాగాల్లోపనిచేస్తున్న సంబంధిత సిబ్బంది, అధికార్లు ఫైళ్ళ ప్రొసెస్సింగ్ పర్యవేక్షణకు డిఎహెచ్‌కు బాధ్యులుగా ఉంటూ జవాబుదారిగా పనిచేస్తారు.	డిఎహెచ్
4	రిక్రూట్‌మెంట్. సిబ్బంది	సాంకేతిక సాంకేతికేతర కేటగిరీల నియామకాలు	డిఎహెచ్ / జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక	డిఎహెచ్/ ప్రభుత్వం జోనల్

	నియామకం		అధికారి	కేడర్ కోసం జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి జిల్లా కేడర్ కోసం జేడీలు
5	నిధుల విడుదల	వివిధ కార్యక్రమాల అమలు	డిఎహెచ్ మరియు చీఫ్ అకౌంట్స్ ఆఫీసర్	
6	సేవలు / అమలు బట్వాడా నిధుల వినియోగం	పథకాలు, సేవలు, ప్రాజెక్టులు , కార్యక్రమాలు పర్యవేక్షణ, చిన్న సన్నకారు రైతులు ఎస్సీలు ఎస్టీలు దారిద్ర్యరేఖకు దిగువగా ఉన్నవారు అంటే గొర్రెల కాపరులు వంటి ప్రజలకు పథకాల అమలు / సేవలను అందించడంపై కార్యక్రమాలు		
7	పర్యవేక్షణ మదింపు	శాఖలో చేపట్టిన కార్యకలాపాల పురోగతి	విఎఎస్ నుండి జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి నుండి డిఎహెచ్	
8	ప్రజలనుండి ఫీడ్‌బ్యాక్‌ను సేకరించడం	ఆరోగ్యం సంరక్షణ / సబ్సిడీ కార్యక్రమాల అమలకు సంబంధించి	విఎఎస్ నుండి జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్థక అధికారి నుండి డిఎహెచ్	

4 వ అధ్యాయం

పశుసంవర్ధకశాఖ విధులను నిర్వ ర్తించడానికి నిర్ణయించిన నిబంధనలు

వరుస సంఖ్య	విధి /సేవ	నిర్ణయించిన నిర్వహణ నిబంధనలు /ప్రమాణికాలు	సమయం	రిమార్కులు
1. పరిపాలన కార్యాలయాలు				
1	మంజూరైన అన్ని రకాల సెలవులు		3 రోజులు	
2	రుణాలు, అడ్వాన్సుల మంజూరు		15 రోజులు	
3	పింఛను పత్రాలను పంపించడం		7 రోజులు	
4	ఇంక్రిమెంట్లు మంజూరు, సర్వీసుల క్రమబద్ధీకరణ		10 రోజులు	
5	వేతన సవరణ, క్లయింలు		10 రోజులు	
6	సమావేశాల నిర్వహణలపై చర్య		10 రోజులు	
7	పరిపాలన, సాంకేతిక మంజూరు		10 రోజులు	
8	విచారణ, క్రమశిక్షణ చర్యలు		10 రోజులు	
9	వెటర్నరీ సంస్థలను ప్రారంభించడానికి సాధ్యసాధ్యతలన నివేదిక		15 రోజులు	
10	ఎంపి ద్వారా నిర్ధేశించిన క్లియరెన్స్ అంశాలు		15 రోజులు	
11	ఎంఎల్ఎ ద్వారా నిర్ధేశించిన క్లియరెన్స్ అంశాలు		15 రోజులు	
12	జిల్లా కలెక్టరు నిర్ధేశించిన క్లియరెన్సు అంశాలు		15 రోజులు	
13	మంత్రులు నిర్ధేశించిన క్లియరెన్సు అంశాలు		15 రోజులు	
14	సిఎంపి క్లియరెన్సులు		7 రోజులు	

II సాంకేతిక సిబ్బంది (క్షేత్ర యూనిట్లు)		
1	పశువులను పరీక్షించడం	వెంటనే
2	రోగాలు ప్రబలి సంభవించిన మరణాలకు హాజరవడం	వెంటనే
3	అత్యవసర డయాగ్నిస్ట్ కేసు	వెంటనే
4	పోస్టుమార్టం రిపోర్టును జారీ చేయడం	2 రోజులు
5	వయస్సు, ఆరోగ్యం అంశం మూల్యాంకన దృవపత్రాన్ని జారీచేయడం	అదేరోజు
6	బీమాక్లయింల ప్రక్రియ	4 రోజులు
7	వ్యాధినిరోధక టీకాల నిర్వహణ	15 నిమిషాలు
8	కేసుల చికిత్స	30 నిమిషాలు
9	చిన్న తరహా శస్త్రచికిత్సలు	60 నిమిషాలు
10	పెద్ద శస్త్రచికిత్సలు	2 నుండి 3 గంటలు
11	ఏహెచ్‌సిలో ల్యాబ్ డయాగ్నిసిస్	2 రోజులు
12	హైద్రాబాదులోని విబిఆర్ఐలో ల్యాబ్ డయాగ్నిసిస్	4రోజులు
13	ఎI నిర్వహణ ఎదకు వచ్చిన సమయం ముందస్తుయదకు రావడం ముంగిట	 15 నిమిషాలు 6 గంటలు 2 నుండి 3 గంటలు
14	విత్తు తీయడాన్ని నిర్వహించడం	1 నుండి 3 గంటలు
15	యాజమాన్య అంశాలు	1 నుండి 3 గంటలు
16	సంతానోత్పత్తి సమస్యలు	1 నుండి 3 గంటలు

5 వ అధ్యాయం విధులను నిర్వ ర్తించడం కోసం నియమ, నిబంధనలు, ఆదేశాలు, మాన్యువల్, రికార్డులు			
విధులను నిర్వ ర్తించడం కోసం ఉద్యోగుల నియమనిబంధనలు, ఆదేశాలు, మాన్యువల్స్, రికార్డులు, ప్రభుత్వ అధారిటీ నిర్వహించే లేదా వారి నియంత్రణ క్రింద ఉన్న లేదా ఉపయోగించే జాబితా సారాంశం			
వరుస సంఖ్య	వివరణ	విషయం సూచిక సారాంశం	వెల పేర్కొన్నట్ల యితే ప్రచురణధర
నియమ నిబంధనలు			
1	1964 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాథమిక నియమావళి (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	సర్వీసు అంశాలు, ఆర్థిక, ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సెలవులవ్యవహారాలకు సంబంధించిన అంశాలు	
2	1964 ఆంధ్రప్రదేశ్ పౌరసేవల (సిసిఎ) నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	నిర్ధిష్ట పరచిన ప్రభుత్వ అధికారులకు ప్రవర్తన నియమావళి	
3	ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక కోడ్ నెం I ఆర్థిక కోడ్నెం I (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	అధికారులకు ఆర్థిక అధికారుల బదలాయింపు అంశాలుఆర్థిక విషయాలలో ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలో ఉపయోగించాల్సిన నిర్ధిష్ట ఫారంలు	
4	ఆంధ్రప్రదేశ్ ట్రెజరణ కోడ్నెం I (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ) ఆంధ్రప్రదేశ్ ట్రెజరణకోడ్నెం II (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	ట్రెజరీ కార్యాలయాలకు ఆర్థిక అధికారాల బదలాయింపుకు సంబంధించిన అంశాలు ఆర్థిక అంశాలతో ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలో ఉపయోగించాల్సిన నిర్ధిష్ట ఫారంలు	
5	ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖాతాలకోడ్ (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలో నిర్ధిష్టపరచిన ఆడిటింగ్విధానం	
6	ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫింఛనకోడ్ 1980	30-9-2004 కు పూర్వం నియమితులైన	

	(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరించినఫింఛన్ నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ) కంట్రీబ్యూటరీ ఫించన్ నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	పదవీవిరమణ చేసిన ఉద్యోగులకు ఫించన్ సర్వీసు / కుటుంబ ఫించన్/ డిసిఆర్‌జి మంజూరుకు సంబంధించిన అంశాలు. 1.10.2004 నుండి నియమితులైన ఉద్యోగులకువర్తిస్తుంది	
7	ఆంధ్రప్రదేష్ పశుసంవర్ధక సర్వీసు నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	గెజిటెడ్ కార్యాలయ మేనేజర్లు, వారి పదోన్నతులకు మొదలైన వాటికి డైరెక్టరు నుండి గెజిటెడ్ అధికార్ల నియామకం కోసం నిర్ధిష్ట పరచిన నియమాలు	
8	ఎపి ఎహెచ్ సబార్డినేట్ సర్వీసుల సవరించిన నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	పారావెట్స్, ఇతర నాన్ గెజిటెడ్ టెక్నికల్ ఉద్యోగులనియమాకానికి సంబందించిన అంశాలు	
9	1933, ఆంధ్రప్రదేశ్ సెలవు నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సెలవుల మంజూరు నియమాలకు సంబంధించిన అంశాలు	
10	ఎపి మినిస్ట్రీరియల్ సర్వీసు నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	ప్రభుత్వ శాఖలలో నియామకం, పదోన్నతికి సంబంధించిన నియమాల అంశాలు	
11	ఎపి చివరి గ్రేడ్ సర్వీసు నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	చివరి గ్రేడ్ ఉద్యోగుల (అంటే) నాల్గవ తరగతి ఉద్యోగుల నియామకం మొదలైన వాటికోసం సర్వీసు నియమాలకు సంబంధించిన అంశాలు	
12	ఎపి టెక్నికల్ సర్వీసు నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	ప్రభుత్వ శాఖలలో డ్రైవర్లు, అటోరిక్షా డ్రైవర్లకు సంబంధించిన నియామక అంశాలు	
13	ఎపి వైద్య హాజరు నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు వైద్యసహాయం మంజూరు విధానంకు సంబంధించిన అంశాలు	

14	ఎపిటిఎస్ నియమాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	అధికారిక ప్రయోజనం కోసం ప్రభుత్వ అధికారిక పర్యటనలను నిర్వహించడానికి పరిహారాత్మక భత్యానికి సంబంధించిన అంశాలు	
15	ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రసబార్డినేటు సర్వీసుల నియామకాలు (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)	ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల నియామకం, సర్వీసుల క్రమబద్ధీకరణకు సంబంధించిన అంశాలు	

ఆదేశాలు

1. ఆర్థిక అధికారాలు

ఈ క్రింద పేర్కొన్న గౌరవనీయ అధికారులకు భారీ స్థాయిలో ఆర్థికాధకాల బదనాయింపు

1. జిఓ యం ఎస్ నెం 246, ఎఫ్ మరియు ఎ (ఎహెచ్-1) తేది 9.2.1067
2. జిఓ యం ఎస్ నెం 1071, ఎఫ్ అండ్ ఆర్‌డి శాఖ, తేది 14-12-1076
3. జిఓ యం ఎస్ నెం 423, ఎఫ్ అండ్ పి తేది . 8-6-1979
4. జిఓ యం ఎస్ నెం 111, ఎహెచ్ అండ్ ఎఫ్ తేది 25-9-1997
5. జిఓ యం ఎస్ నెం 214 ఎహెచ్ అండ్ ఎఫ్ తేది 9-12-1998
6. డిఎహెచ్ ప్రొసీడింగుల నెం. 68486/కె2/91, తేది 10-1-1992
7. జిఓ యం ఎస్ నెం 125, ఎహెచ్ అండ్ ఎఫ్ ఎస్ / ఎహెచ్ -1శాఖ, తేది 1-8-1994
8. డిఎహెచ్ ప్రొసీడింగ్‌నెం. 27977/ఎ8/80 తేది 7-8-1980
9. డిఎహెచ్ సర్క్యులర్ మెమో నెం. 45121/బి4/బి7/94, తేది 2-11-1004

ఆర్థిక అధికారాలు

ప్రభుత్వ అధికారులకు ఆర్థిక అధికారాలను అప్పగించడం

1. జిఓ యం ఎస్ నెం 389, డిఎడి, తేది 4-9.1996
2. జిఓ యం ఎస్ నెం 148, ఎఫ్ అండ్ పి శాఖ, తేది 21-10-2000

మాన్యువల్స్ ః

1. జిల్లా కార్యాలయ మాన్యువల్

ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలో అనుసరించాల్సిన నిక్షిప్త విధానం, నమూనాలకు సంబంధించిన అంశాలు

2. ఎపి స్టేషనరీ మాన్యువల్ (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)

ప్రతి ప్రభుత్వ కార్యాలయంకు స్టేషనరీ సామాగ్రి కోసం నిర్ధిష్ట ప్రమాణాలు

3. ఎహెచ్ మాన్యువల్ I

ఎహెచ్ శాఖ చట్టాలు, నియమాలకు సంబంధించిన అంశాలు

4. ఎహెచ్ మాన్యువల్ II

ఎహెచ్ శాఖలో వివిధ వర్గాల ఉద్యోగులకు సంబంధించిన నిర్వాహక మాన్యువల్ వారికి అప్పగించిన అధికారాలు

5. ఎహెచ్ మాన్యువల్ - III

శాఖాపరమైన కార్యకలాపాలకు సంబంధించిన నిర్దిష్ట నమూనాలు

6. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక వేతనభత్యం ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ప్రత్యేకవేతనాలు, పరిహారాన్ని వేతన మంజూరుకు సంబంధించిన అంశాలు

7. ఎపి బడ్జెట్ మాన్యువల్ ప్రభుత్వ వ్యాపార లావాదేవీల కోసం ఖాతా పద్దులకు కేటాయింపులో సంబంధించిన అంశాలు. (అడప్టెడ్ టు తెలంగాణ)

6 వ అధ్యాయం

పబ్లిక్ అథారిటీ నియంత్రణలో వారు కలిగి ఉండే డాక్యుమెంట్ల కేటగిరీలు

4(1) (బి) భాగం (6) భాగం

వరుస సంఖ్య	డాక్యుమెంటల కేటగిరీ	డాక్యుమెంట్ టైటిల్	కస్టోడిమన్ హోదా చిరునామా కలిగియున్న వారి నియంత్రణ నాటికి
1	1. టెండర్స్	1. వెటర్నరీ డ్రగ్స్, థెరపీటిక్స్ సరఫరా కోసం ఆమోదరేటు కాంట్రాక్టు అంశాలు 2. వెటర్నరీ ఎఐ పనిముట్లు, వెటర్నరీ డయాగ్నిస్టిక్స్, ల్యాబరెటరీ అవశ్యకతల సరఫరా కోసం ఆమోదిత రేటు కాంట్రాక్టు అంశాలు	పశుసంవర్ధక శాఖ డైరెక్టరేటులోని సంబంధిత విభాగం (H విభాగం)
1	అగ్రిమెంట్ బాండు	ఎ) క్రొత్తగా నియమించిన పశువైద్య అధికారి ఎంతకాలం డిపార్ట్మెంటులో పనిచేయాలి?	ఎ) క్రొత్తగా నియమించిన పశువైద్య అధికారులు, రూలు 8(ii)జి.వో.నెం. 54, తేది 06-06-1996 అనుసరించి మూడు సంవత్సరములు డిపార్ట్మెంటులోపనిచేయవలసిఉంటుంది.
2		బి) పశువైద్య అధికారులు పిజి చేసి వచ్చిన వారు (ఇన్సర్వీసు) ఎంతకాలం డాపార్టుమెంటులో పనిచేయాలి?	పశువైద్యఅధికారులు పి.జిచేసి వచ్చినవారు (ఇన్సర్వీసు) జి.వో 32 తేది 6-9-2013 అనుసరించి (7) ఏడు సంవత్సరములు డిపార్ట్మెంటులో పనిచేయవలసిఉంటుంది

7 వ అధ్యాయం

విధాన రూపకల్పన లేదా అమలుకు సంబంధించి ప్రజా సభ్యులతో సంప్రదించి లేదా వారి విజ్ఞప్తికై ఏర్పాటు 4(1) (బి) (7) విభాగం

వరుస సంఖ్య	విధి సేవ	ప్రజలతో ఏర్పాటు పాలసీ రూపకల్పనకు సంబంధించి సంప్రదింపులు లేదా వారి విజ్ఞప్తి కోసం	పాలసీ అమలుకు సంబంధించి ప్రజలతో సంప్రదింపులు లేదా విజ్ఞప్తికై ఏర్పాటు
1	పశుసంక్షేమం	ప్రధాన కార్యాలయం స్థాయిలో సహాయ సంచాలకులు (ఎహెచ్) గోశాల మరియు సహాయ సంచాలకులు ఏహెచ్ పశుగ్రాసాభివృద్ధి ద్వారా అభివృద్ధి పశుసంక్షేమ శాఖ కార్యక్రమాల అమలులో రాష్ట్రం లోని అన్ని గోశాలలకు సాంకేతిక మద్దతుకు పశుసంక్షేమ సంస్థలతో సమన్వయాన్ని అందిస్తారు.	ఎహెచ్ శాఖ విధానాల అమలులో సంబంధిత శాఖలతో సమన్వయించబడుతున్నది

8 వ అధ్యాయం

పబ్లిక్ అథారిటీలో భాగంగా ఏర్పాటు చేయబడిన

మండలాలు, కౌన్సిళ్ళు, కమిటీలు ఇతర సంస్థలు

మండలి కౌన్సిల్ కమిటీ మొదలైన వాటి పేరు	అంశం	అధికారాలు, విధులు	వారి సమావేశాలు బహిరంగమా కాదా
తెలంగాణ రాష్ట్ర పశు సంక్షేమ మండలి	ప్రభుత్వము G.O.Rt.No.48, Dt:29.04.2016 ద్వార ఉత్తర్వులు జారి చేసినది ఇట్టి తెలంగాణ ంరాష్ట్ర పశు సంక్షేమ మండలికి అధిపతి గౌరవ మంత్రి వర్యులు, పశు సంవర్థక శాఖ	ఇట్టి పశు సంక్షేమ మండలి ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు విధులు నిర్వహిస్తుంది.	మొదటి కార్యవర్గ సమావేశము త్వరలో నిర్వహించబడును.

9 వ అధ్యాయం

అధికారుల, ఉద్యోగుల డైరెక్టరీ (4(1)(బి)(9 వ) భాగం

వరుస సంఖ్య	కార్యాలయం పరిపాలన యూనిట్‌పేరు	అధికారి/ ఉద్యోగి పేరు, హోదా, చిరునామా	ఫోనె నెం మరియు మొబైల్	ఇ-మెయిల్ ఐడి
డైరెక్టరు, అదనపు డైరెక్టరు				
1	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ) తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	డా. డి. వెంకటేశ్వర్లు సంచాలకులు, (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , ఇంటి.నెం:16-11-16/M/10 , రవీంద్రనాథ్ హౌసింగ్ సొసైటీ, ఈస్ట్ ప్రశాంత్ నగర్ కాలనీ, మూసారంబాగ్ , అంబర్ పేట్ ,హైదరాబాదు-36.	8008204100	dirahdtg@gmail.com
2	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	డా.ఎస్.రాంచందర్ అదనపు సంచాలకులు, (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము, ఫ్లాట్ నెం:203, ఓం టవర్స్, ఓం నగర్ , మెహదీపట్నం రింగ్ రోడ్ , మెహదీపట్నం, హైదరాబాదు -36	9100443114	addldahts8013@gmail.com
సహాయ సంచాలకులు				
3	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము ,	డా.బి.అశోక్ కుమార్ సహాయ సంచాలకులు]గోశాల[(ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , ఇంటి.నెం:32-79/9/2, సైనిక్ నగర్ కాలనీ	9989997859	adgoshala@gmail.com

	హైదరాబాదు	రామకృష్ణాపురం గేట్, సికంద్రాబాదు - 56		
4	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	డా.వి.జగన్నాథచారి సహాయ సంచాలకులు (ప.సం.శాఖ) , తెలంగాణ ప్రభుత్వము, ఇంటి.నెం:11-13-343/2 ,గాయత్రి ఆర్కేడ్,రోడ్ నెం:10 ,అల్కాపురి కాలనీ, సరూర్ నగర్ , హైదరాబాదు -35.	9989998043	ahdtsextn@gmail.com
5	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	డా.టి.సుధాకర్ సహాయ సంచాలకులు]ప్రణాళిక [(ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము, ప్లాట్ నెం :308, ఎస్.వి.ఆర్.ఎస్,వెంకటాద్రిబ్లాక్, పోచమ్మబాఘ్ , సరూర్ నగర్ , హైదరాబాదు	9989998068	dr.sudhakartumu@gmail.com
6	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	శ్రీ.వి.సుదర్శన్ రావ్ సహాయ సంచాలకులు]గణాంక [(ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము, ఇంటి.నెం:13-6-433/42, 2వ అంతస్తు, నేతాజీ నగర్ రింగ్ రోడ్, లంగర్ హౌస్ -500008	8886792190	svelmula@gmail.com
7	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	శ్రీ. పి.శంకరయ్య సహాయ సంచాలకులు(ప.సం.శాఖ),]గణాంక [ఇంటి.నెం:13-1-8, సీతారాంపేట్, హైదరాబాదు, తెలంగాణ ప్రభుత్వము	9491080972	adsankar8@gmail.com

కార్య నిర్వాహణ అధికారి,				
8	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	శ్రీ .బి. లక్ష్మిరాజం కార్య నిర్వాహణ అధికారి, ఇంటి.నెం:33/3, 2వ అంతస్తు, ఆర్.టి. [ఎల్.ఐ.జి.హెచ్], విజయ నగర్ కాలనీ , హైదరాబాదు	9989998045	Laxmirajamkeerthi33026@gmail.com
కార్యాలయ నిర్వాహకులు				
9	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	శ్రీ .టి.వి.సూర్యనారాయణ కార్యాలయ నిర్వాహకులు, ఇంటి.నెం:48 ,ఎం. ఐ.జి.హెచ్ , న్యూ సంతోష్ నగర్ కాలనీ, సైదాబాద్ పోస్ట్, హైదరాబాదు -59	9989998031	tvsuryam@yahoo.com
పశువైద్యసహాయ శస్త్రచికిత్సకులు				
10	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	డా. నోవా పశువైద్యసహాయ శస్త్రచికిత్సకులు. ఇంటినెం. 1-4-7, రాజేంద్రనగర్, హైద్రాబాద్ -30	8978901300	Noah_drmcrhrd@yahoo.com
11	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	డా. ఎస్ ఎ ఎల్ నర్సింహమ్ పశువైద్యసహాయశస్త్ర చికిత్సకులు, శాంతినగర్ కాలనీ, హైదర్షకోటి పోస్ట్, రంగారెడ్డి జిల్లా - 500 091	9989968233	Ananth_swamy1995@gmail.com

12	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	డా. నీరజ పశువైద్యసహాయ శస్త్ర చికిత్సకులు, ప్లాట్ నెం. 204, రిషాలా అపార్ట్‌మెంట్స్, కళ్యాణ నగర్, ఫేజ్ - 3. మోతినగర్, హైదరాబాద్ - 500 018.	8790998058	Dneerajareddy46@gmail.com
13	సంచాలకుల వారి కార్యాలయము (ప.సం.శాఖ), తెలంగాణ ప్రభుత్వము , హైదరాబాదు	డా. ఎస్. వెంకట్, పశువైద్యసహాయశస్త్ర చికిత్సకులు, ఇంటినెం. 178/3ఆర్‌టి, శ్రీ మానిక్యా రెసిడెన్సీ, 3 ఫ్లోర్, విజయనగర్‌కాలనీ, హైదరాబాద్	8897509679	venkatasatla@gmail.com

సూపరింటెండెంట్

వరుస సంఖ్య.	ఆఫీస్ / అడ్మినిస్ట్రేటివ్ యూనిట్ యొక్క పేరు	పేరు, హోదా మరియు ఆఫీసర్ / ఉద్యోగి యొక్క చిరునామా సర్వశ్రీ	ఫోన్ నంబర్ & మొబైల్ (ప్రభుత్వం అందించిన)	ఇ-మెయిల్ ఐ.డి..
14	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. బి. శామ్యూల్ జాన్, సూపరింటెండెంట్, హౌస్ నెం . 3-3-72/31, చైతన్య విల్లా, దర్గుడా, ఉప్పరిపల్లి దగ్గర,రంగారెడ్డి జిల్లా - 500 048.	9290459705	--
15	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. మొహమ్మద్. మెహమూద్ అలీ, సూపరింటెండెంట్, హౌస్ నెం. 17-1-246/2/B/1BMB ఓల్డ్ సంతోష్ నగర్ కాలనీ, హైదరాబాద్.	9948432114	--

16	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. యం. సుధాకర్ గౌడ్, సూపరింటెండెంట్, హౌస్ నెం. 8-1-284/OU/104, ఓ.యు. / 104, ఓ.యు. కాలనీ, షేక్పేట్, హైదరాబాద్.	9989587105	--
17	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ యం. రవీంద్ర కుమార్, సూపరింటెండెంట్, హౌస్ నెం. 6-3-1141, 7 వ సెక్టార్, ఎన్జిఓస్ కాలనీ, వనాస్తాలి పురం, హైదరాబాద్ - 500 070.	9912367599	--
18	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ సయ్యద్ అబ్బాస్, సూపరింటెండెంట్ హౌస్ నెం. 7-106/7, వెంకటేశ్వర కాలనీ, ఎ.ఆర్.సి.ఐ., ఆర్.సి.ఐ., రోడ్, బాలాపూర్, సరోనగర్ సమీపంలో, రంగారెడ్డి జిల్లా. పిన్ - 500 005.	7799382295	--
19	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ జి. సత్యనారాయణ, సూపరింటెండెంట్ హౌస్ నెం. 19-2-643, దూద్ బౌలి, హైదరాబాద్ - 500 264.	9293007173	--
20	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ వి.వెంకట పాపయ్య, సూపరింటెండెంట్, హౌస్ నెం13-1-90/11/A అజీజ్ బాగ్, సీతారామ్ బాగ్, హైదరాబాద్ -500 056.	9989993135	--
21	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	బసలతున్నిసా, సూపరింటెండెంట్, హౌస్ నెం. 10-3-69/1/1/B, హుమయూన్ నగర్, హైదరాబాద్	9985594988	--

స్టాటిస్టికల్ ఇన్వెస్టిగేటార్				
22	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. జి. శ్రీధర్, గణాంక పరిశోధకుడి, హౌస్ నెం. 1-5-606/1, వజ్రా ఎన్క్లేవ్, ఓల్డ్ ఆల్వాల్, మల్కాజ్గిరి , రంగారెడ్డి - 10	9866585661	gourishetti sreedhar349 @gmail.com
సీనియర్ అసిస్టెంట్				
23	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. బి. సురేందర్ గౌడ్, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. .5-68, Opp: జెడ్,పి. హై స్కూల్, కొత్తూర్, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా.	94849714189	--
24	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. పి.గిరిధర్ కుమార్, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. ఎస్.ఆర్.టి.-1002, సనత్ నగర్, హైదరాబాద్ -500 018.	7702589292	--
25	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. వి. వేణు, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 5-4-142 , హై కోర్ట్ కాలనీ, కమలానగర్, వనస్థలిపురం, రంగారెడ్డి జిల్లా.	9908525468	--
26	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. యం. సంపత్ కుమార్, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 16-11-16/N/145 ప్లాట్ - .205, విశ్వ ప్రియ రావులా	9885238874	--

		ప్లాజా, మూసారం బాగ్, హైదరాబాద్ - 500 036.		
27	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ కె. శ్రీనివాస్, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 8-3-228/1280/117,,జవహర్ నగర్, యూసుఫ్ గుడా, హైదరాబాద్ - 45.	9959887773	--
28	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ బి. అవినాష్ సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. . 3-60నారపల్లి (వి), ఘట్కేసర్ (ఎం), రంగారెడ్డి జిల్లా	7097504846	-
29	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ జి.బి.జే. సురేందర్ రెడ్డి, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 8-4-390-A/15,, ఎర్రగడ్డ, ప్రేమ్ నగర్, హైదరాబాద్ -500 018.	9989998329	-
30	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి. షాహనాజ్ ఫాతిమా, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 3-5-879/ఎ/డి, ఓల్డ్ యం.ఎల.ఎ. క్వార్టర్స్ వెనుక, హైదర్ గూడా, హైదరాబాద్	9985211901	-
31	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి. డి. బి. పూర్ణిమ, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 7 ఎ, పి.ఎస్. నగర్, హైదరాబాద్ - 500 028	8008082567	-
32	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి. సి.యు. హరిణి, సీనియర్ అసిస్టెంట్, ఫ్లాట్ నం. 401, గీతాంజలి ఆకోడ్, హౌస్ నెం. 16-11-16/V/12 ఆర్.టి.ఎ. ఆఫీసు వెనుక, మూసరం బాగ్, హైదరాబాద్ - 500 036.	9849133440	-

33	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	కుమారి. బ్యూలా బేబీ, సీనియర్ అసిస్టెంట్, ప్లాట్ నెం. జి9, పిఎన్ఆర్ అప్పార్ట్ మెంట్ , ఉప్పరిపల్లి, అత్తపూర్, హైదరాబాద్ -500 048.	9703100260	-
34	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి. డి.ఎ. రమణి, సీనియర్ అసిస్టెంట్, ప్లాట్ నెం. 5, వసంత్ నగర్,కూకట్ పల్లి, హైదరాబాద్ - 500 072.	8341193293	-
35	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ సి. యాదయ్య, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 12-2-705705, జాం సింగ్ ఆలయం, గుడిమల్కాపూర్, ఆసిఫ్ నగర్, హైదరాబాద్ - 500 028.	9885880604	-
36	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ పి రామ కృష్ణ ప్రసాద్, సీనియర్ అసిస్టెంట్, ఎఫ్-3, శైలాజా క్లాసిక్ అపార్ట్మెంట్, విసాక్ నగర్, దిల్ సుఖ్ నగర్ హైదరాబాద్ - 500 060	9989932543	-
37	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ జే. శ్రీరామ్, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 9-4-86/81/1&2 9-4-86/81/1&2 సాలార్జంగ్ కాలనీ, హైదరాబాద్ - 8	9963209079	-
38	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ యం.ఏ. ఖలీల్, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 316, హ్యాపీ హోం ఏవేను, అత్తాపూర్, హైదరాబాద్.	9291465586	-

39	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	పి.సుధా రాణి, సీనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం.12-11-18531853 అంబర్ నగర్ , రామ్ నగర్ గుండు, హైదరాబాద్.	8801153970	

COMPUTERS

వరుస సంఖ్య.	ఆఫీస్ / అడ్మినిస్ట్రేటివ్ యూనిట్ యొక్క పేరు	పేరు, హోదా మరియు ఆఫీసర్ / ఉద్యోగి యొక్క చిరునామా	ఫోన్ నంబర్ & మొబైల్ (ప్రభుత్వం అందించిన)	ఇ-మెయిల్ ఐ.డి..
40	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ ఎస్. హరి కుమార్, ప్లాట్ సంఖ్య 143, టెలిఫోన్ కాలనీ, బోడుప్పల్, ఘాట్కేసర మండల్, రంగారెడ్డి జిల్లా	9490018587, 8801072124	Hari.ph20@gmail.com

జూనియర్ సహాయకులు / జూనియర్ స్టెనో / టైపిస్ట్ / రికార్డు సహాయకులు / రోనియో ఆపరేటర్ / డ్రైవర్లు

వరుస సంఖ్య.	ఆఫీస్ / అడ్మినిస్ట్రేటివ్ యూనిట్ యొక్క పేరు	పేరు, హోదా మరియు ఆఫీసర్ / ఉద్యోగి యొక్క చిరునామా	ఫోన్ నంబర్ & మొబైల్ (ప్రభుత్వం అందించిన)	ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.

41	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి. వి. సునీత జూనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 8-1-293/A/4ద్వారక నగర్, షేక్ పెట్, హైదరాబాద్.	9951231124	--
42	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి. జే. మైత్రేయి, జూనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 13-6-744/4,, కర్వాన్, బంజవాడి, హైదరాబాద్.	9700945873	
43	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	అస్రా ఫాతిమా, జూనియర్ అసిస్టెంట్,నియర్ నూరి మస్జిద్, ఓల్డ్ బాపల్, వనపర్తి మండల్ & ట్విన్, మహబూబ్ నగర్ - 509 103.	7842072496	--

44	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ ఆర్. రోహిత్ కుమార్, జూనియర్ అసిస్టెంట్, ప్లాట్ నెం. 71, హౌస్ నెం. 127/2, కేశవ రెడ్డి కాలనీ, మీర్పేట్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్	9533239322	--
45	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ సయ్యద్ సోహిల్, జూనియర్ అసిస్టెంట్,హౌస్ నిమ్18-7-198/A/178, మురద్ మహల్, తలాబ్ కాట్టా,హైదరాబాద్ - 500 002	9700065772	--
46	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ,	శ్రీ ఎ. మార్టిన్ రిచర్డ్, జూనియర్ అసిస్టెంట్,హౌస్ నెం. 11-3-664/467, పార్శిగుట్ట, సంజీవ	9666054040	

	తెలంగాణ, హైదరాబాదు	పురం,సికింద్రాబాద్ -500 061		
47	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ కె. ఎలిజా, జూనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 1-4-1011/40, బి - బోల్క్, 6 వ అంతస్తు, తిరుమల్ టవర్ అప్టిస్, దగ్గర హెచ్ డి ఎఫ్ సి లేన్, గోల్కొండ ఎక్స్-రోడ్, ముషీరాబాద్ - 500 020.	8374340757	
48	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	కుమారి. డి. హిమాజా, జూనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 16-9-495/1, సిఐబి క్వార్టర్స్, ఓల్డ్ మలక్ పేట్, హైదరాబాద్ - 500 036.	8801183548	
49	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	నాహిదా ఖాతూన్, జూనియర్ అసిస్టెంట్,హౌస్ నెం. 4-25-2/10/A డైమండ్ సిటీ, రాజేంద్రనగర్, రంగారెడ్డి	9848958008	
50	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ జి. ఈశ్వర్, జూనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. బి -24, లేన్ నెం. 10, వెంకట్ సాయి నగర్, చెంగిచేరల, హైదరాబాద్	9866934281	
51	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	ఎన్. సుగుణమ్మ, జూనియర్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 2-95/10/B మస్తాన్ నగర్, జుబ్లిహిల్స్, హైదరాబాద్	9666266825	
52	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	పి. పార్వతి, టైపిస్ట్ హౌస్ నెం. 3-4-16-77/B శ్రీ రామ కాలనీ, రామంతపూర్, హైదరాబాద్ – 500 013	9010262599	

53	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. జి. ఆంజనేయులు, రికార్డ్ అసిస్టెంట్,హౌస్ నెం. 7-1- 307/25/10,భాగ్యా నగర్, బి.కె.గుడా, ఎస్. ఆర్.నగర్, హైదరాబాద్ - 500 038.	9959887775	--
54	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. జె. రవీందర్, రికార్డ్ అసిస్టెంట్, హౌస్ నెం. 14-20-549/A,, రణప్రత్రప్నగర్, బొరాబండా, హైదరాబాద్ - 500 018.	9912080276, 8008010252	--
55	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. గులాం నబీ, రోనియో ఆపరేటర్, హౌస్ నెం. 7-2-49/5/84 డి. యన్. ఎం. కాలనీ, సనత్ నగర్, హైదరాబాద్ - 500 018.	9989997806	--
56	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. డి. జగన్, డ్రైవర్, హౌస్ నెం. 16-11-158 ముసారం బాగ్, మలక్ పేట్, హైదరాబాద్.	9885767656	--
57	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. యం.జె. లింగస్వామి, ఆఫీస్ సబార్డినేట్-కం -డ్రైవర్, హౌస్ నెం..8-3-234/46, లక్ష్మి నరసింహ నగర్, యూసూఫ్ గూడా, హైదరాబాద్ - 500 045.	9505509558	--

దఫేదార్ / ఆఫీస్ సబార్డినేట్ / చౌకిదర్

వరుస సంఖ్య.	ఆఫీస్ / అడ్మినిస్ట్రేటివ్ యూనిట్ యొక్క పేరు	పేరు, హోదా మరియు ఆఫీసర్ / ఉద్యోగి యొక్క చిరునామా	ఫోన్ నంబర్ & మొబైల్ (ప్రభుత్వం అందించిన)	ఇ-మెయిల్ ఐ.డి.
58	సంచాలకుల వారి	శ్రీ. జె. సాయి కుమార్,	9248774911	--

	కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	ధఫెదార్, హౌస్ నెం. 13-6-920,, భంజ్వాది కర్వాన్, హైదరాబాద్ - 500 267.		
59	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. ఎ. యాదయ్య, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 29/64/2, సూర్య కాలనీ, ఆప్: సిటీ పబ్లిక్ స్కూల్, బొల్లారం, సికింద్రాబాద్ - 500 010.	9642752505	--
61	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. వై.సత్యనారాయణ, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. .5-3-73, కుకట్ పల్లి, హైదరాబాద్.	9866303847	--
62	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ ఎ. రాములు, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 1-1-169, బడ్వేల్ (V), రాజేంద్రనగర్, రంగారెడ్డి జిల్లా - 500 030.	9948053704	--
63	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ సయ్యద్ ఇబ్రహీం, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 8-2-548 / 22, బంజారా హిల్స్, రోడ్ నెం .7, హైదరాబాద్ - 500 034.	9533230260	--
64	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ కె. రాజు, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. . 8-1-302/68, వివేకనందనగర్, షేక్పేట్ నాళ, హైదరాబాద్	9391015618	--
65	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక	శ్రీ. టి. ప్రభాకర్, ఆఫీస్ సబర్దినెట్,హౌస్ నెం.10-1-667,	-	--

	శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	ఎ.సి. గార్డ్స్, ఖైరతాబాద్, హైదరాబాద్.		
66	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ బి. శ్రీరాములు, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 18-12-418/27/1/4, రామంతపూర్, శ్రీనివాపురం కాలనీ, హైదరాబాద్.	9963700615	--
67	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి పుల్లి ఉన్నిసా బేగం, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 18-12-418/ 27/1/4, హఫెజ్ బాగనగర్, బండ్లగూడ, చంద్రాయంగుట్ట, హైదరాబాద్	--	--
68	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి ఆతియా బేగం, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 19-281 / 15 / బి, తద్బాన్, హైదరాబాద్	8801780211	--
69	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి రేణుక, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 20-561, మల్కాజిగిరి, అకలావియా నగర్, రంగారెడ్డి, హైదారాబాద్	9704685330	-
70	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	యం.ఏ. హాది, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 20-3-1069, దేవ్డి ఖురేషీద్ జహ షాగంజ్, హైదరాబాద్.	-	-
71	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	సయ్యద్ ఖలీల్, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 9-8-480/A/S/1/A గొల్కొండ, హైదరాబాద్	9391534182	

72	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి. తహేరా భాను, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 12-2-823 / సి / 69, ఎస్బిఐ కాలనీ, మెహిందీపట్నం, హైదరాబాద్	9052279134	
73	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ డి. సాయి కిరణ్ ముదిరాజ్,ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 1-1-71, బుద్వేల్ (వి) రాజేంద్రనగర్, రంగారెడ్డి డిస్ట్రిక్ట్	8143266147	--
74	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ డి. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి, ఆఫీస్ సబార్డినేట్ హౌస్ నెం. 1-89,, నాగార్జున కాలనీ, రాగానగూడ (వి), హయాత్ నగర్, రంగారెడ్డి డిస్ట్రిక్ట్	9502608536	
75	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీమతి టి. రమ్య, ఆఫీస్ సబార్డినేట్, హౌస్ నెం. 1-1-71 , బాంబే కాలనీ,రామచంద్రాపురం, సంగారెడ్డి డిస్ట్రిక్ట్	-	-

76	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	హవెన్ రాజ్, వాచ్-మెన్ హౌస్ నెం. 18-7-614/47, ఉప్పుగూడ, హనుమాన్ నగర్, హైదరాబాద్	7207320230	
77	సంచాలకుల వారి కార్యాలయం, పశుసంవర్ధక శాఖ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు	శ్రీ. యస్. తిరుపతి, చౌకిదార్, హౌస్ నెం10-1-520 చింతల్ బస్తి, ఖైరతాబాద్, హైదరాబాద్.	-	-

10 వ అధ్యాయం

అధికారులు మరియు ఉద్యోగస్తులు పొందుచున్న

నెలవారీ పారితోషికము (సెక్షన్ 4(1) (b) (x) క్రింద)

క్రమ సంఖ్య	ఉద్యోగస్తుని ఐడి	ఇంటిపేరు	పేరు	హోదా	ప్రస్తుత ముఖ్య వేతనము	మొత్తము వేతనము	జీతము స్కేలు
1	2549122	దాస్యం	వెంకటేశ్వర్లు	సంచాలకులు	123450/-	169971/-	80930-110850
2	1707810	సబావత్	రాంచందర్	అదనపు సంచాలకులు	89290/-	111021/-	66330 - 108330
3	1201596	పుచ్చలపల్లి	శంకరయ్య	ఉప సంచాలకులు	77030/-	112197/-	40270-93780
4	1500304	వెల్మల	సుదర్శన్ రావు	ఉప సంచాలకులు	59890/-	90571/-	40270-93780
5	1500325	బొంతపల్లి	అశోక్ కుమార్	ఉప సంచాలకులు	105810/-	150126/-	42490-96110
6	2501748	తూము	సుధాకర్	ఉప సంచాలకులు	100770/-	144021	42490-96110
7	1801656	వేల్పూర్	జగన్నాధచారి	ఉప సంచాలకులు	100770	143741/-	42490-96110
8	2525919	జోశ్యుల	వెంకట రత్నం	చీఫ్ అకౌంట్స్ ఆఫీసర్	91450/-	130302/-	46060-98440
9	2537401	గుంటి	నోవా	వెటెరినరి అసిస్టెంట్ సర్జన్	67990/-	104929/-	37100-91450
10	1436504	అనంత	లక్ష్మీ నరసింహం	వెటెరినరి అసిస్టెంట్ సర్జన్	61450/-	95105/-	40270-93780
11	2133096	సట్ల	వెంకట్	వెటెరినరి అసిస్టెంట్ సర్జన్	66330/-	101644/-	40270-93780
12	1534790	బొల్లారపు	లక్ష్మీరాజం	అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్	56870/-	86011/-	35120-87130
13	2549120	తాడినాడ	వెంకట సూర్యనారాయణ	గెజిటెడ్ ఆఫీస్ మేనేజర్	52590/-	79652/-	29760-80930

14	2554074	జి.ఎఫ్.	అనిత రాణి	జూనియర్ అకౌంట్స్ ఆఫీసర్	40270/-	61187/-	29760-80930
15	2573705	తాడిపర్తి	శ్రీలత	జూనియర్ అకౌంట్స్ ఆఫీసర్	36070/-	54656/-	28940-78910
16	2589756	పొన్న	మోహన కృష్ణ	సీనియర్ అకౌంటెంట్	22460/-	34177/-	22460-66330
17	2576076	పున్నంరాజు	ప్రసన్న కుమారి	సీనియర్ అకౌంటెంట్	28120/-	34207/-	23100-67990
18	2576078	కొప్పుల	మంజుల	సీనియర్ అకౌంటెంట్	28120/-	42643/-	22460-66330
19	2576079	రాయపురం	సరిత	సీనియర్ అకౌంటెంట్	25140/-	38193/-	22460-66330
20	2549133	సయ్యద్	మజార్	జూనియర్ అకౌంటెంట్	23100/-	35147/-	16400-49870
21	2501624	బొల్లారపు	శామ్యూల్ జాన్	సూపరింటెండెం	42490/-	64520/-	29760-80930
22	2501633	మొహమ్మద్	మహమూద్ అలి	సూపరింటెండెంట్	42490/-	64560/-	29760-80930
23	2501644	మాచర్ల	సుధాకర్ గౌడ్	సూపరింటెండెం	43680/-	66325/-	28940-78910
24	2501370		బసాలత్ ఉన్నిసా	సూపరింటెండెంట్	55410/-	83845/-	28940-78910
25	2501631	మలపాక	రవీంద్ర కుమార్	సూపరింటెండెం	40270/-	61267/-	28940-78910
26	2501614	వనం	వెంకట పాపయ్య	సూపరింటెండెంట్	39160/-	61600/-	28940-78910
27	2501663	గోగికర్	యాంజాల	సూపరింటెండెం	37100/-	58194/-	28940-78910
28	2501665	సయ్యద్	అబ్బాస్	సూపరింటెండెం	39160/-	59580/-	28940-78910
29	2501629	బోయపల్లి	సురేందర్	సీనియర్ అసిస్టెంట్	48600/-	73723/-	22460-66330
30	2501613	వేమవరం	వేణు	సీనియర్ అసిస్టెంట్	49870/-	75637/-	22460-66330

31	2501646	మర్రి	సంపత్ కుమార్	సీనియర్ అసిస్టెంట్	34170-	51778/-	22460-66330
32	2549125	పి	గిరిధర్ కుమార్	సీనియర్ అసిస్టెంట్	58330/-	88177/-	22460-66330
33	2501764	పి	రామకృష్ణ ప్రసాద్	సీనియర్ అసిస్టెంట్	38130/-	58012/-	23100-67990
34	2501380	చెట్టిగారి	యాదయ్య	సీనియర్ అసిస్టెంట్	31460/-	47758/-	22460-66330
35	2501482	అశ్విని దంతాల	రమణి	సీనియర్ అసిస్టెంట్	51230/-	77695/-	22460-66330
36	2501643	దండమూడి	పూర్ణిమ	సీనియర్ అసిస్టెంట్	28940-	43860/-	22460-66330
37	2501668	గాలి బాల్ జోసెఫ్	సురేందర్ రెడ్డి	సీనియర్ అసిస్టెంట్	46060/-	69855/-	22460-66330
38	2509800	షానాజ్	ఫాతిమ	సీనియర్ అసిస్టెంట్	26600/-	40388/-	22460-66330
39	2549142	కె	శ్రీనివాస్	సీనియర్ అసిస్టెంట్	26600/-	40388/-	22460-66330
40	2501634	చిత్తారి ఉద్దంటి	హరిణి	సీనియర్ అసిస్టెంట్	34170/-	53778/-	22460-66330
41	2572094	బంగారు	అవినాష్	సీనియర్ అసిస్టెంట్	25840/-	39231/-	22460-66330
42	2576942	ఎస్.డి.	బ్యూలా బేబి	సీనియర్ అసిస్టెంట్	24440/-	37154/-	22460-66330
43	2125029	మొహమ్మద్	అబ్దుల్ ఖలీల్	సీనియర్ అసిస్టెంట్	36070/-	54596/-	22460-66330
44	2576940	పోతుగంటి	సుధా రాణి	సీనియర్ అసిస్టెంట్	23100/-	35127/-	22460-66330
45	2501371		శ్రీరాం జునిమెను	సీనియర్ అసిస్టెంట్	52590/-	79622/-	22460-66330
46	2578718		అఫ్రా ఫాతిమా	జూనియర్ అసిస్టెంట్	20640/-	31457/-	16400-49870

47	2587967	వెల్దె	సునీత	జూనియర్ అసిస్టెంట్	18400/-	28135/-	16400-49870
48	2594064	జమాల్‌పురీ	మైత్రేయి	జూనియర్ అసిస్టెంట్	18400/-	28135/-	16400-49870
49	2501422	గొట్టిముక్కల	ఈశ్వర్	జూనియర్ అసిస్టెంట్	29760/-	45206/-	16400-49870
50	2595885	సయ్యద్	సోహైల్	జూనియర్ అసిస్టెంట్	18400/-	28135/-	16400-49870
51	2601324	ఆంథోని	మార్టిన్ రెచార్డ్	జూనియర్ అసిస్టెంట్	16870/-	25865/-	16400-49870
52	2605813	దుబ్బాక	హిమజ	జూనియర్ అసిస్టెంట్	16870/-	25865/-	16400-49870
53	2606317	కొప్పాల	ఎలిజా	జూనియర్ అసిస్టెంట్	16870/-	25865/-	16400-49870
54	2594173	రాళ్ళ	రోహిత్ కుమార్	జూనియర్ అసిస్టెంట్	18400/-	28135/-	16400-49870
55	2501684	నక్కా	సుగుణమ్మ	జూనియర్ అసిస్టెంట్	24440/-	37134	16400-49870
56	2610032		నహీద ఖాటూన్	జూనియర్ అసిస్టెంట్	16400/-	24728/-	16400-49870
57	2501693	పొట్టబతిని	పార్వతి	టైపిస్ట్	23100/-	35527/-	16400-49870
58	1520591	గౌరిశెట్టి	శ్రీధర్	కంప్యూటర్	35120/-	53217/-	29760-80930
59	2145161	ఎస్	హరి కుమార్	కంప్యూటర్	25840-	39231/-	22460-66330
60	2501742	చీలి	ప్రేమానందం	ఫిల్మ్ ఆపరేటర్	42490/-	64520/-	24440-71510
61	2501674	దాసరి	జగన్	డ్రైవర్	52590/-	80147/-	17890-53950
62	2501705	ముక్కగడ్డ జామ	లింగ స్వామి	డ్రైవర్ (లైట్ వెహికల్)	46060/-	70355/-	15460-47330
63	2501679	గుల్లపల్లి	ఆంజనేయులు	రికార్డ్ అసిస్టెంట్	48600/-	73663/-	15030-46060
64	2549123	జనగాని	రవీందర్	రికార్డ్ అసిస్టెంట్	51230/-	77605/-	15030-46060
65	2549124		గులాం నబి	రోనియో ఆపరేటర్	46060/-	69895/-	15030-46060

66	2501682	శంకరన్	తిరుపతి	చౌకిదార్	36070/-	54626/-	15030-46060
67	2501690	జనాజె	సాయి కుమార్	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	37100/-	56199/-	15030-46060
68	2501608	కమిడ్రీలీ	శంకర్	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	42490/-	64520/-	14600-44870
69	2501667	యాంజాల	యాంజాల	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	44870/-	68090/-	15030-46060
70	2501669	అంబటి	యాదయ్య	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	46060/-	69855/-	14600-44870
71	2501681	సయ్యద్	ఖలీల్	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	27360/-	41516/-	13390-41380
72	2501467	అలుగాని	రాములు	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	38130/-	58012/-	15030-46060
73	2501493	సయ్యద్	ఇబ్రహీం	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	25840/-	39231/-	14600-44870
74	2501630	మొహమ్మ	తాహెర్ బాను	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	26600/-	40388/-	14600-44870
75	2549140	బి	రేణుక	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	25140/-	38193/-	14600-44870
76	2501706		పుల్లిఉన్నిసా బేగం	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	28120/-	42643/-	14600-44870
77	2549139	బి	శ్రీరాములు	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	25140/-	38193/-	14600-44870
78	2549141	కె	రాజు	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	25140/-	38193/-	14600-44870
79	2549145	టి	ప్రభాకర్	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	34170/-	51808/-	14600-44870
80	2501694	బేగం	అతియ	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	22460/-	34177/-	14600-44870
81	2501683	మొహమ్మ	అబ్దుల్ హాది	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	22460/-	36197/-	14600-44870
82	2610099	ముదిరాజ్	దర్గా సాయి కిరణ్	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	13000/-	19684/-	13000-40270
83	2610241	సూరం	కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	13000/-	19684/-	13000-40270
84	2610455	తోపారపు	రమ్య	ఆఫీస్ సబార్డినేట్	13000/-	19684/-	13000-40270
85	2501468	జక్కుల	పవన్ రాజ్	వాచ్‌మేన్	21230/-	32353/-	14600-44870

	11 వ అధ్యాయం **ప్రణాళిక పథకాల క్రింద శాఖకు కేటాయించిన బడ్జెట్ : 2016-17**				
	31.03.2017-తేది వరకు వ్యయం				
	(రూ. లక్షలలో)				
క్రమ.సంఖ్య	పథకం పేరు	ఖాతా పద్దు	బడ్జెట్ అంచనాల-2017-18	రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసినవి	వ్యయం
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
1	**పశుగ్రాసం, మేత అభివృది**	2403- 00- 107-11-05-310-312	**1350.00**	**1223.00**	**1125.17**
2	**పశుగణ అభివృద్ధి**	2403- 00- 102-11-09-310-312	**7282.00**	**6755.50**	**6471.3**
3	**పశువుల ఆరోగ్యం మరియు పశువైద్య సదుపాయలు**	2403 -00-101-11-21-310-312	**2837.46**	**2128.09**	**707.42**
4	**ఈ-గవర్నెన్సు**	2403-00-101-11-28-310-312	**50.00**	**50.00**	**49.55**
మొత్తం			**11519.46**	**10156.59**	**8353.44**

ఎస్.సి.ఎస్.పి.					
	షెడ్యూల్డ్ కులాలు ఉప ప్రణాళిక (ఎస్.సి.ఎస్.పి)				
5	పాలఉత్పత్తి కొరకు ప్రోత్సాహకాలు	2401-00-789-11-33-310-312	251.67	**188.75**	**188.75**
(టి.ఎస్.పి)					
	గిరిజన ఉప ప్రణాళిక (టి.ఎస్.పి)				
6	పాలఉత్పత్తి కొరకు ప్రోత్సాహకాలు	2403-00-796-11-33-310-312	**152.24**	**114.18**	**114.18**
	ఎస్.సి.ఎస్.పి& టి.ఎస్.పి మొత్తం		**403.91**	**302.93**	**302.93**
కేంద్ర సహాయక రాష్ట్ర ప్రణాళిక పథకాలు					
1	**పశుసంబందిత సేవలు**	2403-00-800-12-08-310-312	**2110.81**	**2110.81**	**1865.54**
2	పశుసంబందిత సేవలు	2403-00-789-12-08-310-312	**417.33**	**268.25**	**250.15**
3	పశుసంబందిత సేవలు	2403-00-796-12-08-310-312	**245.26**	**0.00**	**0.00**
4	పశువైద్య సర్వీసులు & పశువుల ఆరోగ్యం	2403-00-101-12-06-310-312	**0.00**	**362.00**	**359.95**

కేంద్ర సహాయక రాష్ట్ర ప్రణాళిక పథకాలు మొత్తం			**2773.40**	**2741.06**	**2475.64**
1	జాతీయ పశువులుల నిర్వహణ కార్యక్రమాలు	2403-00-101-12-07-010-011	**34.22**	**10.40**	**1.94**
		2403-00-101-12-07-010-012	**2.59**	**0.98**	**0.02**
		2403-00-101-12-07-010-013	**8.21**	**2.48**	**0.44**
		2403-00-101-12-07-010-016	**6.47**	**2.35**	**0.28**
		2403-00-101-12-07-010-017	**5.50**	**2.08**	**0.00**
		2403-00-101-12-07-010-018	**2.15**	**2.15**	**0.00**
		2403-00-101-12-07-010-019	**1.10**	**1.10**	**0.00**
		2403-00-101-12-07-110-111	**9.89**	**9.89**	**0.00**
		2403-00-101-12-07-130-132	**28.79**	**28.79**	**0.00**
		2403-00-101-12-07-310-312	**0.00**	**1.50**	**0.74**
	మొత్తం		**98.92**	**61.72**	**3.42**
1	ఏనార్గీ సేవింగ్ స్కీము	4403-00-101-11-07-520-521	**100.00**	**84.67**	**33.01**

ఆర్.ఐ.డి.ఎఫ్. క్రింద శాఖకు కేటాయించిన బడ్జెటును

వరుస సంఖ్యా	పథకం పేరు	ప్రాజెక్ట్ సంఖ్యా	ఖాతా పద్దు	బడ్జెట్ అంచనాలు (రూ. లక్షలలో)			సంవత్సర కాలంలో చేసిన విడుదల (రూ. లక్షలలో)			వ్యయం (రూ. లక్షలలో)		
				కేంద్ర	రాష్ట్రము	మొత్తం	కేంద్ర	రాష్ట్రము	మొత్తం	కేంద్ర	రాష్ట్రము	మొత్తం
ఆర్.ఐ.డి.ఎఫ్.												
1	సివిల్ క్షేత్ర పశువైద్య సంస్థలకు మౌలిక సదుపాయాలు మద్దతు **(ఆర్.ఐ.డి.ఎఫ్.- XVIII & XIX)**	196 XVIII యొక్క 439 XIX యొక్క	4403-00-101-07-05-530-531	-	-	3679	-	-	1755.32	-	-	1755.32
	(పరికరాల) పశువైద్య సంస్థలకు మౌలిక సదుపాయాల మద్దతు **(ఆర్.ఐ.డి.ఎఫ్.- XVIII & XIX)**		4403-00-101-07-05-520-521			1818			253.67			253.67
			Total			**5497**			**2008.99**			**2008.99**

పశు సంవర్ధక శాఖకు 2016-17 సంవత్సరానికి ప్రణాళికేతర బడ్జెట్ కేటాయింపులు

(రూపాయలు వేలల్లో)

ఖాతా పద్దు	లెక్కలు	బడ్జెట్ అంచనా
	2015-16	2016-17
010 వేతనముల మొత్తము	22155.32	23964.59
020 భృతి మొత్తము	1.51	1.52
300 ఇతర ఒప్పందపర సేవల మొత్తము	736.82	1540.70
311 వేతనముల కొరకు సహాయక గ్రాంట్ల మొత్తము	615.00	82.00
318 అంత్యక్రియల ఖర్చుల మొత్తము	3.70	0.00
[ఎ] వేతనముల మొత్తము	**23512.35**	**26326.81**
111 ప్రయాణభత్యము మొత్తము	137.60	128.00
114 నిర్ణీత ప్రయాణభత్యము మొత్తము	2.69	3.35
131 సర్వీసు పోస్టేజ్, టెలిగ్రాము మరియు టెలిఫోను ఛార్జీలు మొత్తము	27.95	45.87
132 ఇతర కార్యాలయ ఖర్చుల మొత్తము	36.59	41.81
133 నీరు, విద్యుచక్తి చార్జీల మొత్తము	140.64	156.50
134 ప్రైవేటు వాహనములు అద్దెకు తీసుకొనుటకు మొత్తము	0.00	75.15
140 అద్దెలు, సుంకములు, పన్నులు మొత్తము	7.86	11.83
160 ప్రచురణల మొత్తము	0.00	0.19
200 ఇతర పరిపాలనా ఖర్చుల మొత్తము	0.26	1.41
240 పెట్రోలు, ఆయిలు, లూబ్రికెంట్లు మొత్తము	44.86	31.24
260 ప్రకటనలు, విక్రయాలు, ప్రచార ఖర్చులు మొత్తము	2.17	2.00
272 నిర్వహణ మొత్తము	53.96	63.73
281 న్యాయవాదుల ఫీజుల మొత్తము	0.04	0.44
284 ఇతర చెల్లింపుల మొత్తము	0.00	0.12
503 ఇతర ఖర్చుల మొత్తము	0.82	1.42
511 కార్యాలయ వాహనముల నిర్వహణ మొత్తము	4.70	7.68
801 యూజర్ చార్జీల మొత్తము	0.00	3.20

[బి] నిర్వహణ మొత్తము	**460.14**	**570.94**
211 వస్తువులు, సరఫరాల మొత్తము	493.06	537.79
212 ఔషదాలు, మందులు మొత్తము	1343.01	1614.58
230 రేషన్ వ్యయము మరియు ఆహార ఖర్చులు మొత్తము	1.48	1.10
312 ఇతర సహాయక గ్రాంట్లు మొత్తము	26.40	35.30
521 కొనుగోల్లు మొత్తము	0.00	2.00
[సి] అభివృద్ధి మొత్తము	**1863.95**	**2190.77**
మొత్తము	**25836.44**	**29088.52**

రాష్ట్రీయ కృషి వికాస్ యోజన (ఆర్ కే వి పై)

- 2016-17 సంవత్సరంలో 60:40 శాతం కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర సహాయంతో తెలంగాణా రాష్ట్రంలో కృషి వికాస్ యోజన (ఆర్ కే వి పై) ను అమలు చేయడమవుతున్నది .
- పశుగణ రంగం నుండి సమగ్ర పెరుగుదల రేటును పెంపొందించడం ఆర్. కే. వి. పై. లక్ష్యం.
- రాష్ట్ర స్థాయి SLSC అద్వర్యములో 1.10.2016 న జరిగిన సమావేశంలో ఈక్రింది కార్యక్రమములకై అమొదము తెలిపినది. ఆర్.కే.వి.పై 2016-17 క్రింది అమలు చేసిన ప్రాజెక్టుల వివరాలు క్రింది విధంగా వున్నాయి.

వరుస సంఖ్యా	ప్రాజెక్ట్ / అంశం	భౌతిక	ఆర్థిక
1	ఆడదూడల పెంపక కార్యక్రమం ("సునందిని")	12000 దూడలు	705.00
2	TSVBRI మరియు SDBP కి టీకాల ఉత్పత్తికై సహాయం	2 UNITS	125.00
3	గడ్డి కత్తిరించు యంత్రం సరాఫరా	4570 units	430.00
౪	సాముహిక గొర్రెల, మేకలలో నత్తలు నిర్మూలన (రెండు విడుతలు)	175.50 లక్షల గొర్రెలు, మేకలు	900.00

బి	గొర్రెలు, మేకలకు ఆరోగ్య సంరక్షణ మద్దతు	6300 క్యాంపులు	315.00
	పరిపాలన ఖర్చు	--	25.00
	సాదారణ ఆర్. కే. వి. వై. కోసం మొత్తం		2500.00
పశుగ్రాస అభివృద్ధి కార్యక్రమం			
4	సబ్సిడిపై పశుగ్రాస విత్తనాలు సరఫరా (కరువు జిల్లాలలో)	31250 హెక్టర్ లలో	1000.00
		మొత్తం	**3500.00**

ప్రాజెక్టుల వివరాలు క్రింది విధంగా వున్నాయి.

1. ఆడ దూడల పెంపక కార్యక్రమం (సునందిని):

- ఇది రెండు సంవత్సరాల నిరంతరాయ కార్యక్రమం. కృత్రిమ గర్భదారణ/ సహజ గర్భదారణ ద్వార పుట్టిన 4 5 నెలల వయస్సు గల ఆడ దూడలను 2015-16 సంవత్సరంలో నమొదు చేసారు. ఇట్టి దూడలకు దాణా 50 %రాయితిపై ఇవ్వబడును. ఆరోగ్య పరిరక్షణ మరియు భీమా సౌకర్యం కల్పించబడును.

- అట్టి దూడలకు రెండవ సంవత్సరము (2016-17), దూడ దాణాను రాయితిపై ఇవ్వబడును.

- 12000 దూడలకు రుపాయలలో 705.00 లక్షలు ప్రతిపాదించబడినది.

2.TSVBRI మరియు **SDBP** కి టీకాల ఉత్పత్తి కై సహాయం:

- ఈ కార్యక్రమంలో **TSVBRI** కి రుపాయలలో 100.00 లక్షలు మరియు **SDBP** కి రుపాయలలో 25.00 లక్షలు కేటయించబడినది.

3. సాముహిక గొర్రెల, మేకల నట్టల నిర్ములన కార్యక్రమం:- ఉచితంగా పశువులన్నంటికీ వర్తింప చేస్తూ ప్రచార పద్దతిని రాష్ట్రంలో రెండు విడుతలుగా సాముహిక గొర్రెల, మేకల నట్టల నిర్ములన కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడమయింది. ఈ ప్రాజెక్టు నిమిత్తం రూ.900.00 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయడమయింది

4. గొర్రెల, మేకల ఆరోగ్య సంరక్షణ: ఆరోగ్య వర్తింపును పొడిగించి, కాలానుగుణ వ్యాధులకు చికిత్స చేయడానికి గొర్రెల, మేకల ఆరోగ్య క్యాంపులునిర్వహించడమయింది. ప్రతి క్యాంపులో ప్రతి గ్రామంలోని దాదాపు 1000-2000 గొర్రెలు, మేకలను వర్తింపచేయడమైనది. క్యాంపు ఒక్కటికి రూ. 5000/- విలువగల మందులను, వ్యూహరచన నిమిత్తం కేటాయించడమైంది. మేకల, గొర్రెల కోసం 6300 ఆరోగ్య క్యాంపులను నిర్వహించడానికి రూ.315.00 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయడమైంది.

5. 50 % రాయితి పై గడ్డి కత్తిరించు యంత్రముల సరాఫరా:

రుపాయలలో 430.00 లక్షలకు 4570 గడ్డి కత్తిరించు యంత్రముల సరాఫరా చేయుటకు కేటాయించబడినది.

6. శీఘ్ర పశుగ్రాస అభివృది కార్యక్రమం (ఎఫ్.డి.పి.): 75 శాతం సబ్సిడీని సమకూర్చడం ద్వారా పశుగ్రాస ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహించడమైంది. 75 శాతం సబ్సిడీపై ఒక ఎకరం ప్రాంతంలో పశుగ్రాస ఉత్పత్తిని చేపట్టడం కోసం రైతులకు రూ.3125 విలువైన పశుగ్రాస విత్తనాల మినికిట్స్ ల సమకుర్చడమైంది. 31250 హెక్టరులు వర్తింపు చేయడానికి ప్రాజెక్ట్ కోసం రూ.1000.00 లక్షల మొత్తాన్ని ఖర్చు ప్రతిపాదించబడినది.

ఖర్చులు :

- క్రింద రుపాయలలో 500.00 లక్షలు మాత్రమే విడుదల కాగా ఆ మొత్తం నట్టల నివారణ కార్యక్రమము కే కేటయించి ఖర్చు చేయడమైనది.

జాతీయ పశుగణ మిషన్ :-

కేంద్ర ప్రభుత్వపు 7 వకేంద్ర ప్రతిపాదిక, 7 కేంద్రరంగ పథకాలను ఏకం చేస్తూ, సవరిస్తూ జాతీయ పశుగణ మిషన్ (ఎన్ఎల్ఎమ్) ను ప్రారంభించడం జరిగింది. పశుగణ ఉత్పత్తి వ్యవస్థలలో నాణ్యతాపరంగా. పరిమాణ పరంగా మెరుగుదల అన్ని స్టేక్ పంక్చర్లసామర్థ్య నిర్మాణం జరిగేలా అవసరమైన అన్ని కార్యకలాపాలను వర్తింప చేయడానికి ఈ మిసన్ను రూపొందించడమయ్యింది. శాఖ ద్వారా ఇతర కేంద్ర ప్రతిపాదన పథకాల క్రింద విధులను సమకూర్చని అట్టి చొరవల షరతులకు లోబడి పశుగణ ఉత్పత్తి, సహకార ప్రాజెక్టుల మెరుగుదల, అందుకు అవసరమైన చొరవలన్నిటినీ మిషన్

ద్వారా వర్తింప చేయడమవుతుంది.మిషన్ అమలుకు ఎన్ఎల్ఎంకు మూడు అంచెల నిర్వహణ, అమలు, పర్యవేక్షణ వ్యవస్థ ఉన్నది.

కేంద్రస్థాయి	సాధారణ మండలి కార్యనిర్వాహక కమిటీ మిషన్ డైరెక్టరేటు
రాష్ట్రస్థాయి	రాష్ట్రస్థాయి కార్యనిర్వాహక కమిటీ రాష్ట్రస్థాయిసమగణమిషన్
జిల్లాస్థాయి	జిల్లా పశుగణ మిషన్ కమిటీ

ఎన్ఎల్ఎం ఉప మిషన్లుః

పశుగణ అభివృద్ధి	పశుదాణా,గ్రాసంఅభివృద్ధి	నైపుణ్యఅభివృద్ధి, సాంకేతికవిజ్ఞాన తరలింపు, విస్తరణ
1. ఔత్సాహిక పారిశ్రామిక రంగం అభివృద్ధి ఉపాధి కల్పన (ఇడిఇడి) 2. ఆధునీకీకరణ సంతానోత్పత్తి మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి 3. ఉత్పాదకతను పెంపొందించే నిమిత్తం ప్రమేయాలు 4. రిస్క్ మేనేస్మెంట్, బీమా 5. పశుగణ రకాల పరిరక్షణ 6. చిన్నతరహా పశుగణ జాతుల అభివృద్ధి 7.మరణించిన పశువుల వినియోగం 8. గ్రామీణ కబేళగృహాల ఏర్పాటు	1. అటవేతర బంజర భూములు/ రెంజ్ భూములు/పచ్చిక గల భూములు/పంటలు పండని భూముల నుండి పశుదాణా ఉత్పత్తి 2. అటవీ భూమినుండి పశుదాణా ఉత్పత్తి 3. ముడి విత్తనాల సాగు, ద్వంద్వ ప్రయోజనకర పంటలు 4. పశుదాణా విత్తన ఉత్పత్తి సేకరణ, పంపిణీ 5. కోత అనంతర సాంకేతిక విజ్ఞానాల ద్వారా పశుదా ణా పరిరక్షణ 6. ప్రాంతీయ పశుదాణా కేంద్రాలు 7.పరిశోదనను పటిష్టపరచడం 8. శిక్షణ, మానవ వనరుల అభివృద్ధి 9.సంస్థాగతంగా పటిష్టపరచడం, మద్దతు	1. పశుగణ విస్తరణ కోసం ఇఇసి మద్దతు 2. శిక్షణ, సామర్ధ్య నిర్మాణం 3. పశుగణ రైతుల బృందాలు/పెంపకందార్ల సంఘాలు 4. పశుగణ మేళ / షోని నిర్వహించడం 5. ప్రాంతీయ పశుగణ ఫెయిర్ 6. రైతుల క్షేత్రీయ పాఠశాలల నిర్వహణ 7. పశుగణ విస్తరణకు తోడ్పడేవారి కోసం అవగాహన సందర్శన 9. రైతులకు అవగాహన సందర్శన 10. పశుగణ విస్తరణ సిబ్బంది అంశం

ప్రభుత్వ ఆమోదము Rs.1071.41 Lakhs

A. కేంద్ర ప్రభుత్వం : Rs.602.84 Lakhs

B. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం : Rs.388.57 Lakhs

C. లబ్ధిదారుడి వాటా : Rs. 80.00 Lakhs

క్రమ సంఖ్య	కార్యక్రమం	కేంద్ర ప్రభుత్వం	రాష్ట్ర ప్రభుత్వం	లబ్ధిదారుడి వాటా	మొత్తం
1	ఓపెన్ న్యూక్లియస్ ప్రత్యుత్పతి ద్వార మహబూబ్ నగర్ మేకలలో జన్యుపరమైన అభివృద్ధి (60:40)	29.04	19.36	..	48.40
2	పశువుల భీమా పథకము (50:30:20)	200.00	120.00	80.00	400.00
3	పెరటి కోళ్ళ పెంపకము (60:40)	323.40	215.61	–	539.01
4	నైపుణ్య అభివృద్ధి సాంకేతిక విజ్ఞాన బదిలి విస్తరణ	50.40	33.60	–	84.00
		602.84	388.57	80.00	1071.41

A.ఓపెన్ న్యూక్లియస్ ప్రత్యుత్పతి ద్వార మహబూబ్ నగర్ మేకలలో జన్యుపరమైన

ఈ కార్యక్రమము వెటరినరి యూనివర్సిటి అమలు చేయుచున్నది.

B. ఈ కార్యక్రమములో ప్రతి లబ్దిదారునికి 4 వారాల వయస్సు గల 45 పెరటికోళ్ళు ఇవ్వబడును

- 14370 లబ్దిదారులకు పెరటికోళ్ళు పంచబడును
- ప్రతి లబ్దిదారునకు రుపాయలలొ 1500 కి ఇవ్వబడును. ప్రభుత్వ రాయితి ప్రతి కోడి పిల్లపై రుపాయలలొ 50 ఆపై ఖర్చు లబ్దిదారుడు భరించవలెను.
- మొత్తము రుపాయలలొ 3750 ప్రతి లబ్దిదారుకు ఇవ్వబడునూ

పశువుల భీమా సౌకర్యము:

ఈ కార్యక్రమము కింద 20000 పశువులకు భీమా సౌకర్యము కల్పించబడును. ఈ కార్యక్రమము తెలంగాణ పశుగణాభివృద్ధి సంస్థ అమలుచేయుచున్నది.

12 వ అధ్యాయం

" సబ్సిడీ కార్యక్రమాల అమలు విధానం" పై సమాచారం (4) (1) బి – XII విభాగం క్రింద

సాదారణ రాష్ట్ర ప్రణాళిక : 2016-17

చిన్న, సన్నకారు రైతులు, ఇతర బలహీన వర్గాలకు 75 శాతం సబ్సిడీపై పశుగ్రాసం విత్తనాల మేలురకపు వంగడాల మినికిట్లను సరఫరా చేయడం ద్వార అంతర్గత పశుగ్రాస సాగును ప్రోత్సహించడానికి ఈ కార్యక్రమము ఉద్దేశించడమైనది.

పశుగ్రాసము కోసం రైతులు అవసరమైనంత పశుగ్రాసాన్ని వృద్ధి పరచడానికి ఈ పథకం వీలు కల్పిస్తుంది.

- 2016-17 లో కేటాయించిన మొత్తం బడ్జెట్ : రూ. 367.72 లక్షలు
- పశుగ్రాస్ విత్తనాన్ని సరఫరా చేసిన పరిమాణం : 919.00 టన్నులు
- లబ్దిపొందిన రైతుల సంఖ్య : 91900

రాష్ట్రీయ కృషి యోజన (ఆర్ కె వి పై)

2016-17 సంవత్సరానికి కార్యాచరణ ప్రణాళిక

- పశుగణ రంగంలో అభివృద్ధి రేటును పెంపొందించుటకై 60 : 40 కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర నిధులలో **రాష్ట్రీయ కృషి వికాస్యోజన (ఆర్. కె. వి. పై.)**అనే కార్యక్రమును మన రాష్ట్రంలో సంవత్సరము 2016-17 కు గాను అమలు పర్చబడినది.
- అమలు జరుగుతున్న జిల్లాలు, ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్, వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్, మెదక్, రంగారెడ్డి, హైదరాబాద్, నిజామాబాద్ జిల్లాలు.

ఆర్ కె వి <u>పై</u> ముఖ్య ఉద్దేశము

- వ్యవసాయ తదితర రంగాలలో సగటు అభివ సాదించుట
- ప్రజల పెట్టుబడి పెంచుట
- కార్యక్రమ ప్రణాళికలో రాష్ట్రాలకు వెసులుబాటు కల్గించుట
- రాష్ట్రస్థాయి ప్రణాళికను మౌలిక సదుపాదాయలు అనుకూలంగా ఆమోదించుట

- అభివృద్ధి సాధించుట

1	సునందిని ఆడ దూడల పెంపక కార్యక్రమము	12125	705.00
2	టీకాల ఉత్పాదనకు కీలక మద్దత్తు మరియు	2 UNITS	125.00
3	50 % రాయితి పై గడ్డి కత్తిరించు యంత్రముల సరాఫరా:	4750 UNITS	430.00
4	మేకలలో మరియు గొర్రెలలో నట్టల నివారణ కార్యక్రమం	175.50	900.00
5	గొర్రెల ఆరోగ్య పరిరక్షణ	6300 క్యాంపులు	315.00
6	పశుగ్రాసాభివృద్ధి కై పశుగ్రాస విత్తనముల సరాఫరా	31250హెక్టర్ లలో	1000.00
7	కార్యకలాపాల ఖర్చు	--	25.00
			3500.00

1) ప్రాజెక్ట్ : ఆడ దూడల పెంపక కార్యక్రమం:

గ్రామీణ రైతాంగ సమాజం యొక్క సామజిక ఆర్థిక హోదాను పెంపొదించేందుకు, పశుగణ పెంపకం ద్వారా తగిన జీవనోపాధులను కల్పించేందుకు ప్రభుత్వం అనేక రైతాంగ సంక్షేమ కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెట్టింది. ప్రతి సంవత్సరం దాదాపు 6.00 నుండి 8.00 లక్షల దూడలు రాష్ట్రంలో ప్రకృతి సిద్ద జననాల ద్వారా పుడుతున్నాయి. అందువల్ల ప్రకృతి సిద్దంగాను కృత్రిమ గర్భాదానం ద్వారా జన్మించిన ప్రశస్తమైన జన్యు వ్యవస్థను కలిగివుంటాయి. ఆ విధంగా పుట్టిన ఆడదూడలు సంతానోత్పత్తి చేయగల దశకు చేరుకున్నపుడు మాత్రమే పశువృద్ధి సర్వీసులు విజయమంతమౌతాయి. కానీ బలహీనమైన సామాజిక ఆర్ధిక పరిస్థితుల వల్ల రైతులు దురదృష్టవశాత్తు దూడ పుట్టగానే, దానిపట్ల అవసరమైనంత శ్రద్ధను చూపించక, దానిని పాల ఉత్పత్తికి పోటీదారుగా మాత్రమే పరిగణిస్తున్నారు. తద్వారా దుర్భేద్యమైన మురుగుపాలు యుక్తవయసుకు చేరేవరకు అందడంలేదు. ఇది, ఆడదూడ మరణాలకు కారణమవుతున్నది. దాదాపు 50 శాతం ఉత్తమ జాతికి చెందినా ఆవులు ప్రతి సంవత్సరం ఉత్పాదకత

దశకు చేరుకోవడం లేదు. అడదూడలు మరణాలు,తక్కువ ఆహారం వనరులు, నాణ్యతలేని నిర్వహణ పద్ధతులు విలువైన మురుగుపాలు నష్టానికి దారితీయడం, తద్వారా పాల ఉత్పత్తి కోసం భవిష్యత్తు పునస్థాపన నిల్వలలో కొరత ఏర్పడుతుంది.

ఒక బహుళ విధ చేరికను ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా బిపిఎల్ కుటుంబాలకు చెందిన విలువైన ఉత్తమ ఆవుదూడల సంతతిని సంరక్షించవలసిన సమయం ఇది.

పశుగణం నుండి ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకతను మెరుగుపరచడానికి దృష్టిని సాధించవలసిన విషయాలలో ఆవుదూడల నిర్వహణ ఒకటి. చక్కగా పోషించిన ఆవుదూడలు బాగా పాలిచ్చే మందను అభివృద్ధి చేయడం కోసం యదార్ధ స్థానాన్ని భర్తీ చేస్తాయి. దూడల నిర్వహణను ప్రచారంగా చేపట్టినపుడు మందలో ఉత్పాదకత పెరుగుతుంది. విలువైన ముర్రుపాలను రక్షించడం ద్వారా చిన్నవయస్సు యొక్క సంక్లిష్టకాలంలో చక్కని ఆహార, ఆరోగ్య పద్దతిలో ఆడదూడలను సమకూర్చవలసి ఉంటుంది.

“పాల ఉత్పత్తిని ఆధికం చేయడం క్రింద గత సంవత్సరంలో దూడల సంరక్షణ కార్యక్రమాన్ని ఎస్ఎల్ఎస్సి ఆమోదించింది. ఈ కార్యక్రమంలో ఎస్ఎఫ్, ఎంఎఫ్ ఎలిత్ కుటుంబాలకు చెందిన ఆవుదూడలను నమోదు చేయడమయ్యింది. సబ్సిడీ ప్రాతిపదికన దూడల దాణా, ఆరోగ్యసంరక్షణ, భీమాను సమకూర్చడమయ్యింది. ప్రాజెక్టు అమలు కాలం రెండు సంవత్సరాలు. రెండవ సంవత్సరంలో దూడల దాణాను సమకూర్చడమవుతుంది.

<u>కార్యకలాపం :</u>

- 12125 ఆవుదూడలను ఆర్కెవివై 2015-2016 క్రింద ఇప్పటికే నమోదు చేయడమయ్యింది. వీటికి దూడల దాణా, ఆరోగ్య సంరక్షణ, భీమాను ఒక సంవత్సర కాలం పాటు సమకూర్చడమయ్యింది.
- 2015-2016 సంవత్సరంలో ఇప్పటికే నమోదు చేసుకున్న ఆడ దూడలను ఒక సంవత్సరం వయస్సునుండి 24/36 నెలలు వచ్చేవరకు దూడ దాణాను సమకూర్చాలని ప్రణాళీకరించడమైంది.

- ఒక్కో దూడకు సబ్సిడీపై 12 వ నెలనుండి 24 నెలలు వయస్సు వరకు దాదాపు 612 కిలోల దూడ దాణాను సమకూర్చడమవుతుంది. దూడ దాణా నిమిత్తం దూడ ఒక్కింటికి రూ.5800/-సబ్సిడీ మొత్తాన్ని సమకూర్చడమవుతుంది.

లక్ష్యాలు:

- దాణా, ఆరోగ్య సంరక్షణను సమకూర్చడం ద్వారా విలువైన జెర్మ్-ప్లాసంను కాపాడడం.
- ఆడ దూడలకు దాణా సబ్సిడీని సమకూర్చడం ద్వారా బిపిఎల్ కుటుంబాలకు మద్దతు ఇవ్వడం.
- దూడల మరణాలను తగ్గించడం
- ఆడ దూడల మెరుగుపరచవలసిన ఎహ్చా పద్దతులను అనుసరించడాన్ని నికరం చేయడం
- పాల ఉత్పత్తిని పెంచడం
- పాడి ద్వారా ఆదాయాలను పెంచిరైతుల సామాజిక ఆర్థిక పరిస్థితులను పెంపొందించడం

భౌతిక వ్యయం : 12125 ఆడ దూడలు

ఆర్థిక వ్యయం : ఎస్ఎల్ఎస్సి రూ. 243.50 లక్షల మొత్తాన్ని ఆమోదించింది.

12125 దూడలు x రూ.5814/ఒక్కింటికి)

ఆశించిన ఫలితం :

- దూడలన మరణాలను తగ్గించడం సంతులిత దూడల దాణాను అందివ్వడం, ఆరోగ్య మద్దతు ద్వారా ఆడదూడల ఆరోగ్యపరిస్థితి మెరుగుపడి తద్వారా దూడల మరణాలను తగ్గించడానికి వీలవుతుంది.
- శీఘ్ర పరిపక్వత, ఆడదూడలకు కేంద్రీకృత దాణా అందివ్వడం వల్ల శీఘ్ర పరిపక్వతకు రావడంలో సహాయపడి మొదటిసారి ఈతకు వచ్చే వయస్సు తగ్గుతుంది. అందువల్ల అదనపు ఈతలకు వీలవుతోంది.

- పశువుల పునస్థాపన మంచి పాలిచ్చే శ్రేష్టమైన పశువులను అభివృద్ధి పరచడానికి బాగా పోషించిన ఆడదూడలను పశువుల పునస్థాపనకు వినియోగించడమవుతుంది.

- పాల ఉత్పత్తిని పెంపొందించడం ఆడదూడలకు ఆరోగ్య సంరక్షణ, కేంద్రీకృత దాణాను అందివ్వడం ద్వారా దూడల ఉత్పాదక దశకు వచ్చిన తర్వాత పాల దిగుబడి పెంపొందుతుంది.

- రైతులకు ఆదాయాన్ని సముపార్జన శీఘ్ర పరిపక్వత వల్ల అదనపు పాల దిగుబడి వచ్చి తద్వారాబిపిఎల్ రైతులకు ఆదాయాన్ని పెంచడానికి వీలవుతుంది.

<u>2. ప్రాజెక్టుః</u> టీకాల ఉత్పత్తి, వ్యాధినిర్ధారణ కోసం కీలక మద్దతు అందించడం

హైద్రాబాదులోని పశువైద్య జీవ పరిశోధన సంస్థ (విబిఆర్ఐ) ప్రతి సంవత్సరం సుమారు 10 కోట్ల డోసుల టీకాలను ఉత్పత్తి చేయడం ద్వారా రాష్ట్రమంతటి అవసరాలను తీరుస్తుంది. టీకాల ఉత్పత్తి నిరంతరం కొనసాగే ప్రక్రియ వ్యూహాత్మకంగా టీకాలు వేయడాన్ని చేపట్టబడాలి, ప్రచార పద్ధతిలో సామూహికంగా టీకాలను కూడా క్షేత్ర డిమాండు ప్రకారం టీకాలను ఉత్పత్తి చేయడమయ్యింది. సాధారణ టీకా మసూచి, టీకాలను సురక్షితంగా నిల్వ చేయదగ్గ కాలం ఆధారంగా బాగా ప్రణాళికా బద్ధంగా సకాలంలో టీకాల ఉత్పత్తికోసం నిర్వహించాలి. ఈ ప్రక్రియలో టీకాల ఉత్పత్తిలో ఎటువంటి అంతరాయం ఏర్పడిన ఉత్పత్తి అనుసూచికలో వ్యత్యాసాలకు దారి తీసి, శాఖ నిర్వహించే సామూహిక టీకాల శిబిరాలకు టీకాలు లభ్యంగా లేకుండా పోతాయి. అంతేగాక, భారతదేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలలోఅభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో పిపిఆర్, షీప్‌ఫాక్స్, గోట్ ఫాక్స్‌టీకాల వంటి వైరల్ టీకాలకు చాలా డిమాండు ఉంది.

హైద్రాబాదులోని విబిఆర్ఐబ మొదటి సి-జిఎంపిల్యాబ్, 2010 సంవత్సరంలో దీనిని జయప్రదంగా ఆధునీకరించడమయ్యింది. 2012 వ సంవత్సరంలో లైసెన్స్ వచ్చింది,. క్షేత్ర డిమాండు ప్రకారం సామర్లకోట, హైద్రాబాద్ విబిఆర్ఐ రెండూ సుమారు 13.70 కోట్ల టీకాలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి. హెచ్ఎస్, బిక్యూ, ఇటి, ఇటి, పిపిఆర్, షీప్‌ఫాక్స్, గోట్ పాక్స్, ఆర్‌డికె, ఆర్‌డి ఎఫ్., ఫాల్ పాక్స్, ఆత్రాక్స్ టీకాల వంటి వివిధ టీకాలను విబిఆర్ఐ ఉత్పత్తి చేస్తున్నది. ఇప్పటివరకు, టీకాలను చేతులతో నింపేవారు. ఇది చాలా నిదానమైన ప్రక్రియ, దీనిని సిజిఎంపి ప్రమాణాలు అంగీకరించవు.

ప్రస్తుతం విబిఆర్ఐ ఆటోమాటిక్ వాషింగ్, ఫిల్లింగ్, సీలింగు, లేబిలింగు ప్రక్రియలను అనుసరిస్తున్నది. ఇది త్వరగా, తక్కువ పొరపాట్లలో సమర్ధవంతంగా పనిని నిర్వహిస్తుంది. అంతేకాకుండా, కొత్త సిజిఎంపి ల్యాబ్ నిర్వహణ చాలా కష్టతరమైనది. టీకాల ఉత్పత్తిని సజావుగా నిర్వహించడానికి ప్రత్యేక బడ్జెట్ అవసరముంది.

హైద్రాబాదులోని విబిఆర్ఐలో, ఆధునీకరించిన సిజిఎంపి ల్యాబరేటరీలలో బ్యాక్టీరియల్, వైరల్ టీకాలు రెండింటిని ఉత్పత్తి చేయడమవుతున్నది. టీకాల ఉత్పత్తి నిరంతరం కొనసాగే ప్రక్రియ. వ్యూహాత్మకంగా టీకాలు వేయడాన్ని చేపట్టడానికి, ప్రచార పద్దతిలో సామూహికంగా టీకాలను వేయడానికి కూడా క్షేత్ర డిమాండు ప్రకారం టీకాలను ఉత్పత్తి చేయడమవుతున్నది. ఈ విధానం వల్ల, రాష్ట్రంలోని పశువులలో వ్యాధి తాకిడి గణనీయంగా తగ్గింది. అంతేగాక, ప్రతి సంవత్సరం పశువులకు చిన్న, కొత్త పశువులను జత చేయడం వల్ల వ్యాధి తాకిడిని నియంత్రించడానికి గానూ ఈ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించాల్సి ఉంటుంది.

ఈ ప్రక్రియలో టీకాల ఉత్పత్తిలో ఎటువంటి అంతరాయం ఏర్పడినా ఉత్పత్తి అనుసూచిలో తేడాలకు దారితీసి. శాఖ నిర్వహించే టీకాల కార్యక్రమాలకు టీకాలు లక్ష్యంగా లేకుండా పోతాయి.

నూతన టీకాల ఉత్పత్తి సౌకర్యంలో ఫెర్మెంటర్లు, ఆటో క్లేవులు, బ్లెండర్లు, ఫిల్లింగ్ మరియు లేబ్లింగ్ మెషీన్లు, బిల్లర్లు, బాయిలర్ 400 కెవీలు జెనీకేషరు, ఫ్రీజ డ్రైయింగ్ మెషీన్, వ్యర్ధాలను శుద్ధిచేసే ప్లాంట్, ఆర్2 వాటర్ మరియు డబ్ల్యుఎఫ్ఐ ప్లాంటు, టీకాలకు కోల్డ్ స్టోరేజీలు, హాట్‌రూములు, ఎయిర్ హాండ్లింగ్ యూనిట్లు వంటి సామాగ్రులన్నీ ఇతర యంత్రాంగాలు, పరికరాలు అధునాతనమైనవి. వాటికి నిరంతర నిర్వహణ, సర్వీసింగ్ అవసరం. ఈ క్రింది కారణాల కోసం ఆర్‌కెవివై క్రింద టీకాల ఉత్పత్తి నిర్వహణ, కీలక మద్దతు నిమిత్తం బడ్జెట్ కేటాయింపు అవసరం. యంత్రాంగాలు, పరికరాలు అనుకోని విధంగా చెడిపోవడం, అడుగు విరగడంవల్ల టీకాల ఉత్పత్తిలో అంతరాయం ఏర్పడవచ్చు. అందువల్ల అదనపు విడిభాగాలు అనేక వివిధ రకాల వ్యాల్వేలు, గాస్కట్‌లు, ఫిల్టర్‌లు, 'ఓ' రింగులు, ఆర్ఓ ఫిల్టర్లు, ఎహెచ్‌యు ఫిల్డర్లు, పవర్ ప్యానల్ బోర్డులు, హై టెన్షన్ ఫ్యూజులు, రిలేలు, ఎంసిబిలు, పంపుల మోటార్ వైండింగులు, బాయిలర్ అదనపు భాగాలు వంటి విద్యుత్ వినియోగాలకు వెంటనే అందుబాటులో ఉండేలా చూడాలి.

రాష్ట్రంలోని పశుగణ ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని వెలికి తీయడానికి 2013-14లో వేగవంతమైన పశుదాణా అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద భారీ ఎత్తున పశుదాణా ఉత్పత్తి, పరిరక్షణ చేపట్టాలి

<u>లక్ష్యాలుః</u>

- సంవత్సరమునకు పశుదాణా లభ్యతను పెంపొందించడానికి ఏకీకృత సాంకేతిక విజ్ఞానం, ప్రాసెస్సింగ్‌లు ద్వారా పశుదాణ ఉత్పత్తిని వేగవంతం చేయాలని కార్యక్రమం ఉద్దేశిస్తున్నది.
- దాణాను ముక్కలు ముక్కలుగా నరికే యంత్రాలను పెంపొందిచడం ద్వారా వ్యర్థాలను నివారించి, పశుదాణాను మెరుగ్గా వినియోగించవచ్చును.
- అభివృద్ధి, గడ్డుకాలంలో పాడిపశువులలో పాల దిగుబడిని, ఫలదీకరణను నిర్వహించడానికి అత్యంత నాణ్యతగల పశుగ్రాసానికి సరిపడ జీవ ద్రవ్యాన్ని ఉత్పత్తి చేసి సంరక్షించే సాధ్యాసాధ్యతలను నిర్ణయించడం

మర్మతులను చేపట్టి అదనపు విడి భాగాలను మార్చడానికి, సర్వీసు చార్జీలనుచెల్లించడానికి, యంత్రాంగం యొక్క సర్వీసింగ్కోసం కూడా చెల్లింపులను చేయడానికి, తగినన్ని నిధులు లభ్యంగా లేటనట్లయితే, వెంటనే స్పందినట్లయితేటీకాలు ఉత్పత్తిని దేబ్బతీస్తుంది.

- **సదుపాయాలు, పరికరాలను బాగా పనిచేసే పరిస్థితిలో ఉంచడానికి జిఎంపి ప్రమాణాన్ని నిర్దేశించి, చెల్లుబాటులో ఉండేటట్లు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అంతేకాక ఔషధ లైసెన్స్ జారి చేసే అధికారుల ప్రకారం ఇది తప్పనిసరి.**
- **డ్రగ్ కంట్రోలర్ జనరల్ అఫ్ ఇండియా సంస్థ డ్రగ్ లైసెన్సు పొందడం వల్ల, దాని నిబంధన ప్రకారం టీకాలన్నింటిని పరిక్షించడం కోసం ఇజ్జత్ నగర్ లోని ఐవిఆర్ఐ కి మూడు రకాల టీకాల బ్యాచ్ లలో పంపించడం తప్పనిసరి.**

రూ. 100.00 **లక్షల మొత్తాన్ని ఆర్.కె.వి.వై. నుండి .** కేటాయించబడినది.

3. గడ్డి కత్తిరించు యంత్రముల సరఫరా

పశుగ్రాసాలను కత్తిరించి పశువులకు మేపుట ద్వారా 20% -30 % పశుగ్రాసాలు వృదా కాకుండా కాపాడుకోవచ్చు. అలాగే కత్తిరించిన గడ్డిని మేపుట ద్వార పాలదిగుబడి పెరుగును.కత్తిరించిన గడ్డిని పాతర వేయుటచే ఎండకాలంలో మరియు పశుగ్రాస కొరత సమయములో ఇట్టి పాతర వేసిన గడ్డిని రైతులు వాడవచ్చు.

గడ్డి కత్తిరించు యంత్రముల సంఖ్య :4570 UNITS

మొత్తం వ్యయం :860.00

ఆర్ కె వి వై రాయితి :430.00 (50%)

4.1: గొర్రెలలో నట్టల నివారణ కార్యక్రమము

తెలంగాణ జిల్లాలు దాదాపు 175.50 లక్షల గొర్రెలు, మేకలను కలిగిఉండి, 2.50 లక్షలకు పైబడిన కుటుంబాలు గొర్రెలు, మేకల పెంపకం ద్వారా ప్రయోజనం పొందుతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో పెద్ద ఎత్తున గొర్రెలు, మేకల నిర్వహణను పాటించడమయ్యింది. గొర్రెల కాపరుల సంచార జీవన శైలిని అనుసరిస్తున్నారు. దాణా వనరుల కొరత వల్ల, పచ్చిక బయళ్ళను వెతుక్కుంటూ ఒక చోట నుండి మరోచోటికి వలస వెళ్ళడాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. నేల మీద గడ్డిన మోసే అలవాటు కారణంగా గొర్రెల నిర్వహణలో పరాన్న జీవుల బెడత ఒక సాధారణ సమస్యలలో ఒకటిగా ఉండి, పెరుగుదల తక్కువ కావడం, ఉత్పత్తి నష్టానికి దారితీస్తున్నది. నట్టలు సాధారణంగా పచ్చిక బయలు, పొదలపై గుడ్లను పెడతాయి. మేత విషయంలో వీటిని గొర్రెలు సులభంగా తింటాయి. అటువంటి పరాన్న జీవులు గొర్రెలలో జబ్బులను వ్యాప్తి చేస్తూ అధిక మరణాలకు కారణమవుతున్నాయి. ప్రాంతం, పరిస్థితులను బట్టి సంవత్సరంలో మూడుసార్లు సామూహిక గొర్రెల, మేకల నట్టల నివారణను చేపట్టడం జరుగుతున్నది. నట్టలు ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల చిన్న వయస్సులోనే గొర్రెపిల్లల మరణాలకు దారితీసి, గొర్రెల కాపరులకు తీవ్ర నష్టాలకు దారితీస్తున్నది.

- నట్టల బెడదను తగ్గించి, గొర్రెలు, మేకలలో ఉత్పత్తి స్థితిని పెంచడానికి ఆర్కెవివై క్రింద రెండు విడతల సామూహిక గొర్రెలు, మేకల నట్టల నివారణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని యోచించడమయ్యింది. గొర్రెలు, మేకలలో నట్టలను తగ్గించడానికి నెమటోడిస్, సెస్టోడిస్, ట్రిమటోడిస్‌లను వ్యతిరేకంగా నట్టల నివారణను చేపట్టడమయ్యింది.

- పరాన్న జీవుల సంఖ్య, ఉన్న నట్టల రకాలను తెలుసుకోవడానికి జిల్లాలలోయాధృచ్చిక మల నమూన పరీక్షలను నిర్వహించడమైంది.

- గొర్రెలు, మేకలలో నట్టల నివారణకు నిర్ధిష్ట ప్రదేశంలో ఉన్న ప్రత్యేకమైన పరాన్నజీవి ఆధారంగా మందులను జిల్లాస్థాయి సాంకేతిక కమిటీ ప్రతిపాదిస్తుంది.

- ప్రతిపాదిత మందులను ప్రభుత్వం ఆమోదించిన రేటు కాంట్రాక్ట్ ఆధారంగా జిల్లా యంత్రాంగం సేకరిస్తుంది.
- మందు డోసు రకాన్ని బట్టి పశువు ఒక్కొంటికి సరాసరి వ్యయం దాదాపు రూ. 1.50 అవుతుంది. జిల్లా వారి బడ్జెట్‌ను ప్రస్తుతమున్న గొర్రెలు, మేకల సంఖ్య ఆధారంగా కేటాయించడమవుతుంది. అందువల్ల ఈ ప్రాజెక్టును ఆమోదించనగును.

కార్యకలాపాలుః

ఆర్‌కేవివై నిధులతో రెండు విడతల సామూహిక గొర్రెల మేకల నట్టల నివారణ కార్యక్రమాలను చేపట్టానకి ప్రతిపాదించడమయ్యింది. వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి. ఔషధాలు మరియు మందుల సేకరణ నిమిత్తం కేటాయించిన

భౌతిక మరియు ఆర్థిక వ్యయం ః

వర్తింపయ్యే గొర్రెలు మరియు మేకల సంఖ్య	ః	175.50 లక్షలు
రెండువిడతల సామూహిక గొర్రెల మరియు మేకల నట్టల నివారణను నిర్వహించడమవుతుంది.		
మొత్తం ఆర్థిక వ్యయం	:	రూ. 900.00 కోట్లు

ప్రభావం ః

- మందలోని ప్రతి గొర్రె మరియు మేకల యొక్క బరువు 1.0 నుండి 1.5 కిలోల మేరకు పెరగడం వల్ల మందలో వ్యాధిగ్రస్తత మరియు మరణాలు కూడా తగ్గడం వల్ల రైతులు లబ్ధిపొందుతున్నారు.
- గొర్రె పిల్లల సంఖ్య, వ్యాధులకు వ్యాధినిరోధక శక్తి పెరగడం
- సమూహంలో క్రిముల సంఖ్య తగ్గించడం ద్వారా పశుగ్రాస భూమి కలుషితాన్ని తగ్గించడం ప్రాంతంలోని ముఖ్యమైన పరాన్నజీవివల్ల కలిగేఉపద్రవాలపై అవగాహన.

4.2. గొర్రెలు మరియు మేకలకు ఆరోగ్య సంరక్షణకు మద్దతుః

వర్షాకాలంలో మరియు వర్షానంతర కాలంలో ఫుట్‌రాట్, బ్లూటింగ్, ఇతర వ్యాధులు వంటి వ్యాధులకు గొర్రెలు మరియు మేకలు ఆస్కారంగా ఉంటాయి. దానివల్ల భారీ మరణాలు, గొర్రెల వ్యాధిగ్రస్థతలో గొర్రెల కాపరులకు భారీ ఆర్థిక నష్టాలు కలుగజేస్తున్నాయి.

పశువైద్య సంస్థలు అందుబాటులోలేని సదరు గ్రామాలలో ఆరోగ్య శిబిరాలను నిర్వహించడం ద్వారా సీజనల్ వ్యాధులకు సరికాకుండా గొర్రెలకు ఆరోగ్య సంరక్షణను
సమకూర్చేందుకోసం గొర్రెలు మరియు మేకల శిబిరాలను ఏర్పాటు చేయాలని యోచించడమయ్యింది.

ఆరోగ్య శిబిరాలను నిర్వహించడం ద్వారా ప్రతీ గ్రామంలో సుమారు 100-200 గొర్రెలు /మేకలను వర్తింపు చేయాలని యోచించడమయ్యింది.

పశువులకు చికిత్స చేసేటప్పుడు, షెడ్ల పరిశుభ్రత, పారిశుద్యం, మెరుగైన నిర్వహణ పద్ధతులు, అంటురోగాలు, వివిధ సీజనల్ వ్యాధులకు నివారణ చర్యలు మున్నగువంటి వాటిపై పశువుల కాపరులకు అవగాహణ కల్పించడానికి ప్రచారాన్ని కూడా చేపట్టడమయ్యింది. ప్రతీ శిబిరానికి, రూ. 5000/- విలువగలమందులను కేటాయించడమవుతుంది. పౌర సమాచార వ్యవస్థ, డాటా వంటి అవగాహన శిబిరాలు నిర్వహించడం వంటి వ్యూహరచనల కోసం రూ. 500/-లు కూడా కేటాయించడమవుతుంది. అందువల్ల, ప్రాజెక్టును ఆమోదించనగును.

గొర్రెలు, మేకల కోసం 6300 ఆరోగ్య శిబిరాలను నిర్వహించాలని యోచించడమయ్యింది.
ఆర్థిక ః రూ. 315.00 లక్షలు

ఆశించిన ఫలితం ః

- పశుకాపరుల కుటుంబాలకు నేరుగా లాభం చేకూరుతుంది.
- మాంసం ఉత్పత్తి పెరుగుదల
- గొర్రెల, మేకల సంతతి అధికంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది
- గొర్రెపిల్లల మరణాలు నియంత్రించడమవుతుంది
- గొర్రెపిల్లల పుట్టినప్పుడు బరువు మెరుగవుతుంది.
- పశుకాపరులకు అదనపు ఆదాయం

- ఉత్పత్తి నష్టాలు తగ్గించడమవుతుంది.

5.ః అదనపుపశుగ్రాస అభివృద్ధి కార్యక్రమం (ఎఫ్.డి.పి.)

మన రాష్ట్రములో 2015-2016 సంవత్సరములో కరువు మూలంగా ఎర్పడ్డ పశ్రగాస కోరతను 2016-17 లో రూపాయలలో 1000.00 లక్షలు ప్రతిపాదింబడినది. ఈ కార్యక్రమములో 1.00 గడ్డి వవిత్తనముల కిట్ (50 కిలోలు) ఇవ్వబడును.

ఆశించిన ఫలితాలుః

లాభసాటియైన /స్థిరమైన పశుగణ పెంపకం కోసం సంభంధిత పశుగణ కార్యకలాపాలు/ సరకులకు సంబంధించి క్రియాశీలక రైతులకు శిక్షణను ఇవ్వడమవుతుంది. క్షేత్రస్థాయిలో వివిధ బృందాల నుండి అట్టి రైతులు, విస్తరణ కార్యకలాపాలలో విస్తరణ ఏజెంట్లు/మనకు వ్యక్తులుగా ఉపయోగపడుతుంటారు.

2) ప్రాజెక్ట్ : ఆడ దూడల పెంపక కార్యక్రమం:

గ్రామీణ రైతాంగ సమాజం యొక్క సామజిక ఆర్ధిక హోదాను పెంపోదించేందుకు, పశుగణ పెంపకం ద్వారా తగిన జీవనోపాధులను కల్పించేందుకు ప్రభుత్వం అనేక రైతాంగ సంక్షేమ కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెట్టింది. ప్రతి సంవత్సరం దాదాపు 6.00 నుండి 8.00 లక్షల దూడలు రాష్ట్రంలో ప్రకృతి సిద్ధ జననాల ద్వారా పుడుతున్నాయి. అందువల్ల ప్రకృతి సిద్ధంగాను కృత్రిమ గర్భాదానం ద్వారా జన్మించిన ప్రశస్తమైన జన్యు వ్యవస్థను కలిగివుంటాయి. ఆ విధంగా పుట్టిన ఆడదూడలు సంతానోత్పత్తి చేయగల దశకు చేరుకున్నపుడు మాత్రమే పశువృద్ధి సర్వీసులు విజయమంతమౌతాయి. కాని బలహీనమైన సమాజిక ఆర్థిక పరిస్థితుల వల్ల రైతులు దురదృష్టవశాత్తు దూడ పుట్టగానే, దానిపట్ల అవసరమైనంత శ్రద్ధను చూపించక, దానిని పాల ఉత్పత్తికి పోటీదారుగా మాత్రమే పరిగణిస్తున్నారు. తద్వారా దుర్భేద్యమైన మురుగుపాలు యుక్తవయసుకు చేరేవరకు అందడంలేదు. ఇది, ఆడదూడ మరణాలకు కారణమవుతున్నది. దాదాపు 50 శాతం ఉత్తమ జాతికి చెందినా ఆవులు ప్రతి సంవత్సరం ఉత్పాదకత దశకు చేరుకోవడం లేదు. అడదూడలు మరణాలు,తక్కువ ఆహారం వనరులు, నాణ్యతలేని నిర్వహణ పద్దతులు విలువైన మురుగుపాలు నష్టానికి దారితీయడం, తద్వారా పాల ఉత్పత్తి కోసం భవిష్యత్తు పునస్థాపన నిల్వలలో కొరత ఏర్పడుతుంది.

ఒక బహుళ విధ చేరికను ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా బిపిఎల్ కుటుంబాలకు చెందిన విలువైన ఉత్తమ ఆవుదూడల సంతతిని సంరక్షించవలసిన సమయం ఇది.

పశుగణం నుండి ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకతను మెరుగుపరచడానికి దృష్టిని సాధించవలసిన విషయాలలో ఆవుదూడల నిర్వహణ ఒకటి. చక్కగా పోషించిన ఆవుదూడలు బాగా పాలిచ్చే మందను

అభివృద్ధి చేయడం కోసం యదార్ధ స్థానాన్ని భర్తీ చేస్తాయి. దూడల నిర్వహణను ప్రచారంగా చేపట్టినపుడు మందలో ఉత్పాదకత పెరుగుతుంది. విలువైన ముర్రుపాలను రక్షించడం ద్వారా చిన్నవయస్సు యొక్క సంక్లిష్టకాలంలో చక్కని ఆహార, ఆరోగ్య పద్ధతిలో ఆడదూడలను సమకూర్చవలసి ఉంటుంది.

"పాల ఉత్పత్తిని ఆధికం చేయడం క్రింద గత సంవత్సరంలో దూడల సంరక్షణ కార్యక్రమాన్ని ఎస్ఎల్ఎస్సి ఆమోదించింది. ఈ కార్యక్రమంలో ఎస్ఎఫ్, ఎంఎఫ్ ఎలిత్ కుటుంబాలకు చెందిన ఆవుదూడలను నమోదు చేయడమయ్యింది. సబ్సిడీ ప్రాతిపదికన దూడల దాణా, ఆరోగ్యసంరక్షణ, భీమాను సమకూర్చడమయ్యింది. ప్రాజెక్టు అమలు కాలం రెండు సంవత్సరాలు. రెండవ సంవ్సరంలో దూడల దాణాను సమకూర్చడమవుతుంది.

కార్యకలాపం ః

- 4870 ఆవుదూడలను ఆర్కెవివై 2013-14 క్రింద ఇప్పటికే నమోదు చేయడమయ్యింది. వీటికి దూడల దాణా, ఆరోగ్య సంరక్షణ, భీమాను ఒక సంవత్సర కాలం పాటు సమకూర్చడమయ్యింది.
- 2013-14 సంవత్సరంలో ఇప్పటికే నమోదు చేసుకున్న ఆడ దూడలను ఒక సంవత్సరం వయస్సునుండి 24/36 నెలలు వచ్చేవరకు దూడ దాణాను సమకూర్చాలని ప్రణాళీకరించడమైంది.
- ఒక్కో దూడకు సబ్సిడీపై 12 వ నెలనుండి 24 నెలలు వయస్సు వరకు దాదాపు 612 కిలోల దూడ దాణాను సమకూర్చడమవుతుంది. దూడ దాణా నిమత్తం దూడ ఒక్కింటికి రూ.5000/-సబ్సిడీ మొత్తాన్ని సమకూర్చడమవుతుంది.

లక్ష్యాలుః

- దాణా, ఆరోగ్య సంరక్షణను సమకూర్చడం ద్వారా విలువైన జెర్మ్-ప్లాసంను కాపాడడం.
- ఆడ దూడలకు దాణా సబ్సిడీని సమకూర్చడం ద్వారా బిపిఎల్ కుటుంబాలకు మద్దతు ఇవ్వడం.

- దూడల మరణాలను తగ్గించడం
- ఆడ దూడల మెరుగుపరచవలసిన ఎప్పా పద్దతులను అనుసరించడాన్ని నికరం చేయడం
- పాల ఉత్పత్తిని పెంచడం
- పాడి ద్వారా ఆదాయాలను పెంచిరైతుల సామాజిక ఆర్థిక పరిస్థితులను పెంపొందించడం

భౌతిక వ్యయం : 4870 ఆడ దూడలు

ఆర్థిక వ్యయం : ఎస్ఎల్ఎస్సి రూ. 243.50 లక్షల మొత్తాన్ని ఆమోదించింది.

4870 దూడలు x రూ.5000/0 ఒక్కొంటికి)

ఆశించిన ఫలితం :

- దూడలన మరణాలను తగ్గించడం సంతులిత దూడల దాణాను అందివ్వడం, ఆరోగ్య మద్దతు ద్వారా ఆడదూడల ఆరోగ్యపరిస్థితి మెరుగుపడి తద్వారా దూడల మరణాలను తగ్గించడానికి వీలవుతుంది.
- శీఘ్ర పరిపక్వత, ఆడదూడలకు కేంద్రీకృత దాణా అందివ్వడం వల్ల శీఘ్ర పరిపక్వతకు రావడంలో సహాయపడి మొదటిసారి ఈతకు వచ్చే వయస్సు తగ్గుతుంది. అందువల్ల అదనపు ఈతలకు వీలవుతోంది.
- పశువుల పునస్థాపన మంచి పాలిచ్చే శ్రేష్టమైన పశువులను అభివృద్ధి పరచడానికి బాగా పోషించిన ఆడదూడలను పశువుల పునస్థాపనకు వినియోగించడమవుతుంది.
- పాల ఉత్పత్తిని పెంపొందించడం ఆడదూడలకు ఆరోగ్య సంరక్షణ, కేంద్రీకృత దాణాను అందివ్వడం ద్వారా దూడల ఉత్తాదక దశకు వచ్చిన తర్వాత పాల దిగుబడి పెంపొందుతుంది.
- రైతులకు ఆదాయాన్ని సముపార్జన శీఘ్ర పరిపక్వత వల్ల అదనపు పాల దిగుబడి వచ్చి తద్వారాబిపిఎల్ రైతులకు ఆదాయాన్ని పెంచడానికి వీలవుతుంది.

2. ప్రాజెక్టు: టీకాల ఉత్పత్తి, వ్యాధినిర్ధారణ కోసం కీలక మద్దతు అందించడం

హైద్రాబాదులోని పశువైద్య జీవ పరిశోధన సంస్థ (విబిఆర్ఐ) ప్రతి సంవత్సరం సుమారు 10 కోట్ల డోసుల టీకాలను ఉత్పత్తి చేయడం ద్వారా రాష్ట్రమంతటి అవసరాలను తీరుస్తుంది. టీకాల ఉత్పత్తి నిరంతరం కొనసాగే ప్రక్రియ వ్యూహాత్మకంగా టీకాలు వేయడాన్ని చేపట్టబడాలి, ప్రచార పద్ధతిలో సామూహికంగా టీకాలను కూడా క్షేత్ర డిమాండు ప్రకారం టీకాలను ఉత్పత్తి చేయడమయ్యింది. సాధారణ టీకా మసూచి, టీకాలను సురక్షితంగా నిల్వ చేయదగ్గ కాలం ఆధారంగా బాగా ప్రణాళికా బద్ధంగా సకాలంలో టీకాల ఉత్పత్తికోసం నిర్వహించాలి. ఈ ప్రక్రియలో టీకాల ఉత్పత్తిలో ఎటువంటి అంతరాయం ఏర్పడిన ఉత్పత్తి అనుసూచికలో ` వ్యత్యాసాలకు దారి తీసి, శాఖ నిర్వహించే సామూహిక టీకాల శిబిరాలకు టీకాలు లభ్యంగా లేకుండా పోతాయి. అంతేగాక, భారతదేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలలోఅభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో పిపిఆర్, షీప్‌ఫాక్స్, గోట్ ఫాక్స్‌టీకాల వంటి వైరల్ టీకాలకు చాలా డిమాండు ఉంది.

హైద్రాబాదులోని విబిఆర్ఐబ మొదటి సి-జిఎంపిల్యాబ్, 2010 సంవత్సరంలో దీనిని జయప్రదంగా ఆధునీకరించడమయ్యింది. 2012 వ సంవత్సరంలో లైసెన్స్ వచ్చింది,. క్షేత్ర డిమాండు ప్రకారం సామర్లకోట, హైద్రాబాద్ విబిఆర్ఐ రెండూ సుమారు 13.70 కోట్ల టీకాలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి. హెచ్ఎస్, బిక్యూ, ఇటి, ఇటి, పిపిఆర్, షీప్‌ఫాక్స్, గోట్ పాక్స్, ఆర్‌డికె, ఆర్‌డి ఎఫ్., ఫౌల్ పాక్స్, ఆంత్రాక్స్ టీకాల వంటి వివిధ టీకాలను విబిఆర్ఐ ఉత్పత్తి చేస్తున్నది. ఇప్పటివరకు, టీకాలను చేతులతో నింపేవారు. ఇది చాలా నిదానమైన ప్రక్రియ, దీనిని సిజిఎంపి ప్రమాణాలు అంగీకరించవు. ప్రస్తుతం విబిఆర్ఐ ఆటోమాటిక్ వాషింగ్, ఫిల్లింగ్, సీలింగు, లేబిలింగు ప్రక్రియలను అనుసరిస్తున్నది. ఇది త్వరగా, తక్కువ పొరపాట్లలో సమర్ధవంతంగా పనిని నిర్వహిస్తుంది. అంతేకాకుండా, కొత్త సిజిఎంపి ల్యాబ్ నిర్వహణ చాలా కష్టతరమైనది. టీకాల ఉత్పత్తిని సజావుగా నిర్వహించడానికి ప్రత్యేక బడ్జెట్ అవసరముంది.

హైద్రాబాదులోని విబిఆర్ఐలో, ఆధునీకరించిన సిజిఎంపి ల్యాబరేటరీలలో బ్యాక్టీరియల్, వైరల్ టీకాలు రెండింటిని ఉత్పత్తి చేయడమవుతున్నది. టీకాల ఉత్పత్తి నిరంతరం కొనసాగే ప్రక్రియ. వ్యూహాత్మకంగా టీకాలు వేయడాన్ని చేపట్టడానికి, ప్రచార పద్ధతిలో సామూహికంగా టీకాలను

వేయడానికి కూడా క్షేత్ర డిమాండు ప్రకారం టీకాలను ఉత్పత్తి చేయడమవుతున్నది. ఈ విధానం వల్ల, రాష్ట్రంలోని పశువులలో వ్యాధి తాకిడి గణనీయంగా తగ్గింది. అంతేగాక, ప్రతి సంవత్సరం పశువులకు చిన్న, కొత్త పశువులను జత చేయడం వల్ల వ్యాధి తాకిడిని నియంత్రించడానికి గానూ ఈ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించాల్సి ఉంటుంది.

ఈ ప్రక్రియలో టీకాల ఉత్పత్తిలో ఎటువంటి అంతరాయం ఏర్పడినా ఉత్పత్తి అనుసూచిలో తేడాలకు దారితీసి. శాఖ నిర్వహించే టీకాల కార్యక్రమాలకు టీకాలు లక్ష్యంగా లేకుండా పోతాయి.

నూతన టీకాల ఉత్పత్తి సౌకర్యంలో ఫెర్మెంటర్లు, ఆటో క్లేవులు, బ్లెండర్లు, ఫిల్లింగ్ మరియు లేబ్లింగ్ మెషీన్లు, బిల్లర్లు, బాయిలర్ 400 కెవీలు జెనీకేషరు, ఫ్రీజ డ్రైయింగ్ మెషీన్, వ్యర్థాలను శుద్ధిచేసే ప్లాంట్, ఆర్2 వాటర్ మరియు డబ్ల్యుఎఫ్ఐ ప్లాంటు, టీకాలకు కోల్డ్ స్టోరేజీలు, హాట్‌రూములు, ఎయిర్ హాండ్లింగ్ యూనిట్లు వంటి సామాగ్రులన్నీ ఇతర యంత్రాంగాలు, పరికరాలు అధునాతనమైనవి. వాటికి నిరంతర నిర్వహణ, సర్వీసింగ్ అవసరం. ఈ క్రింది కారణాల కోసం ఆర్‌కెవివై క్రింద టీకాల ఉత్పత్తి నిర్వహణ, కీలక మద్దతు నిమిత్తం బడ్జెట్ కేటాయింపు అవసరం. యంత్రాంగాలు, పరికరాలు అనుకోని విధంగా చెడిపోవడం, అడుగు విరగడంవల్ల టీకాల ఉత్పత్తిలో అంతరాయం ఏర్పడవచ్చు. అందువల్ల అదనపు విడిభాగాలు అనేక వివిధ రకాల వ్యాల్వేలు, గాస్కెట్‌లు, ఫిల్టర్‌లు, 'ఓ' రింగులు, ఆర్‌ఓ ఫిల్టర్లు, ఎహెచ్‌యు ఫిల్డర్లు, పవర్ ప్యానల్ బోర్డులు, హై టెన్షన్ ఫ్యూజులు, రిలేలు, ఎంసిబిలు, పంపుల మోటార్ వైండింగులు, బాయిలర్ అదనపు భాగాలు వంటి విద్యుత్ వినియోగాలకు వెంటనే అందుబాటులో ఉండేలా చూడాలి.

రాష్ట్రంలోని పశుగణ ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని వెలికి తీయడానికి 2013-14లో వేగవంతమైన పశుదాణా అభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద భారీ ఎత్తున పశుదాణా ఉత్పత్తి, పరిరక్షణ చేపట్టాలి.

లక్ష్యాలుః

- సంవత్సరమునకు పశుదాణా లభ్యతను పెంపొందించడానికి ఏకీకృత సాంకేతిక విజ్ఞానం, ప్రాసెస్సలు ద్వారా పశుదాణ ఉత్పత్తిని వేగవంతం చేయాలని కార్యక్రమం ఉద్దేశిస్తున్నది.

- దాణాను ముక్కలు ముక్కలుగా నరికే యంత్రాలను పెంపొందిచడం ద్వారా వ్యర్థాలను నివారించి, పశుదాణాను మెరుగ్గా వినియోగించవచ్చును.
- అభివృద్ధి, గడ్డుకాలంలో పాడిపశువులలో పాల దిగుబడిని, ఫలదీకరణను నిర్వహించడానికి అత్యంత నాణ్యతగల పశుగ్రాసానికి సరిపడ జీవ ద్రవ్యాన్ని ఉత్పత్తి చేసి సంరక్షించే సాధ్యాసాధ్యతలను నిర్ణయించడం

మర్మతులను చేపట్టి అదనపు విడి భాగాలను మార్చడానికి, సర్వీసు చార్జీలనుచెల్లించడానికి, యంత్రాంగం యొక్క సర్వీసింగ్కోసం కూడా చెల్లింపులను చేయడానికి, తగినన్ని నిధులు లభ్యంగా లేటనట్లయితే, వెంటనే స్పందినట్లయితే టీకాలు ఉత్పత్తిని దెబ్బతీస్తుంది.

- **సదుపాయాలు, పరికరాలను బాగా పనిచేసే పరిస్థితిలో ఉంచడానికి జిఎంపి ప్రమాణాన్ని నిర్దేశించి, చెల్లుబాటులో ఉండేటట్లు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అంతేకాక ఔషధ లైసెన్స్ జారి చేసే అధికారుల ప్రకారం ఇది తప్పనిసరి.**
- **డ్రగ్ కంట్రోలర్ జనరల్ అఫ్ ఇండియా సంస్థ డ్రగ్ లైసెన్సు పొందడం వల్ల, దాని నిబంధన ప్రకారం టీకాలన్నింటిని పరిక్షించడం కోసం ఇజ్జత్ నగర్ లోని ఐవిఆర్ఐ కి మూడు రకాల టీకాల బ్యాచ్ లలో పంపించడం తప్పనిసరి.**
- **రూ. 45.00 లక్షల మొత్తాన్ని ఆర్.కె.వి.వై. నుండి తీసుకోవడమవుతుంది.**

4.1:తెలంగాణ జిల్లాలు దాదాపు 175.50 లక్షల గొర్రెలు, మేకలను కలిగిఉండి, 2.50 లక్షలకు పైబడిన కుటుంబాలు గొర్రెలు, మేకల పెంపకం ద్వారా ప్రయోజనం పొందుతున్నాయి. మన రాష్ట్రంలో పెద్ద ఎత్తున గొర్రెలు, మేకల నిర్వహణను పాటించడమయ్యింది. గొర్రెల కాపరుల సంచార జీవన శైలిని అనుసరిస్తున్నారు. దాణా వనరుల కొరత వల్ల, పచ్చిక బయళ్ళను వెతుక్కుంటూ ఒక చోట నుండి మరోచోటికి వలస వెళ్ళడాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. నేల మీద గడ్డిన మోసే అలవాటు కారణంగా గొర్రెల నిర్వహణలో పరాన్న జీవుల బెడత ఒక సాధారణ సమస్యలలో ఒకటిగా ఉండి, పెరుగుదల తక్కువ కావడం, ఉత్పత్తి నష్టానికి దారితీస్తున్నది. నట్టలు సాధారణంగా పచ్చిక బయలు, పొదలపై గుడ్లను పెడతాయి. మేత విషయంలో వీటిని గొర్రెలు సులభంగా తింటాయి. అటువంటి పరాన్న జీవులు గొర్రెలలో జబ్బులను వ్యాప్తి చేస్తూ అధిక మరణాలకు కారణమవుతున్నాయి. ప్రాంతం, పరిస్థితులను బట్టి సంవత్సరంలో మూడుసార్లు సామూహిక గొర్రెల, మేకల నట్టల నివారణను చేపట్టడం జరుగుతున్నది. నట్టలు ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల చిన్న వయస్సులోనే గొర్రెపిల్లల మరణాలకు దారితీసి, గొర్రెల కాపరులకు తీవ్ర నష్టాలకు దారితీస్తున్నది.

- నట్టల బెడదను తగ్గించి, గొర్రెలు, మేకలలో ఉత్పత్తి స్థితిని పెంచడానికి ఆర్కెవివై క్రింద రెండు విడతల సామూహిక గొర్రెలు, మేకల నట్టల నివారణ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని

యోచించడమయ్యింది. గొర్రెలు, మేకలలో నట్టలను తగ్గించడానికి నెమటోడిస్, సెస్టోడిస్, ట్రిమటోడిస్‌లను వ్యతిరేకంగా నట్టల నివారణను చేపట్టడమయ్యింది.

- పరాన్న జీవుల సంఖ్య, ఉన్న నట్టల రకాలను తెలుసుకోవడానికి జిల్లాలలో యాధృచ్చక మల నమూన పరీక్షలను నిర్వహించడమైంది.
- గొర్రెలు, మేకలలో నట్టల నివారణకు నిర్థిష్ట ప్రదేశంలో ఉన్న ప్రత్యేకమైన పరాన్నజీవి ఆధారంగా మందులను జిల్లాస్థాయి సాంకేతిక కమిటీ ప్రతిపాదిస్తుంది.
- ప్రతిపాదిత మందులను ప్రభుత్వం ఆమోదించిన రేటు కాంట్రాక్ట్ ఆధారంగా జిల్లా యంత్రాంగం సేకరిస్తుంది.
- మందు డోసు రకాన్ని బట్టి పశువు ఒక్కొంటికి సరాసరి వ్యయం దాదాపు రూ. 1.50 అవుతుంది. జిల్లా వారి బడ్జెట్‌ను ప్రస్తుతమున్న గొర్రెలు, మేకల సంఖ్య ఆధారంగా కేటాయించడమవుతుంది. అందువల్ల ఈ ప్రాజెక్టును ఆమోదించనగును.

కార్యకలాపాలుః

ఆర్‌కేవివై నిధులతో రెండు విడతల సామూహిక గొర్రెల మేకల నట్టల నివారణ కార్యక్రమాలను చేపట్టానకి ప్రతిపాదించడమయ్యింది. వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి. ఔషధాలు మరియు మందుల సేకరణ నిమిత్తం కేటాయించిన

బడ్జెట్	:	రూ.363.29 లక్షలు
మొబంలిటీ చార్జీల నిమిత్తం కేటాయించిన బడ్జెట్	:	రూ.31.36లక్షలు
ప్రచారం మరియు విస్తరణ	:	రూ.2.24 లక్షలు
గొర్రెలు మరియు మేకల ఆరోగ్యకార్డులను ముద్రించడం	:	రూ.12,00 లక్షలు
మొత్తం	:	రూ. 408.89 లక్షలు

ఒక విడత సామూహిక గొర్రెలు,మేకల నట్టల నివారణకు
అవసరమైన మొత్తం బడ్జెట్ ః రూ. 408.89 లక్షలు
రెండు విడతల సామూహిక గొర్రెలు,మేకల నట్టలనివారణకు
అవసరమైన బడ్జెట్ : 817.78 లక్షలు

భౌతిక మరియు ఆర్థిక వ్యయం ః

వర్తింపయ్యే గొర్రెలు మరియు మేకల సంఖ్య ః 175.50 లక్షలు
రెండువిడతల సామూహిక గొర్రెల మరియు మేకల నట్టల

నివారణను నిర్వహించడమవుతుంది.

మొత్తం ఆర్థిక వ్యయం : రూ. 818.00 కోట్లు

ప్రభావం ః

- మందలోని ప్రతి గొర్రె మరియు మేకల యొక్క బరువు 1.0 నుండి 1.5 కిలోల మేరకు పెరగడం వల్ల మందలో వ్యాధిగ్రస్తత మరియు మరణాలు కూడా తగ్గడం వల్ల రైతులు లబ్ధిపొందుతున్నారు.
- గొర్రె పిల్లల సంఖ్య, వ్యాధులకు వ్యాధినిరోధక శక్తి పెరగడం
- సమూహంలో క్రిముల సంఖ్య తగ్గించడం ద్వారా పశుగ్రాస భూమి కలుషితాన్ని తగ్గించడం ప్రాంతంలోని ముఖ్యమైన పరాన్నజీవివల్ల కలిగేఉపద్రవాలపై అవగాహన.

4.2. గొర్రెలు మరియు మేకలకు ఆరోగ్య సంరక్షణకు మద్దతుః

వర్షాకాలంలో మరియు వర్షానంతర కాలంలో ఫుట్‌రాట్, బ్లూటంగ్, ఇతర వ్యాధులు వంటి వ్యాధులకు గొర్రెలు మరియు మేకలు ఆస్కారంగా ఉంటాయి. దానివల్ల భారీ మరణాలు, గొర్రెల వ్యాధిగ్రస్థతలో గొర్రెల కాపరులకు భారీ ఆర్థిక నష్టాలు కలుగజేస్తున్నాయి.

పశువైద్య సంస్థలు అందుబాటులోలేని సదరు గ్రామాలలో ఆరోగ్య శిబిరాలను నిర్వహించడం ద్వారా సీజనల్ వ్యాధులకు సరికాకుండా గొర్రెలకు ఆరోగ్య సంరక్షణను సమకూర్చేందుకోసం గొర్రెలు మరియు మేకల శిబిరాలను ఏర్పాటు చేయాలని యోచించడమయ్యింది.

ఆరోగ్య శిబిరాలను నిర్వహించడం ద్వారా ప్రతీ గ్రామంలో సుమారు 100-200 గొర్రెలు /మేకలను వర్తింపు చేయాలని యోచించడమయ్యింది.

పశువులకు చికిత్స చేసేటప్పుడు, షెడ్ల పరిశుభ్రత, పారిశుద్యం, మెరుగైన నిర్వహణ పద్ధతులు, అంటురోగాలు, వివిధ సీజనల్ వ్యాధులకు నివారణ చర్యలు మున్నగువంటి వాటిపై పశువుల కాపరులకు అవగాహణ కల్పించడానికి ప్రచారాన్ని కూడా చేపట్టడమయ్యింది. ప్రతీ శిబిరానికి, రూ. 3000/- విలువగలమందులను కేటాయించడమవుతుంది. పౌర సమాచార వ్యవస్థ, డాటా వంటి అవగాహన శిబిరాలు నిర్వహించడం వంటి వ్యూహరచనల కోసం రూ. 500/-లు కూడా కేటాయించడమవుతుంది. అందువల్ల, ప్రాజెక్టును ఆమోదించనగును.

గొర్రెలు, మేకల కోసం 2966 ఆరోగ్య శిబిరాలను నిర్వహించాలని యోచించడమయ్యింది.
ఆర్థిక : రూ. 104.00 లక్షలు

ఆశించిన ఫలితం :

- పశుకాపరుల కుటుంబాలకు నేరుగా లాభం చేకూరుతుంది.
- మాంసం ఉత్పత్తి పెరుగుదల
- గొర్రెల, మేకల సంతతి అధికంగా ఉత్పత్తి అవుతుంది
- గొర్రెపిల్లల మరణాలు నియంత్రించడమవుతుంది
- గొర్రెపిల్లల పుట్టినప్పుడు బరువు మెరుగవుతుంది.
- పశుకాపరులకు అదనపు ఆదాయం
- ఉత్పత్తి నష్టాలు తగ్గించడమవుతుంది.

5.: పశుగ్రాస అభివృద్ధి కార్యక్రమం (ఎఫ్.డి.పి.)

గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థలో పశువులు పెంపకం మూలధారంగా ఉంది. రాష్ట్రంలో ఇది స్థూల రాష్ట్ర అంతర్గత ఉత్పత్తి (జి.ఎస్.డి.పి.) 6.75 శాతం రేవెన్యును సమకూరుస్తున్నది. చిన్న సన్నకారు రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు పశుగణ పెంపకపై ఆధారపడుతారు. మారుతున్న సామాజిక వాతావరణపరిస్థితులవల్ల, పశు గణ పెంపకం మరింత గణనీయమైన జీవనధారాన్ని అనుబంధ ఆదాయాన్ని సమకూరుస్తున్నందున సాంప్రదాయ వ్యవసాయం నుండి పశుగణ పెంపకం వైపుకు రైతులు మారుతున్నారు.

పాడి పరిశ్రమను వృది చేయడానికి దానా పశు గ్రాస లభ్యత ప్రధాన అవరోధంగా ఉంది. వివిధ ఆహార పంటల అవశేషాలు నుండి ఎక్కువగాను, పశుగ్రాస పంటల నుండి పరిమితంగాను తరిగిపోతున్న పశుగ్రాస మేత భూముల నుండి పశుగ్రాస అవసరాలు తీర్చడమవుతున్నది.ఆహార పంటల సాగు క్రమంగా తగ్గడం వల్ల తక్కువ పంట అవశేషా ఉత్పత్తితో, ముతక పంటల అవశేషాల వృద్ధా పశుగ్రాసం తక్కువగా లభ్యంగా ఉండటానికి కొన్ని కారణాలుగా ఉన్నాయి. తక్కువ పోషకాలు గల ముతక పంటల దానాలను తినడం వల్ల, పశుగ్రాస ప్రాధాన ఉత్పత్తి, పునరుత్పత్తి సమస్యలతో భాదపడుతూ పశుగణ రైతులకు ఆర్థిక నష్టాలను చేకురుస్తూన్నాయి.

రాష్ట్రము తరచు వరదలకు తుఫానులను ఎక్కువ కరువుకు గురై పశువులకు తీవ్ర పశుగ్రాస కోరుతకు కారణమవుతున్నది. సాధారణంగా, ప్రతి సంవత్సరం దాదాపు 20.00 ఎల్.ఏం.టీ.ల పశుగ్రాస కొరతను రాష్ట్రము ఎదురుకొంటుంది.

జాతీయ పశుగణ మిషన్ -

కేంద్ర ప్రభుత్వపు 7 వకేంద్ర ప్రతిపాదిక, 7 కేంద్రరంగ పథకాలను ఏకం చేస్తూ, సవరిస్తూ జాతీయ పశుగణ మిషన్ (ఎన్ఎల్ఎమ్) ను ప్రారంభించడం జరిగింది. పశుగణ ఉత్పత్తి వ్యవస్థలలో నాణ్యతాపరంగా. పరిమాణ పరంగా మెరుగుదల అన్ని స్టేక్ పంక్చర్లసామర్థ్య నిర్మాణం జరిగేలా అవసరమైన అన్ని కార్యకలాపాలను వర్తింప చేయడానికి ఈ మిసన్‌ను రూపొందించడమయ్యింది. శాఖ ద్వారా ఇతర కేంద్ర ప్రతిపాదన పథకాల క్రింద విధులను సమకూర్చని అట్టి చొరవల షరతులకు లోబడి పశుగణ ఉత్పత్తి, సహకార ప్రాజెక్టుల మెరుగుదల, అందుకు అవసరమైన చొరవలన్నిటినీ మిషన్ ద్వారా వర్తింప చేయడమవుతుంది.మిషన్ అమలుకు ఎన్ఎల్ఎంకు మూడు అంచెల నిర్వహణ, అమలు, పర్యవేక్షణ వ్యవస్థ ఉన్నది.

కేంద్రస్థాయి	సాధారణ మండలి కార్యనిర్వాహక కమిటీ మిషన్ డైరెక్టరేటు
రాష్ట్రస్థాయి	రాష్ట్రస్థాయి కార్యనిర్వాహక కమిటీ రాష్ట్రస్థాయిసమగణమిషన్
జిల్లాస్థాయి	జిల్లా పశుగణ మిషన్ కమిటీ

ఎన్ఎల్ఎం ఉప మిషన్లుః

పశుగణ అభివృద్ధి	పశుదాణా,గ్రాసంఅభివృద్ధి	నైపుణ్యఅభివృద్ధి, సాంకేతికవిజ్ఞాన తరలింపు, విస్తరణ
1. ఔత్సాహిక పారిశ్రామిక రంగం అభివృద్ధి ఉపాధి కల్పన (ఇడిఇడి) 2. ఆధునీకీకరణ సంతానోత్పత్తి మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి 3. ఉత్పాదకతను పెంపొందించే నిమిత్తం ప్రమేయాలు 4. రిస్క్ మేనేస్‌మెంట్, బీమా 5. పశుగణ రకాల పరిరక్షణ 6. చిన్నతరహా పశుగణ జాతుల అభివృద్ధి 7.మరణించిన పశువుల వినియోగం 8. గ్రామీణ కబేళగృహాల ఏర్పాటు	1. అటవేతర బంజర భూములు/ రెంజ్ భూములు/పచ్చిక గల భూములు/పంటలు పండని భూముల నుండి పశుదాణా ఉత్పత్తి 2. అటవీ భూమినుండి పశుదాణా ఉత్పత్తి 3. ముడి విత్తనాల సాగు, ద్వంద్వ ప్రయోజనకర పంటలు 4. పశుదాణా విత్తన ఉత్పత్తి సేకరణ, పంపిణీ 5. కోత అనంతర సాంకేతిక విజ్ఞానాల ద్వారా పశుదా ణా పరిరక్షణ 6. ప్రాంతీయ పశుదాణా కేంద్రాలు 7.పరిశోదనను పటిష్టపరచడం 8. శిక్షణ, మానవ వనరుల	1. పశుగణ విస్తరణ కోసం ఇఇసి మద్దతు 2. శిక్షణ, సామర్థ్య నిర్మాణం 3. పశుగణ రైతుల బృందాలు/పెంపకందార్ల సంఘాలు 4. పశుగణ మేళ / షోని నిర్వహించడం 5. ప్రాంతీయ పశుగణ ఫెయిర్ 6. రైతుల క్షేత్రీయ పాఠశాలల నిర్వహణ 7. పశుగణ విస్తరణకు తోడ్పడేవారి కోసం అవగాహన సందర్శన 9. రైతులకు అవగాహన సందర్శన 10. పశుగణ విస్తరణ సిబ్బంది అంశం

	అభివృద్ధి 9.సంస్థాగతంగా పటిష్టపరచడం, మద్దతు	

క్రమ సంఖ్య	కార్యక్రమం	కేంద్ర ప్రభుత్వం	రాష్ట్ర ప్రభుత్వం	లబ్దిదారుడి వాటా	మొత్తం
1	ఓపెన్ న్యూక్లియస్ ప్రత్యుత్పతి ద్వార మహబూబ్ నగర్ మేకలలో జన్యుపరమైన అభివృద్ధి (60:40)	29.04	19.36	..	48.40
2	పశువుల భీమా పథకము (50:30:20)	200.00	120.00	80.00	400.00
3	పెరటి కోళ్ళ పెంపకము (60:40)	323.40	215.61	_	539.01
4	నైపుణ్య అభివృద్ధి సాంకేతిక విజ్ఞాన బదిలి విస్తరణ	50.40	33.60	_	84.00
		602.84	388.57	80.00	1071.41

1.ఓపెన్ న్యూక్లియస్ ప్రత్యుత్పతి ద్వార మహబూబ్ నగర్ మేకలలో జన్యుపరమైన

ఈ కార్యక్రమము వెటరినరి యూనివర్సిటి అమలు చేయుచున్నది.

2.ఈ కార్యక్రమములో ప్రతి లబ్దిదారునికి 4 వారాల వయస్సు గల 45 పెరటికోళ్ళు ఇవ్వబడును

- 14370 లబ్దిదారులకు పెరటికోళ్ళు పంచబడును
- ప్రతి లబ్దిదారునకు రుపాయలలో 1500 కి ఇవ్వబడును. ప్రభుత్వ రాయితి ప్రతి కోడి పిల్లపై రుపాయలలో 50 ఆపై ఖర్చు లబ్దిదారుడు భరించవలెను.
- మొత్తము రుపాయలలో 3750 ప్రతి లబ్దిదారుకు ఇవ్వబడును

3. పశువుల భీమా సౌకర్యము:

ఈ కార్యక్రమము కింద 20000 పశువులకు భీమా సౌకర్యము కల్పించబడును. ఈ కార్యక్రమము తెలంగాణ పశుగణాభివృద్ధి సంస్థ అమలుచేయుచున్నది.

4.నైపుణ్య అభివృద్ధి, సాంకేతిక విజ్ఞాన బదిలీ విస్తరణః

రైతులకు శిక్షణ, విస్తరణ పనులు విజ్ఞాన ప్రసరణలో కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. తెలంగాణాతో అక్షరాస్యత రేటు 66.46 శాతం, కనుక గ్రామీణ రైతులు, ఔత్సాహిక పారిశ్రామిక వేత్తలకు మెరుగైన ఆధునిక విస్తరణ పద్ధతుల ద్వారా అవగాహనను కల్పించవచ్చును.

పై నేపధ్యం దృష్ట్యా, తెలంగాణా రాష్ట్రానికి 2014-15 జాతీయ పశుగణ మిషన్ నైపుణ్యఅభివృద్ధి, సాంకేతిక విజ్ఞాన బదిలీ విస్తరణ ఉపమిషన్ క్రింద ఈ క్రింది అంశాలను ప్రతిపాదించడమయ్యింది.

- పశుగణ పెంపకంపై విస్తృతమైన సాహిత్యాన్ని రూపొందించడం
- పశుగణ రైతుల బృందం సామర్ధ్య నిర్మాణం
- రాష్ట్రస్థాయిలో పశుగణ మేళాలు
- జిల్లాస్థాయిలో పశుగణ మేళాలు
- రైతుల శిక్షణ, సామర్ధ్య నిర్మాణం
- పశుగణ విస్తరణకోసం సిబ్బంది అంశం

రాష్ట్రస్థాయిలోః

క్రియాశీలక పాడిరైతుల సంఖ్య, గొర్రెలు,మేకల అభివృద్ధి సహకార సమాఖ్య, పశుగణ రైతుల జిల్లా సంఘ సభ్యులు, పశుగణ పెంపకందార్ల సంఖ్యలు మున్నగువంటి రాష్ట్రస్థాయి సమాఖ్య సభ్యులకు రాష్ట్రస్థాయి అంశాలలో పశుగణ విషయాలపై శిక్షణ, సామర్ధ్య నిర్మాణాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్ర పశుసంవర్ధక శిక్షణ కేంద్రం నిర్వహిస్తుంది.

పాడి, గొర్రెల మేకల పౌల్ట్రీ వంటి వివిధ గ్రూపులకు 30 సభ్యుల బ్యాచ్‌సైజులో 10 బ్యాచ్‌లు

సమయం : రెండు రోజులు

బ్యాచ్ ఒక్కొంటికి శిక్షణ వ్యయాలు

1	రూ. 100/- చొప్పున 30 మంది రైతులకు రవాణా చార్జీలు	రూ.3000
2	ఒకరోజులో 2సార్లు భోజనం రూ.200/-, అల్పాహార చార్జీలు	రూ.6000
3	సమాచార సాహిత్యం, డాక్యుమెంటేషన్	రూ.1000
4	పశుగణ కార్యకలాపాలపై క్షేత్ర ప్రదరశన నిమిత్తం చార్జీలు	రూ.1000
5	ఇద్దరు సభ్యుల కోసం రూ.500/-చొప్పున నిపుణులకు గౌరవ వేతనం	రూ.1000
6	క్షేత్ర సందర్శన కోసం మధ్యాహ్న భోజనంతో రవాణా చార్జీలు	రూ.8000
	మొత్తం	రూ.20000

రూ.20,000/- చొప్పున 19 బృందాల ఏర్పాటుకు 20,000/-

(ఎ బి) పైకం రూ. 20,00,000/-

ఆశించిన ఫలితాలు: లాభసాటియైన / స్థిరమైన పశుగణ పెంపకం కోసం సంబందిత పశుగణ పెంపకం కోసం సంబంధిత పశుగణ కార్యకలాపం / సరుకుతో 3000 మంది (ప్రతి బృందంలో 30 మంది రైతుల చొప్పున 100 బృందాలు) క్రియాశీలక రైతులకు శిక్షణను ఇవ్వడమవుతుంది. క్షేత్ర స్థాయిలో విస్తరణ కార్యకలాపాలలో వివిధ బృందాలకు చెందిన అట్టి రైతులు విస్తరణ ఏజెంట్లు /రిసోర్స్ పర్సన్స్‌గా ఉపయోగపడుతుంది.

రాష్ట్రస్థాయిలో పశుగణ మేళః

ఈ క్రింది అవకాశాలతో ఒకేసారి భారీ సంఖ్యలో రైతులకు, ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకు, చెక్‌హోల్డర్లకు, శాస్త్రవేత్తలకు, వెటర్నరీయన్లకు, పారిశ్రామికవేత్తలకు ఒక మంచి వేదికగా పశుగణ మేళాలు తోడ్పడతాయి.

- మెరుగైన నిర్వహణ పద్దతులతో పశుగణ పెంపకంలో, శాస్త్రీయ విజ్ఞానాన్ని ప్రసారాన్ని పంచుకోవడం,
- సాంకేతిక విజ్ఞాన బదిలీ, అనుచరణ

- మెరుగైన జాతులపై అవగాహన
- కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వ పథకాలు, కార్యకలాపాలపై సమాచారాన్ని పొందడం
- ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని తగ్గించడానికి యంత్రీకరణ గురించి తెలుసుకోవడం
- మెరుగైన నిర్వహణ గల పశుగణ జాతులు, మెరుగైన పశుదాణా రకాలను తెలుసుకోవడం.

సహకార రైతులు / నిపుణులతో విషయాలను పంచుకోవడం

లక్ష్యం :

- సాంకేతిక సమావేశాల ద్వారా పశుగణ పెంపకం, మెరుగైన నిర్వహణ పద్ధతులు గురించి సమాచారాన్ని ప్రసారం చేయడం, పంచుకోవడం
- మెరుగైనఅనుసరణకు సాంకేతిక విజ్ఞాన బదిలీ
- మెరుగైనరకాలపై అవగాహనను కల్పించడం
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకాలు, కార్యకలాపాలపై సమాచారాన్ని పొందడం
- ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని తగ్గించడానికి యంత్రీకరణ గురించిన అవగాహన
- మెరుగైన నిర్వహణగల పశుగణ రకాలు, మెరుగైన పశుదాణా రకాల గురించిన అవగాహన
- సహకార రైతులు / నిపుణలతో విషయాలను పంచుకోవడం
- నూతన విజయాలను / విజయ గాథలను ప్రదర్శించడానికి జిల్లాలనుండి రైతులను ఆహ్వానించడం, పాడిపశువుల పశుదాణా రకాలు, ఇతర క్షేత్ర సాధనాలపై లైవ్ స్పెసిమెన్‌ను ప్రదర్శించడం
- వారు సాధించిన విజయాలు / ఉత్తమ పద్దతులను ప్రదర్శించడానికి వివిధ సంస్థలు / ఫర్మ్‌ల పశుగణ రంగాన్ని ఆహ్వానించడం

కార్య కలాపం :

- తొమ్మిది జిల్లాలలో ప్రతి జిల్లానుండి దాదాపు 500 మంది రైతులను ఆహ్వానించి మూడు రోజుల రాష్ట్రస్థాయి పశుగణమేళాను ఏర్పాటు చేయడమయ్యింది.
- జిల్లాలలోని క్రియాశీలక రైతులను జిల్లాలలోనే చైతన్యపరచడమవుతుంది.
- పశుగణ మేళాలకు సమర్థ ఏర్పాటు నిమిత్తం శాఖాపరమైన అధికారులు, ఇతర సంబంధిత శాఖాధికారులతో రాష్ట్రస్థాయిలో నిర్వహణ కమిటీలను ఏర్పాటు చేయాలి.

- పాడిపరిశ్రమ, గొర్రెల పెంపకం, పెరటి కోళ్ళ పెంపకంపై సాంకేతిక సెమినార్‌ను నిర్వహించి, అవగాహనలో భాగంగా ఎస్‌ఎంఎస్‌తో పరస్పర సమావేశాలు నిర్వహించడమవుతుంది.
- గుర్తింపు కోసం అవసరమైన చర్యలు చేపట్టి ముందస్తుగా సదరు అంశంలోని నిపుణలను ఆహ్వానించడం
- పశుగణ పెంపకానికి సంబంధించి బుక్‌లెట్‌లు, కరపత్రాలను రైతులకు పంపిణీ చేయడమవుతుంది.

రైతులను ప్రోత్సహించడానికి శ్రేష్ఠమైన పాడిపశువులకు, అభ్యుదయ పాడి పరిశ్రమ, కోళ్ళ పరిశ్రమ, గొర్రెల పెంపకందార్లకు బహుమతులను సమకూర్చడమవుతుంది.

ప్రతి పశుగణ మేళాకు అవసరమైన అంచనా మొత్తం

వరుస సంఖ్య	కార్యకలాపం	మొత్తం(రూ.)
1	పశుగణ ప్రదర్శనకు శ్రేష్ఠమైన పశువులు మరియు ఇతర పశువుల రవాణా ఖర్చులు	75,000
2	డయాస్, పశుగణ ప్రదర్శనకోసం స్టాళ్ళు, స్టేక్ హోల్డరు సంస్థలు, శాఖల సమాచార ప్రదర్శన ఏర్పాట్లు	50,000
3	దాణా, పశుగ్రాసం, నీటి సదుపాయాల ఏర్పాట్లు	50,000
4	పాల దిగుబడి పోటీలు, దూడల ర్యాలీ నిర్వహణ ఏర్పాటు	35,000
5	పశుగణ జాతుల అవార్డులు	25,000
6	లైటింగు మరియు పౌరసమాచార వ్యవస్థ	25,000
7	పాల దిగుబడి పోటీల జడ్జీలకు గౌరవ వేతనం	2,500
8	ప్రదర్శన ఖర్చులు నిమిత్తం	7,500
9	సాంకేతిక సదస్సు కోసం	20,000
10	ఇతర అనుషంగిక ఖర్చులు	10,000
	మొత్తం	3,00,000

రాష్ట్రపశుగణ మేళాను 2015 ఫిబ్రవరి చివరినాటికి నిర్వహించడమవుతుందియూనిట్ వ్యయం మరియు సబ్సిడీ

యూనిట్ల వ్యయం, సబ్సిడీః

అంశం	యూనిట్ వ్యయం	కేంద్రం వాటా(75శాతం)	రాష్ట్రవాటా (25 శాతం)
పశుగణమేళా(రాష్ట్రస్థాయి)	రూ.3.00 లక్షలు	రూ.2.25లక్షలు	రూ.0.25 లక్షలు

ఆశించిన ఫలితం ః

- అత్యధిక సామర్థ్యంగల శ్రేష్టమైన పశుగణ జాతులను ప్రదర్శించడం
- లాభదాయక పశుగణ పెంపకంపై వారిని చైతన్య పరచడం
- ఉత్పత్తి వ్యయం తగ్గించడానికి పశుగణ రంగ యాంత్రీకరణను విశదీకరించడం
- శాస్త్రీయ నిర్వహణ పద్ధతులపై సమాచారాన్ని పరిజ్ఞానాన్ని సముపార్జించడంలో సహాయపడడం
- ఆధునిక సాంకేతిక మార్పులపై అవగాహన కల్పించడం, మెరుగైన పశుగణ పెంపకాన్ని అనుసరించే విధంగా చైతన్యపచడం
- పశుగణ రైతుల లబ్ధికోసం రూపొందిన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకాలపై అవగాహన కల్పించడం

జిల్లాస్థాయి పశుగణ మేళాః

- పశుగణమేళా, ఒకేసారి ఆధిక సంఖ్యలో రైతులకు, స్టేక్ హోల్డర్లకు, శాస్త్రవేత్తలకు, పశువైద్యులకు, పారిశ్రామికవేత్తలకు అవకాశాలను మంచి వేదికను సమకూరుస్తుంది.
- పశుగణ పెంపకాన్ని మెరుగైన నిర్వహణ పద్ధతుల శాస్త్రీయ పరిజ్ఞానాన్ని పంచుకోవడం, ప్రచారం చేయడం
- సాంకేతిక, అనుసరణకు బదిలీ చేయడం
- మేలిరకం జాతులపై అవగాహన కల్పించడం
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకాలు, కార్యకలాపాలపై సమాచారాన్ని సముపార్జించినది
- ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని తగ్గించేందుకు యాంత్రీకరణను విశదీకరించడం
- అత్యధిక సామర్థ్యంగల పశుగణ జాతులు, మెరుగైన పశుగ్రాస రకాలను ప్రదర్శించడం
- సాటి రైతులు / నిపుణలతో అభిప్రాయాలను పంచుకోవడం.

లక్ష్యం ః

- చిన్న, సన్నకారు రైతులకు, వ్యవసాయ కూలీలకు పశుగణ పెంపకం అధిక ఆదాయ కల్పన కార్యకాలపం. తెలంగాణా రాష్ట్రంలో 9 జిల్లాలలో పశుగణ మేళాలను, ఏర్పాటుచేయడం సదరు రైతులకు లాభదాయక పశుగణ పెంపకంపై శాస్త్రీయ పద్ధతులపైనసమాచారాన్ని సేకరించడం, ఆధునిక సాంకేతికతను అనుసరించే విషయాలలో ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

వ్యూహం ః

- పశుగణ రంగం క్రింద స్టేక్ హోల్డర్లు, సంస్థలన్నింటిని 9 జిల్లాస్థాయి పశుగణ మేళాలను ప్రతి జిల్లాకు ఒకటి చొప్పున నిర్వహించడమవుతుంది.
- మేళాను 2 రోజులు నిర్వహించడమవుతుంది
- స్టేక్ హోల్డర్లందరిని భాగస్వామేలను చేయాడానికి జిల్లాలలో నిర్ణీత పశుగణ మేళాలకు 30-45 రోజుల ముందు నుండి విస్తృతమైనప్రచారాన్ని కల్పించడం

కార్యకలాపాలుః

- శ్రేష్టమైన పశుగణ జాతులను, పాడిపశువులు, గొర్రెలు, మేకలు మరియు ఇతర జాతులు) కోళ్ళను ప్రదర్శించడం
- పాలదిగుబడి పోటీలు
- దూడల ర్యాలీలు
- వివిధ స్టేక్హోల్డర్ల వ్యవస్థలు, సంస్థలు,, శాఖల గురించి సమాచారాన్ని ప్రదర్శించే స్టాళ్ళను ఏర్పాటు చేయడం
- పద్ధతుల ప్యాకేజీలో మెరుగైన పశుగ్రాస రకాల ప్రదర్శన
- పచ్చగడ్డి మరియు గడ్డి కట్టలు కట్టం, పశుగ్రాసాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చేయడం, పశుగణ రేషన్ సమానికరించడం, ఆజోళ్ళ ఉత్పత్తి మున్నగువాటిపై విధాన ప్రదర్శన
- పశుగణ పెంపకానికి ఉపయోగపడే యంత్ర సామాగ్రి ప్రదర్శన
- సాంకేతిక సదస్సు.

ప్రతి పశుగణ మేళాకు అవసరమైన అంచనా మొత్తం

వరుస సంఖ్య	కార్యకలాపం	మొత్తం(రూ.)
1	పశుగణ ప్రదర్శనకు శ్రేష్టమైన పశువులు మరియు ఇతర పశువుల రవాణా ఖర్చులు	40,000

2	డయాస్, పశుగణ ప్రదర్శనకోసం స్టాళ్ళు, స్టేక్ హోల్డరు సంస్థలు, శాఖల సమాచార ప్రదర్శన ఏర్పాట్లు	50,000
3	దాణా, పశుగ్రాసం, నీటి సదుపాయాల ఏర్పాట్లు	30,000
4	పాల దిగుబడి పోటీలు, దూడల ర్యాలీన నిర్వహణ ఏర్పాటు	25,000
5	పశుగణ జాతుల అవార్డులు	15,000
6	లైటింగు మరియు పౌరసమాచార వ్యవస్థ	15,000
7	పాల దిగుబడి పోటీల జడ్జీలకు గౌరవ వేతనం	2,500
8	ప్రదర్శన ఖర్చులు నిమిత్తం	7,500
9	సాంకేతిక సదస్సు కోసం	10,000
10	ఇతర అనుషంగిక ఖర్చులు	5,000
	మొత్తం	2,00,000

- రాష్ట్రపశుగణ మేళాను 2015 ఫిబ్రవరి చివరినాటికి నిర్వహించడమవుతుంది యూనిట్ వ్యయం మరియు సబ్సిడీ

యూనిట్ల వ్యయం, సబ్సిడీః

అంశం	యూనిట్ వ్యయం	కేంద్రం వాటా(75శాతం)	రాష్ట్రవాటా (25 శాతం)
పశుగణమేళా(రాష్ట్రస్థాయి)	రూ.2.00 లక్షలు	రూ.1.50లక్షలు	రూ.0.50 లక్షలు

భౌతిక, ఆర్థిక వ్యయాలు

(భౌతిక -సంఖ్యలో, ఆర్థిక -లక్షలలో)

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	భౌతిక యూనిట్‌లు	మొత్తం వ్యయం	కేంద్రంవాటా (75శాతం)	రాష్ట్రంవాటా (25 శాతం)
1	అదిలాబాద్	1	2.00	1.50	0.50
2	కరీంనగర్	1	2.00	1.50	0.50

3	వరంగల్	1	2.00	1.50	0.50
4	ఖమ్మం	1	2.00	1.50	0.50
5	నిజామాబాద్	1	2.00	1.50	0.50
6	మెదక్	1	2.00	1.50	0.50
7	మహబూబ్‌నగర్	1	2.00	1.50	0.50
8	నల్గొండ	1	2.00	1.50	0.50
9	రంగారెడ్డి	1	2.00	1.50	1.00
	మొత్తం	1	**18.00**	**13.50**	**4.50**

ఫలితం :

- రాష్ట్రాలలో పశుగణ మేళాలను నిర్వహించడం ద్వారా పెద్ద సంఖ్యలో పశుగణ రైతులు పాల్గొనేలా లేక అధిక సామర్ధ్యం శ్రేష్ఠమైన పశుగణ జాతులను ప్రదర్శించి లాభసాటిగ పశుగణ పెంపకంపై వారిని చైతన్య పరిచే వీలు కల్పిస్తుంది.
- ఉత్పత్తి వ్యయం తగ్గించడానికి పశుగణ రంగ యాంత్రీకరణను విశదీకరించడం
- శాస్త్రీయ నిర్వహణ పద్దతులపై సమాచారాన్ని పరిజ్ఞానాన్ని సముపార్జించడంలో సహాయపడడం
- ఆధునిక సాంకేతిక మార్పులపై అవగాహన కల్పించడం, మెరుగైన పశుగణ పెంపకాన్ని అనుసరించే విధంగా చైతన్యపచడం
- పశుగణ రైతుల లబ్ధికోసం రూపొందిన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకాలపై అవగాహన కల్పించడం.

<u>రైతులకు శిక్షణ, సామర్ధ్య నిర్మాణం :</u>

- దేశంలో తెలంగాణా రాష్ట్రం పాడి ఉత్పత్తిలో 13వ, మాంసం ఉత్పత్తిలో 15వఉత్పత్తిలో` 3 వ స్థానంలో ఉంది. ఆదాయాన్ని ఆర్జించడం కోసం, ఇతరులకు ఉపాధి కల్పించేందుకోసం పూర్తికాలిక కార్యకలాపంగా పశుగణ, పెంపకాన్ని చేపట్టేందుకు అనేక మంది ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలు, రైతుసంఘాలు ఆసక్తి చూపిస్తున్నారు. వారి అనుభవాన్ని తాజాపర్చడం కోసం రక్షణ, ప్రదర్శనసందర్శనల ద్వారా సదరు రైతుల నైపుణ్య స్థాయిని పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది.
- పశుసంవర్దక శాఖకు మూడు అంచెల శిక్షణా స్వరూపాలు ఉన్నాయి. అందులో తెలంగాణా రాష్ట్ర పశుగణ అభివృద్ధి, నిర్వహణ సంస్థ(టిఎస్ఎంఐఎల్డి) విషయాంశ నిపుణులకు శిక్షణ ఇస్తుంది. ప్రాంతీయ పశుసంవర్ధక శిక్షణ కేంద్రాలు (ఆర్ఎహెచ్‌టిసి) జిల్లా పశు సంవర్ధక శిక్షణ కేంద్రాలు (డిఎహెచ్‌టిసిలు) రైతుల కోసం శిక్షణ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తాయి. రైతులకు

శిక్షణ పంజాబ్, హర్యానా, గుజరాత్ రాష్ట్రాలు వంటి ఇతర రాష్ట్రాలకు ప్రదర్శన సందర్శనలు నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించడమయ్యింది.

లక్ష్యం ః

- పాడి పరిశ్రమ, కోళ్ల పరిశ్రమ, గొర్రెలుమరియు మేకల నిర్వహణపై రైతులకు పరిజ్ఞానాన్ని విస్తరింపచేయడం

కార్యకలాపం ః

- ఆర్ఏహెచ్‌టిసిలు/ డిఏహెచ్‌టిసిలలో రైతులకోసం ఒకరోజు శిక్షణా కార్యక్రమాలను నిర్వహించాలని, ఆ తర్వాత పంజాబ్, హర్యానా, గుజరాత్ రాష్ట్రాలు వంటి ఇతర రాష్ట్రాలలో ప్రదర్శన సందర్శనలను నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించడమయ్యింది.
- ఈ క్రింది విషయాలపై శిక్షణ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడమవుతుంది.
- ఎ. పాడి పరిశ్రమ నిర్వహణః పాడి పశువుల జాతులు. మంచి నాణ్యతగల పాడిపశువుల ఎంపిక, సాధారణ పశుగణ వ్యాధులు, శాస్త్రీయ పోషణ,. పశుగణ పెంపక యంత్రీకరణ, పశుగణ ఉత్పత్తులకు విలువను పెంచడం
- బి. గొర్రెలు మరియు మేకల నిర్వహణః జాతులు, సంతానోత్పత్తి, సాధారణ వ్యాధులు, పోషణ నిర్వహణ మున్నగువంటివి
- సి. కోళ్ళ పరిశ్రమ నిర్వహణః పోషణ, నీరు అందించడం, వ్యాధుల నిర్వహణ మున్నగువంటివి.
- శిక్షణా కార్యక్రమం నిర్వహణ వసతిఏర్పాట్లు, పుస్తకాలు/ శిక్షణ సామాగ్రి, బయటి రాష్ట్రాలకు ప్రదర్శన సందర్శనల ఖర్చులకోసం ప్రతి రైతుకు రూ.5000/-మొత్తాన్ని కేటాయించడమవుతుంది.
- ప్రతి జిల్లాకు 50 మంది రైతులకు, టిఎస్ఎల్‌డిఏలో శిక్షణ రైతులలో సహా సుమారు 500మంది రైతులకు శిక్షణ ఇవ్వాలని యోచించడమయ్యింది.
- ఉత్తమ / వ్యవస్థీకృత పాడి పరిశ్రమ, గొర్రెల పెంపక క్షేత్రాలు, కోళ్ళ పరిశ్రమలకు ప్రదర్శన సందర్శనలను నిర్వహించడమవుతుంది.
- మూడు రోజుల ఏకరూప సర్వ ప్రణాళికను రూపొందించి శిక్షణ కేంద్రాన్నింటికి పంపించడమవుతుంది. ప్రతి జిల్లా నుండి ఎస్ఎంఎస్‌లను ఎంపిక చేయడమవుతుంది.

భౌతిక మరియు ఆర్థిక వ్యయం ః

- శిక్షణ అందించాల్సిన రైతుల సంఖ్యఫ 500 (జిల్లా స్థాయిలో 450, రాష్ట్రస్థాయిలో 50

యూనిట్ వ్యయం : రూ. 5000/-
మొత్తం ఆర్ధిక వ్యయం : రూ. 25.00 లక్షలు

భౌతిక, ఆర్ధిక వ్యయాలు

(భౌతిక -సంఖ్యలో, ఆర్ధిక -లక్షలలో)

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	భౌతిక యూనిట్లు	మొత్తం వ్యయం	కేంద్రంవాటా (100శాతం)
1	అదిలాబాద్	50	2.50	2.50
2	కరీంనగర్	50	2.50	2.50
3	వరంగల్	50	2.50	2.50
4	ఖమ్మం	50	2.50	2.50
5	నిజామాబాద్	50	2.50	2.50
6	మెదక్	50	2.50	2.50
7	మహబూబ్‌నగర్	50	2.50	2.50
8	నల్గొండ	50	2.50	2.50
9	రంగారెడ్డి	50	2.50	2.50
10	ప్రధాన కార్యాలయం	50	2.50	2.50
	మొత్తం	**500**	**25.00**	**25.00**

ఆశించిన ఫలితం :

- ఉత్పత్తి నష్టాలను తగ్గించడమవుతుంది
- ఆధునిక శాస్త్రీయ నిర్వహణ పద్దతులను అనుసరించడమవుతుంది

రాష్ట్రస్థాయిలో:

క్రియాశీలక పాడిరైతుల సంఖ్య, గొర్రెలు,మేకల అభివృద్ధి సహకార సమాఖ్య, పశుగణ రైతుల జిల్లా సంఘ సభ్యులు, పశుగణ పెంపకందార్ల సంఖ్యలు మున్నగువంటి రాష్ట్రస్థాయి సమాఖ్య సభ్యులకు రాష్ట్రస్థాయి అంశాలలో పశుగణ విషయాలపై శిక్షణ, సామర్ధ్య నిర్మాణాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్ర పశుసంవర్ధక శిక్షణ కేంద్రం నిర్వహిస్తుంది.

పాడి, గొర్రెల మేకల పౌల్ట్రీ వంటి వివిధ గ్రూపులకు 30 సభ్యుల బ్యాచ్‌సైజులో 10 బ్యాచ్‌లు

సమయం : రెండు రోజులు

బ్యాచ్ ఒక్కొంటికి శిక్షణ వ్యయాలు

1	రూ. 100/- చొప్పున 30 మంది రైతులకు రవాణా చార్జీలు	రూ.3000
2	ఒకరోజులో 2సార్లు భోజనం రూ.200/-, అల్పాహార చార్జీలు	రూ.6000
3	సమాచార సాహిత్యం, డాక్యుమెంటేషన్	రూ.1000
4	పశుగణ కార్యకలాపాలపై క్షేత్ర ప్రదరశన నిమిత్తం చార్జీలు	రూ.1000
5	ఇద్దరు సభ్యుల కోసం రూ.500/-చొప్పున నిపుణులకు గౌరవ వేతనం	రూ.1000
6	క్షేత్ర సందర్శన కోసం మధ్యాహ్న భోజనంతో రవాణా చార్జీలు	రూ.8000
	మొత్తం	రూ.20000

రూ.20,000/- చొప్పున 19 బృందాల ఏర్పాటుకు 20,000/-

(ఎ బి) పైకం రూ. 20,00,000/-

ఆశించిన ఫలితాలు: లాభసాటియైన / స్థిరమైన పశుగణ పెంపకం కోసం సంబందిత పశుగణ పెంపకం కోసం సంబంధిత పశుగణ కార్యకలాపం / సరుకుతో 3000 మంది (ప్రతి బృందంలో 30 మంది రైతుల చొప్పున 100 బృందాలు) క్రియాశీలక రైతులకు శిక్షణను ఇవ్వడమవుతుంది. క్షేత్ర స్థాయిలో విస్తరణ కార్యకలాపాలలో వివిధ బృందాలకు చెందిన అట్టి రైతులు విస్తరణ ఏజెంట్లు /రిసోర్స్ పర్సన్‌స్‌గా ఉపయోగపడుతుంది.

సి. రాష్ట్రస్థాయిలో పశుగణ మేళ:

ఈ క్రింది అవకాశాలతో ఒకేసారి భారీ సంఖ్యలో రైతులకు, ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకు, చెక్‌హోల్డర్లకు, శాస్త్రవేత్తలకు, వెటర్నరీయన్లకు, పారిశ్రామికవేత్తలకు ఒక మంచి వేదికగా పశుగణ మేళాలు తోడ్పడతాయి.

- మెరుగైన నిర్వహణ పద్దతులతో పశుగణ పెంపకంలో, శాస్త్రీయ విజ్ఞానాన్ని ప్రసారాన్ని పంచుకోవడం,
- సాంకేతిక విజ్ఞాన బదిలీ, అనుచరణ

- మెరుగైన జాతులపై అవగాహన
- కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వ పథకాలు, కార్యకలాపాలపై సమాచారాన్ని పొందడం
- ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని తగ్గించడానికి యంత్రీకరణ గురించి తెలుసుకోవడం
- మెరుగైన నిర్వహణ గల పశుగణ జాతులు, మెరుగైన పశుదాణా రకాలను తెలుసుకోవడం.

సహకార రైతులు / నిపుణులతో విషయాలను పంచుకోవడం

<u>లక్ష్యం :</u>

- సాంకేతిక సమావేశాల ద్వారా పశుగణ పెంపకం, మెరుగైన నిర్వహణ పద్ధతులు గురించి సమాచారాన్ని ప్రసారం చేయడం, పంచుకోవడం
- మెరుగైనఅనుసరణకు సాంకేతిక విజ్ఞాన బదిలీ
- మెరుగైనరకాలపై అవగాహనను కల్పించడం
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకాలు, కార్యకలాపాలపై సమాచారాన్ని పొందడం
- ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని తగ్గించడానికి యంత్రీకరణ గురించిన అవగాహన
- మెరుగైన నిర్వహణగల పశుగణ రకాలు, మెరుగైన పశుదాణా రకాల గురించిన అవగాహన
- సహకార రైతులు / నిపుణలతో విషయాలను పంచుకోవడం
- నూతన విజయాలను / విజయ గాథలను ప్రదర్శించడానికి జిల్లాలనుండి రైతులను ఆహ్వానించడం, పాడిపశువుల పశుదాణా రకాలు, ఇతర క్షేత్ర సాధనాలపై లైవ్ స్పెసిమెన్‌ను ప్రదర్శించడం
- వారు సాధించిన విజయాలు / ఉత్తమ పద్దతులను ప్రదర్శించడానికి వివిధ సంస్థలు / ఫర్మ్‌ల పశుగణ రంగాన్ని ఆహ్వానించడం

<u>కార్య కలాపం :</u>

- తొమ్మిది జిల్లాలలో ప్రతి జిల్లానుండి దాదాపు 500 మంది రైతులను ఆహ్వానించి మూడు రోజుల రాష్ట్రస్థాయి పశుగణమేళాను ఏర్పాటు చేయడమయ్యింది.
- జిల్లాలలోని క్రియాశీలక రైతులను జిల్లాలలోనే చైతన్యపరచడమవుతుంది.
- పశుగణ మేళాలకు సమర్ధ ఏర్పాటు నిమిత్తం శాఖాపరమైన అధికారులు, ఇతర సంబంధిత శాఖాధికారులతో రాష్ట్రస్థాయిలో నిర్వహణ కమిటీలను ఏర్పాటు చేయాలి.

- పాడిపరిశ్రమ, గొర్రెల పెంపకం, పెరటి కోళ్ళ పెంపకంపై సాంకేతిక సెమినార్‌ను నిర్వహించి, అవగాహనలో భాగంగా ఎస్ఎంఎస్‌తో పరస్పర సమావేశాలు నిర్వహించడమవుతుంది.
- గుర్తింపు కోసం అవసరమైన చర్యలు చేపట్టి ముందస్తుగా సదరు అంశంలోని నిపుణులను ఆహ్వానించడం
- పశుగణ పెంపకానికి సంబంధించి బుక్‌లెట్‌లు, కరపత్రాలను రైతులకు పంపిణీ చేయడమవుతుంది.

రైతులను ప్రోత్సహించడానికి శ్రేష్ఠమైన పాడిపశువులకు, అభ్యుదయ పాడి పరిశ్రమ, కోళ్ళ పరిశ్రమ, గొర్రెల పెంపకందార్లకు బహుమతులను సమకూర్చడమవుతుంది.

ప్రతి పశుగణ మేళాకు అవసరమైన అంచనా మొత్తం

వరుస సంఖ్య	కార్యకలాపం	మొత్తం(రూ.)
1	పశుగణ ప్రదర్శనకు శ్రేష్ఠమైన పశువులు మరియు ఇతర పశువుల రవాణా ఖర్చులు	75,000
2	డయాస్, పశుగణ ప్రదర్శనకోసం స్టాళ్ళు, స్టేక్ హోల్డరు సంస్థలు, శాఖల సమాచార ప్రదర్శన ఏర్పాట్లు	50,000
3	దాణా, పశుగ్రాసం, నీటి సదుపాయాల ఏర్పాట్లు	50,000
4	పాల దిగుబడి పోటీలు, దూడల ర్యాలీ నిర్వహణ ఏర్పాటు	35,000
5	పశుగణ జాతుల అవార్డులు	25,000
6	లైటింగు మరియు పౌరసమాచార వ్యవస్థ	25,000
7	పాల దిగుబడి పోటీల జడ్జిలకు గౌరవ వేతనం	2,500
8	ప్రదర్శన ఖర్చులు నిమిత్తం	7,500
9	సాంకేతిక సదస్సు కోసం	20,000
10	ఇతర అనుషంగిక ఖర్చులు	10,000
	మొత్తం	3,00,000

రాష్ట్రపశుగణ మేళాను 2015 ఫిబ్రవరి చివరినాటికి నిర్వహించడమవుతుందియూనిట్ వ్యయం మరియు సబ్సిడీ

యూనిట్ల వ్యయం, సబ్సిడీః

అంశం	యూనిట్ వ్యయం	కేంద్రం వాటా(75శాతం)	రాష్ట్రవాటా (25 శాతం)
పశుగణమేళా(రాష్ట్రస్థాయి)	రూ.3.00 లక్షలు	రూ.2.25లక్షలు	రూ.0.25 లక్షలు

ఆశించిన ఫలితం :

- అత్యధిక సామర్ధ్యంగల శ్రేష్టమైన పశుగణ జాతులను ప్రదర్శించడం
- లాభదాయక పశుగణ పెంపకంపై వారిని చైతన్య పరచడం
- ఉత్పత్తి వ్యయం తగ్గించడానికి పశుగణ రంగ యాంత్రీకరణను విశదీకరించడం
- శాస్త్రీయ నిర్వహణ పద్దతులపై సమాచారాన్ని పరిజ్ఞానాన్ని సముపార్జించడంలో సహాయపడడం
- ఆధునిక సాంకేతిక మార్పులపై అవగాహన కల్పించడం, మెరుగైన పశుగణ పెంపకాన్ని అనుసరించే విధంగా చైతన్యపచడం
- పశుగణ రైతుల లబ్ధికోసం రూపొందిన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకాలపై అవగాహన కల్పించడం

డి. జిల్లాస్థాయి పశుగణ మేళాః

- పశుగణమేళా, ఒకేసారి ఆధిక సంఖ్యలో రైతులకు, స్టేక్ హోల్డర్లకు, శాస్త్రవేత్తలకు, పశువైద్యులకు, పారిశ్రామికవేత్తలకు అవకాశాలను మంచి వేదికను సమకూరుస్తుంది.
- పశుగణ పెంపకాన్ని మెరుగైన నిర్వహణ పద్దతుల శాస్త్రీయ పరిజ్ఞానాన్ని పంచుకోవడం, ప్రచారం చేయడం
- సాంకేతిక, అనుసరణకు బదిలీ చేయడం
- మేలిరకం జాతులపై అవగాహన కల్పించడం
- కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకాలు, కార్యకలాపాలపై సమాచారాన్ని సముపార్జించినది
- ఉత్పత్తి వ్యయాన్ని తగ్గించేందుకు యాంత్రీకరణను విశదీకరించడం
- అత్యధిక సామర్ధ్యంగల పశుగణ జాతులు, మెరుగైన పశుగ్రాస రకాలను ప్రదర్శించడం
- సాటి రైతులు / నిపుణలతో అభిప్రాయాలను పంచుకోవడం.

లక్ష్యం :

- చిన్న, సన్నకారు రైతులకు, వ్యవసాయ కూలీలకు పశుగణ పెంపకం అధిక ఆదాయ కల్పన కార్యకాలపం. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 9 జిల్లాలలో పశుగణ మేళాలను, ఏర్పటుచేయడం సదరు రైతులకు లాభదాయక పశుగణ పెంపకంపై శాస్త్రీయ పద్దతులపైనసమాచారాన్ని సేకరించడం, ఆధునిక సాంకేతికతను అనుసరించే విషయాలలో ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

వ్యూహం :

- పశుగణ రంగం క్రింద స్టేక్ హోల్డర్లు, సంస్థలన్నింటిని 9 జిల్లాస్థాయి పశుగణ మేళాలను ప్రతి జిల్లాకు ఒకటి చొప్పున నిర్వహించడమవుతుంది.
- మేళాను 2 రోజులు నిర్వహించడమవుతుంది
- స్టేక్ హోల్డర్లందరిని భాగస్వామేలను చేయాడానికి జిల్లాలలో నిర్ణీత పశుగణ మేళాలకు 30-45 రోజుల ముందు నుండి విస్తృతమైనప్రచారాన్ని కల్పించడం

కార్యకలాపాలుః

- శ్రేష్ఠమైన పశుగణ జాతులను, పాడిపశువులు, గొర్రెలు, మేకలు మరియు ఇతర జాతులు) కోళ్ళను ప్రదర్శించడం
- పాలదిగుబడి పోటీలు
- దూడల ర్యాలీలు
- వివిధ స్టేక్‌హోల్డర్ల వ్యవస్థలు, సంస్థలు,, శాఖల గురించి సమాచారాన్ని ప్రదర్శించే స్టాళ్ళను ఏర్పాటు చేయడం
- పద్ధతుల ప్యాకేజీలో మెరుగైన పశుగ్రాస రకాల ప్రదర్శన
- పచ్చగడ్డి మరియు గడ్డి కట్టలు కట్టం, పశుగ్రాసాన్ని ముక్కలు ముక్కులుగా చేయడం, పశుగణ రేషన్ సమానికరించడం, ఆజోళ్ళ ఉత్పత్తి మున్నగువాటిపై విధాన ప్రదర్శన
- పశుగణ పెంపకానికి ఉపయోగపడే యంత్ర సామాగ్రి ప్రదర్శన
- సాంకేతిక సదస్సు.

ప్రతి పశుగణ మేళాకు అవసరమైన అంచనా మొత్తం

వరుస సంఖ్య	కార్యకలాపం	మొత్తం(రూ.)
1	పశుగణ ప్రదర్శనకు శ్రేష్ఠమైన పశువులు మరియు ఇతర పశువుల రవాణా ఖర్చులు	40,000
2	డయాస్, పశుగణ ప్రదర్శనకోసం స్టాళ్ళు, స్టేక్ హోల్డరు సంస్థలు, శాఖల	50,000

	సమాచార ప్రదర్శన ఏర్పాట్లు	
3	దాణా, పశుగ్రాసం, నీటి సదుపాయాల ఏర్పాట్లు	30,000
4	పాల దిగుబడి పోటీలు, దూడల ర్యాలీన నిర్వహణ ఏర్పాటు	25,000
5	పశుగణ జాతుల అవార్డులు	15,000
6	లైటింగు మరియు పౌరసమాచార వ్యవస్థ	15,000
7	పాల దిగుబడి పోటీల జడ్జీలకు గౌరవ వేతనం	2,500
8	ప్రదర్శన ఖర్చులు నిమిత్తం	7,500
9	సాంకేతిక సదస్సు కోసం	10,000
10	ఇతర అనుషంగిక ఖర్చులు	5,000
	మొత్తం	2,00,000

- రాష్ట్రపశుగణ మేళాను 2015 ఫిబ్రవరి చివరినాటికి నిర్వహించడమవుతుంది యూనిట్ వ్యయం మరియు సబ్సిడీ

యూనిట్ల వ్యయం, సబ్సిడీః

అంశం	యూనిట్ వ్యయం	కేంద్రం వాటా(75శాతం)	రాష్ట్రవాటా (25 శాతం)
పశుగణమేళా(రాష్ట్రస్థాయి)	రూ.2.00 లక్షలు	రూ.1.50లక్షలు	రూ.0.50 లక్షలు

భౌతిక, ఆర్థిక వ్యయాలు

(భౌతిక -సంఖ్యలో, ఆర్థిక -లక్షలలో)

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	భౌతిక యూనిట్లు	మొత్తం వ్యయం	కేంద్రంవాటా (75శాతం)	రాష్ట్రంవాటా (25 శాతం)
1	అదిలాబాద్	1	2.00	1.50	0.50
2	కరీంనగర్	1	2.00	1.50	0.50
3	వరంగల్	1	2.00	1.50	0.50
4	ఖమ్మం	1	2.00	1.50	0.50
5	నిజామాబాద్	1	2.00	1.50	0.50

6	మెదక్	1	2.00	1.50	0.50
7	మహబూబ్‌నగర్	1	2.00	1.50	0.50
8	నల్గొండ	1	2.00	1.50	0.50
9	రంగారెడ్డి	1	2.00	1.50	1.00
	మొత్తం	**1**	**18.00**	**13.50**	**4.50**

ఫలితం :

- రాష్ట్రాలలో పశుగణ మేళాలను నిర్వహించడం ద్వారా పెద్ద సంఖ్యలో పశుగణ రైతులు పాల్గొనేలా లేక అధిక సామర్ధ్యం శ్రేష్ఠమైన పశుగణ జాతులను ప్రదర్శించి లాభసాటిగ పశుగణ పెంపకంపై వారిని చైతన్య పరిచే వీలు కల్పిస్తుంది.
- ఉత్పత్తి వ్యయం తగ్గించడానికి పశుగణ రంగ యాంత్రీకరణను విశదీకరించడం
- శాస్త్రీయ నిర్వహణ పద్దతులపై సమాచారాన్ని పరిజ్ఞానాన్ని సముపార్జించడంలో సహాయపడడం
- ఆధునిక సాంకేతిక మార్పులపై అవగాహన కల్పించడం, మెరుగైన పశుగణ పెంపకాన్ని అనుసరించే విధంగా చైతన్యపచడం
- పశుగణ రైతుల లబ్ధికోసం రూపొందిన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకాలపై అవగాహన కల్పించడం.

<u>ఎఫ్. రైతులకు శిక్షణ, సామర్ధ్య నిర్మాణం :</u>

- దేశంలో తెలంగాణా రాష్ట్రం పాడి ఉత్పత్తిలో 13వ, మాంసం ఉత్పత్తిలో 15వఉత్పత్తిలో` 3 వ స్థానంలో ఉంది. ఆదాయాన్ని ఆర్జించడం కోసం, ఇతరులకు ఉపాధి కల్పించేందుకోసం పూర్తికాలిక కార్యకలాపంగా పశుగణ, పెంపకాన్ని చేపట్టేందుకు అనేక మంది ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలు, రైతుసంఘాలు ఆసక్తి చూపిస్తున్నారు. వారి అనుభవాన్ని తాజాపర్చడం కోసం రక్షణ, ప్రదర్శనసందర్శనల ద్వారా సదరు రైతుల నైపుణ్య స్థాయిని పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది.
- పశుసంవర్ధక శాఖకు మూడు అంచెల శిక్షణా స్వరూపాలు ఉన్నాయి. అందులో తెలంగాణా రాష్ట్ర పశుగణ అభివృద్ధి, నిర్వహణ సంస్థ(టిఎస్ఎంఐఎల్‌డి) విషయాంశ నిపుణులకు శిక్షణ ఇస్తుంది. ప్రాంతీయ పశుసంవర్ధక శిక్షణ కేంద్రాలు (ఆర్ఎహెచ్‌టిసి) జిల్లా పశు సంవర్ధక శిక్షణ కేంద్రాలు (డిఎహెచ్‌టిసిలు) రైతుల కోసం శిక్షణ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తాయి. రైతులకు

శిక్షణ పంజాబ్, హర్యానా, గుజరాత్ రాష్ట్రాలు వంటి ఇతర రాష్ట్రాలకు ప్రదర్శన సందర్శనలు నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించడమయ్యింది.

లక్ష్యం :

- పాడి పరిశ్రమ, కోళ్ల పరిశ్రమ, గొర్రెలుమరియు మేకల నిర్వహణపై రైతులకు పరిజ్ఞానాన్ని విస్తరింపచేయడం

కార్యకలాపం :

- ఆర్ఎహెచ్‌టిసిలు/ డిఎహెచ్‌టిసిలలో రైతులకోసం ఒకరోజు శిక్షణా కార్యక్రమాలను నిర్వహించాలని, ఆ తర్వాత పంజాబ్, హర్యానా, గుజరాత్ రాష్ట్రాలు వంటి ఇతర రాష్ట్రాలలో ప్రదర్శన సందర్శనలను నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించడమయ్యింది.
- ఈ క్రింది విషయాలపై శిక్షణ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడమవుతుంది.
- ఎ. పాడి పరిశ్రమ నిర్వహణః పాడి పశువుల జాతులు. మంచి నాణ్యతగల పాడిపశువుల ఎంపిక, సాధారణ పశుగణ వ్యాధులు, శాస్త్రీయ పోషణ,. పశుగణ పెంపక యంత్రీకరణ, పశుగణ ఉత్పత్తులకు విలువను పెంచడం
- బి. గొర్రెలు మరియు మేకల నిర్వహణః జాతులు, సంతానోత్పత్తి, సాధారణ వ్యాధులు, పోషణ నిర్వహణ మున్నగువంటివి
- సి. కోళ్ళ పరిశ్రమ నిర్వహణః పోషణ, నీరు అందించడం, వ్యాధుల నిర్వహణ మున్నగువంటివి.
- శిక్షణా కార్యక్రమం నిర్వహణ వసతిఏర్పాట్లు, పుస్తకాలు/ శిక్షణ సామాగ్రి, బయటి రాష్ట్రాలకు ప్రదర్శన సందర్శనల ఖర్చులకోసం ప్రతి రైతుకు రూ.5000/-మొత్తాన్ని కేటాయించడమవుతుంది.
- ప్రతి జిల్లాకు 50 మంది రైతులకు, టిఎస్ఎల్‌డిఏలో శిక్షణ రైతులలో సహా సుమారు 500మంది రైతులకు శిక్షణ ఇవ్వాలని యోచించడమయ్యింది.
- ఉత్తమ / వ్యవస్థీకృత పాడి పరిశ్రమ, గొర్రెల పెంపక క్షేత్రాలు, కోళ్ళ పరిశ్రమలకు ప్రదర్శన సందర్శనలను నిర్వహించడమవుతుంది.
- మూడు రోజుల ఏకరూప సర్వ ప్రణాళికను రూపొందించి శిక్షణ కేంద్రాన్నింటికి పంపించడమవుతుంది. ప్రతి జిల్లా నుండి ఎస్ఎంఎస్‌లను ఎంపిక చేయడమవుతుంది.

భౌతిక మరియు ఆర్థిక వ్యయం :

- శిక్షణ అందించాల్సిన రైతుల సంఖ్యఫ 500 (జిల్లా స్థాయిలో 450, రాష్ట్రస్థాయిలో 50

యూనిట్ వ్యయం : రూ. 5000/-
మొత్తం ఆర్థిక వ్యయం : రూ. 25.00 లక్షలు

భౌతిక, ఆర్థిక వ్యయాలు

(భౌతిక -సంఖ్యలో, ఆర్థిక -లక్షలలో)

వరుస సంఖ్య	జిల్లా	భౌతిక యూనిట్‌లు	మొత్తం వ్యయం	కేంద్రంవాటా (100శాతం)
1	అదిలాబాద్	50	2.50	2.50
2	కరీంనగర్	50	2.50	2.50
3	వరంగల్	50	2.50	2.50
4	ఖమ్మం	50	2.50	2.50
5	నిజామాబాద్	50	2.50	2.50
6	మెదక్	50	2.50	2.50
7	మహబూబ్‌నగర్	50	2.50	2.50
8	నల్గొండ	50	2.50	2.50
9	రంగారెడ్డి	50	2.50	2.50
10	ప్రధాన కార్యాలయం	50	2.50	2.50
	మొత్తం	**500**	**25.00**	**25.00**

ఆశించిన ఫలితం :

- ఉత్పత్తి నష్టాలను తగ్గించడమవుతుంది
- ఆధునిక శాస్త్రీయ నిర్వహణ పద్దతులను అనుసరించడమవుతుంది

75 శాతం సబ్సిడీపై మెరుగైన దాణా విత్తన వంగడాన్ని 1040 మెట్రిక్ టన్నుల మేరకు పంపిణీ చేయడం ద్వారా దాణా సాగు క్రింద 20800హెక్టార్లు (52832 ఎకరాలు/42కస్టర్లను తీసుకొని రావాలని ప్రతిపాదించింది.

- 52822 దాణా ఉత్పత్తి కిట్‌లను పంపిణీ చేయాలని ప్రతిపాదించమయ్యింది.
- ఎకరం ఒక్కింటికి 1 కిట్ చొప్పున 52832 ఎకరాల వర్తింపు ప్రాంతం
- 1.00 లక్ష అర్హులైన రైతులకు వర్తింపు చేయడం

- అంచనా వేసిన ఆర్థిక వ్యయం రూ. 412.00 లక్షలు.
- పొడి పదార్థ ప్రాతిపదికన 1.32 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల దాణా దిగుబడి అవుతుందని భావించడమయ్యింది.

<u>ఆశించిన ఫలితాలుః</u>

లాభసాటియైన /స్థిరమైన పశుగణ పెంపకం కోసం సంభంధిత పశుగణ కార్యకలాపాలు/ సరకులకు సంబంధించి క్రియాశీలక రైతులకు శిక్షణను ఇవ్వడమవుతుంది. క్షేత్రస్థాయిలో వివిధ బృందాల నుండి అట్టి రైతులు, విస్తరణ కార్యకలాపాలలో విస్తరణ ఏజెంట్లు/మనకు వ్యక్తులుగా ఉపయోగపడుతుంటారు.

13 వ అధ్యాయం

రాయితీలు, పర్మిట్‌లు గ్రహీతలు లేదా మంజూరు చేసిన అధికార పత్రాల వరాలు

కార్యక్రమం/కార్యక్రమం పేరు	సబ్సిడీ స్వభావం/స్కేలు	సబ్సిడీ మంజూరు కోసం అర్హత (ప్రమాణం)	సబ్సిడీ మంజూరుచేసే అధికారి హోదా	ధరఖాస్తు ధానం	మంజూరు ధానం	పంపిన ధానం
1. రాష్ట్రీయ కృషి కాస్‌యోజన 1. సునందిని - ఆడదూడ సబ్సిడీ కార్యక్రమం 2. టీకాల ఉత్పాదన 3. గడ్డి కత్తిరించు యంత్రముల సరఫరా 4. గొర్రెలు మరియు మేకల నట్టల నివారణ కార్యక్రమం (2 విడతలు) . గొర్రెలు మరియు మేకలకు ఆరోగ్య సహాయం 5. గడ్డి విత్తనముల సరాఫరా	50 శాతం సబ్సిడీ 100 శాతం సబ్సిడీ 50 శాతం 100 శాతం 100 శాతం సబ్సిడీ 75 శాతం సబ్సిడీ గ్రాంటు	ఎస్ ఎఫ్ ఎం ఎఫ్,ఎఎల్ ఎస్ఎఫ్, ఎంఎఫ్ఎఎల్		సంబంధిత జిల్లాల ఇన్‌చార్జి జాయింట్ డైరెక్టర్లు (ఎహెచ్)ప్రతిపాదనలు సమర్పిస్తారు	డిఎహెచ్ సాంకేతిక, పరిపాలన మంజూరును ఇస్తారు	పథకం నిబంధనలు సబ్సిడీ ధానం ప్రకారం అర్హులైన రైతులందరికి సహాయం చేయడమవుతుంది. సబ్సిడీయేతర మొత్తాన్ని బ్యాంకులు లేదా లబ్దిదారుల వాటా ద్వారా భరించడమవుతుంది.

B.రాష్ట్రీయ పశుగణ మిషన్ : (NLM)

1. పెరటికోళ్ళ పెంపకం   75 %   SP,MF,AL
2. పశువుల భీమా పథకం 50 %   SP,MF,AL
3. విస్తారణ కార్యక్రమము 100 % SP,MF,AL
4. మహబూబ్ నగర్ గొర్రెల పెంపకం 60% SP,MF,AL

కార్యక్రమం/కార్యక్రమంపేరు	సబ్సిడీ స్వభావం /స్కేలు	సబ్సిడీ మంజూరు కోసం అర్హత (ప్రమాణం)	సబ్సిడీ మంజూరుచేసే అధికారి హోదా	ధరఖాస్తు ధానం	మంజూరు ధానం	పంపిన ధానం
నశుగ్రాస త్తన సరఫరా ప్రణాలిక పథకాలు	75 శాతం సబ్సిడీ	ఎస్ ఎఫ్ / ఎం ఎస్	డిఎ హెచ్	సంబంధిత జిల్లాల ఇన్‌చార్జి, జిల్లా పశువైద్య మరియు పశు సంవర్ధక అధికారి ప్రతిపాదనలు సమర్పిస్తారు	సంచాలకుల వారు సాంకేతిక, పరిపాలన మంజూరును ఇస్తారు	పథకం నిబంధనలు సబ్సిడీ ధానం ప్రకారం అర్హులైన రైతులందరికి సహాయం చేయడమవుతుంది. సబ్సిడీయేతర మొత్తాన్ని లబ్దిదారుల వాటా ద్వారా వసూలుచేయడమవుతుంది

14 వ అధ్యాయం
ఎలక్ట్రానిక్ రూపములో ఉన్న సమాచారం
[విభాగం 4(1)(b)- xiv**]**

ఈ క్రింది వెబ్ సైట్ లలో ఎలక్ట్రానిక్ ఫార్మాట్ లో పశు సంవర్ధక శాఖకు సంబంధించిన సమాచారం లభ్యంగా ఉంది

1. హెచ్ టి టి పి :// టి జి ఎ హెచ్ డి . ఎ ఐ సి . ఐ ఎన్
2. హెచ్ హెచ్ టి పి ://టి యస్ సి ఎ టి టి ఎల్ ఎ . ఇఐబియస్ ఎం

:

15 వ అధ్యాయం

ప్రజలు సమాచారాన్ని పొందేందుకు , సమాచార ప్రసార యంత్రాంగాలు లభ్యంగా ఉన్న సదుపాయాల వివరాలు

క్రమ సంఖ్య	సదుపాయం	వివరణ (సదుపాయ స్థలం / పేరు).	అందుబాటులో ఉంచిన సమాచార వివరాలు
1.	**2.**	**3.**	**4.**
1.	నోటిస్ బోర్డు	రిసెప్షన్ సమీపం లోని వరండా లో ఉంచిన నోటీసు బోర్డు	టెండర్ నోటీసు లు /ఆక్షన్ నోటీసులు మొ// ప్రజలకు అవసరమైన సమాచారం (పరిపాలణ విభాగం చే)
2	వార్త పత్రికల నివేదికలు .	ప్రచార & విస్తరణ విభాగం	శాఖ పరమైన కార్యకలాపాలు,& సంబదిత పథకాల గురించి .
3	సమాచార సెల్ l	ప్రచార & విస్తరణ విభాగం ఫోన్ సం: 040-23300179 – 8032, కిసాన్ కాల్ సెంటర్ టోల్ ఫ్రీ సం : 1800-180-1551 ద్వార	శాఖ పరమైన కార్యకలాపాలు,& సంబదిత పథకాల గురించి
4	కార్యాలయ గ్రంథాలయం	ప్రధాన కార్యాలయ ం నందలి ఎం విభాగం నిర్వహిస్తున్నది	పరిపాలన మరియు సాంకేతిక అంశాలకు చెందిన పుస్తకాలు
5	వెబ్ సైట్	1.హెచ్ టి టి పి:// టిజిఎహెచ్ డి .ఎజిసి. ఐఎన్ 2.హెచ్ టి టి పి యస్://టియస్ సి ఎ టి టి ఎల్ . ఇఐబియస్ఎం. సి ఒ ఎం	శాఖపరమైన కార్యకలాపాలకు సంబందించిన సమాచారం

16 వ అధ్యాయం

తెలంగాణ ప్రభుత్వం
పశుసంవర్ధకశాఖ డైరెక్టరేటు, టి.ఎస్, హైద్రాబాదు
సమాచార హక్కుచట్టం 2005 (విభాగం 5(1) మరియు (2)

క్రమ సంఖ్య	సమాచార హక్కు చట్టం 2005 క్రింద హోదా	అధికారి పేరు	టెలిఫోన్ నెంబర్లు
1)	రాష్ట్ర పౌర సమాచార సహాయ అధికారి	శ్రీ. బి. లక్ష్మీరాజం పరిపాలనాధికారి	040 -23300179
2)	రాష్ట్ర పౌర సమాచార అధికారి	డా. యస్. రాంచందర్ అదనపు సంచాలకులు	
3)	రాష్ట్ర సమాచార అధికారి	డా. డి. వెంకటేశ్వర్లు సంచాలకులు	040-23305403

17 వ అధ్యాయం

పశుసంవర్ధకశాఖ డైరెక్టరేటు, టి.ఎస్, హైద్రాబాదు
పరిష్కరించిన ఆర్‌టిఐ కేసుల నెలవారి నివేదిక

సంవత్సరం	నెల	ప్రారంభ నిల్వ	అందిన	పరిష్కరించిన	ముగింపునిల్వ	సంచిత పరిష్కారములు
2016	జనవరి	17	5	4	18	4
2016	ఫిబ్రవరి	18	9	2	25	6
2016	మార్చి	25	10	15	20	21
2016	ఏప్రిల్	20	8	4	24	25
2016	మే	24	9	11	22	32
2016	జూన్	22	11	13	20	45
2016	జూలై	20	6	5	21	50
2016	ఆగష్టు	21	2	2	21	52
2016	సెప్టెంబరు	21	4	10	15	62
2016	అక్టోబరు	15	4	2	17	64
2016	నవంబరు	17	2	7	12	71
2016	డిసెంబరు	12	5	3	14	74
2017	జనవరి	14	5	3	16	77
2017	ఫిబ్రవరి	16	5	3	18	80
2017	మార్చి	18	11	8	21	88
2017	ఏప్రిల్	21	8	6	23	94
2017	మే	23	9	12	29	106

సం/- డా. డి. వెంకటేశ్వర్లు,
డైరెక్టరు మరియు సమాచార అధికారి,

//నిజప్రతి//

సహాయ పౌరసమాచార అధికారి.